DÖNEM : 1 CİLT : 31 TOPLANTI : 3

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

Yüz ondördüncü Birleşim

26 . 6 . 1964 Cuma

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen Tutanak Özeti	279:280
2. — Gelen Kâğıtlar	280
3. — Yoklama	281
4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	281
1. — Giresun Milletvekili M. Kemal Çilesiz'in, Hükümetin vakit geçirmeden fındık mahsulünün piyasada değer fiyatına satışını temin edecek tedbirleri almasını ve Fisko Birliğin müdahale alımını sıkıntısız ve zamanında yapabilecek imkânlara kavuşturulmasına dair gündem dışı demecine, Ticaret Bakanı Fennî İslimyeli'nin cevabı	281:282
2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi	282
3 — Muhtelif komisyonlardaki açıklara üye seçimi	282
4. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, sözlü soruların görüşüleceği gün bakanların Mecliste bulunmaları icabettiği hususunda demeci	298:299
5. — Görüşülen İşler	283
1. — 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/692) (S. Sayısı : 718)	283,312:315
2 — Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/607) (S. Sayısı : 716)	283,316:319
3. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İngiliz Kemal namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Mecisi 2/193, C. Senatosu 2/53) (S. Sayısı : 307 ye 1 nci ek)	283,320:323

Sayfa

4. — 31 . 12 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/632; C. Senatosu 1/405) (S. Sayısı : 616 ya 1 nci ek) 283 :286

5. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu. (M. Meclisi 1/625; C Senatosu 1/400) (S. Sayısı : 617 ye 1 nci ek) 286

6. — Özel öğretim kurumları kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, hususi eğitim ve öğretim müessseseleri kanunu teklifi ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 55 arkadaşının, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen beşer üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu (1/539, 2/581, 2/617, 2/618) (S. Sayısı : 495 e 1 nci ek) 286 :298

6. — Sorular ve cevaplar **299**

1. — Sözlü Sorular ve cevapları *299*

1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697) 299

2. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapılıp yapılmadığına ve tabiî âfetler dolayısiyle mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan soru önergesi ve Devlet Bakanı Nüvit Yetkin'in, sözlü cevabı (6/698) 299 :304

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Baban'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğu olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/710) 304

4. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/717) 304

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın' Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/270) 304

6. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/726) 304

7. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu, ilçe ve köylerinde 5 yıllık Kalkınma Plânında ne gibi yatırımlar yapılacağına dair, Başbakandan soru önergesi ve Devlet Bakanı Nüvit Yetkin'in, sözlü cevabı (6/272) 304 :308

8. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunduklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734) 308

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel ilân ve reklâm prodüktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/737) 308

10. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine

	Sayfa
dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)	308
11. — Aydın Milletvekili Reşat Özardan'ın, inşaatı üç sene önce tamamlanan Sultanhisar ilçesi Ortaokulunda, bugüne kadar, öğrenime başlanmaması sebebine dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in yazılı cevabı (6/742)	309 : 311
7. — Düzeltiş	311

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Edirne Milletvekili Nazmi Özoğlu, Turistik yol üzerinde olan ve askerî önemi haiz bulunan Uzunköprü yolunun ehemmiyetine binaen tamirinin bir an evvel yaptırılması,

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv de, köy içme suları için Köy bütçesine, bütçenin % 10 u nisbetinde bir para konularak bunun derhal Hususi Muhasebe bütçelerine yatırılması için kaymakamların köy muhtarlarına emir verdiği ve biriken bu paralarla Antalya Valisinin bir makam arabası alacağı yolunda söylentiler olduğu ve bu kanunsuz vergi tarhının doğru olamıyacağı, yolunda gündem dışı demeçte bulundular.

Hariçte çalışan işçilere konut kredisi açılması ve ikrazda bulunulması,

Tescil edilmiyen birleşmeler ile bunlardan doğan çocukların cezasız tescili,

Millî Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu, 7026 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi,

Ege Üniversitesi adiyle İzmir'de bir üniversite kurulması hakkında 6595 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesi,

Ankara Tıp ve Fen Fakülteleri yapımı için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi,

İller Bankası Kanununun 2 nci maddesinin değiştirilmesi ve 3 ncü maddesine bir fıkra eklenmesi,

3204 sayılı Orman Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununa geçici bir madde eklenmesine ve aynı kanuna ek 3904 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 3 ncü fıkrasının değiştirilmesi,

5680 sayılı Basın Kanununun 29 . 11 . 1960 tarih ve 143 sayılı Kanunla değişik 19 ncu maddesinin değiştirilmesi,

Tarım Kredi Kooperatifleri Kanununa bâzı maddelerin eklenmesine ve bu kanunun bir maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun tasarılarının bir an evvel kanunlaşmasını temin maksadiyle gündemdeki diğer bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi haklarında Hükümet temsilcisi ve parti grup başkanlıklarının önergeleri kabul olundu,

Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz'in, Millî Eğitim Komisyonundan istifa ettiğine dair önergesi okundu, bilgi edinildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu ile

Muhtelif komisyonlardaki açık üyelikler için yapılan seçim sonucunda yeter çoğunluk olmadığı anlaşıldığından gelecek birleşime tekrarlanacağı bildirildi

1964 yılı Bütçe Kanuna bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve

Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkındaki kanun tasarılarının ikinci defa yapılan açık oylamasında yeter sayı elde edilemediğinden gelecek birleşime tekrar oya sunulacağı Başkanlıkça bildirildi .

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İngiliz Kemal namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu okunup açık oya sunuldu. Salt çoğunluk elde edilemediğinden gelecek birleşimde tekrar oya sunulacağı bildirildi.

Özel Öğrenim Kurumları kanunu tasarısı ve bununla ilgili tekliflerin maddeleri üzerinde bir süre görüşüldü.

26 . 6 . 1964 Cuma günü saat 15 te toplanmak üzere Birleşime (saat 18,50) de son verildi

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Siirt
Nurettin Ok	*Süreyya Öner*

Kâtip
Malatya
Nurettin Akyurt

SORULAR

Sözlü sorular

1. — İstanbul Milletvekili Mahmut Rıza Bertan'ın, Raybank'ta vukubulan suistimallerden ne zaman haberdar olunduğuna ve zamanında gerekli müdahalede bulunup bulunulmadığına dair sözlü soru önergesi, Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. (6/880)

2. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Türkiye'de, 3512 sayılı Kanuna göre kurulmuş, kaç cemiyet bulunduğuna ve bunlardan kaçının siyasetle iştigal ettiğine dair sözlü soru önergesi, İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/881)

2. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Hazinece Türkiye Emlâk Kredi Bankasında açtırılan tevdiat hesaplarından yapılan harcamaların tasfiyesi hakkında kanun tasarısı (1/703) (Karma Bütçe Komisyonuna)

Teklif

2. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Ragıp Üner'in, 4348 sayılı İspençiyari ve Tıbbi müstahzarlar kanununun 12 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/728) (Sağlık ve Sosyal Yardım Komisyonuna)

Tezkere

3. — Devlet Orman İşletmeleriyle kereste fabrikalarının 1960 yılı bilânçoları ile birlikte düzenlenen raporun sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/908) (Sayıştay Komisyonuna)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Nurettin Ok

KÂTİPLER : Nurettin Akyurt (Malatya), İlyas Kılıç (Samsun)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 114 ncü Birleşimini açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır. Yoklamayı otomatik oylama cihazı ile yapacağız. Sayın üyeler lûtfen ışıklar yandığı zaman beyaz düğmelere bassınlar. Yoklama muamelesi başlamıştır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklama muamelesi bitmiştir. Müzakereler için gerekli çoğunluğumuz mevcuttur. Müzakerelere başlıyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Giresun Milletvekili M. Kemal Çilesiz'in, Hükümetin vakit geçirmeden fındık mahsulünün piyasada değer fiyatına satışını temin edecek tedbirleri almasını ve Fisko Birliğin müdahale alımını sıkıntısız ve zamanında yapabilecek imkânlara kavuşturulmasına dair gündem dışı demecine, Ticaret Bakanı Fennî İslimyeli'nin cevabı

BAŞKAN — Sayın Çilesiz, zatıâliniz gündem dışı beyanda bulunmak istersiniz, fındık mahsulü hakkında. Kısa olmak üzere buyurun.

MUSTAFA KEMAL ÇİLESİZ (Giresun) — Muhterem arkadaşlar, fıkdık, ihraç maddelerimiz arasında, tütünden sonra ikinci önemli sırayı işgal etmektedir.

Karadeniz köylüsünün geçimini temin eden, memlekete, mühim miktarda döviz sağlıyan bu mahsulün, geçen yıllara nazaran çok fazla olması, bizleri sevindirecek bir olaydır.

Bununla beraber mahsulün fazla olması, müstahsılı güç duruma düşürebilir. Çünkü fındık istihsal eden diğer memleketlerde de, bu sene mahsul fazla olduğundan, fındıklarımızın dış piyasalara satışında, müşkülât çekilmesi muhtemeldir. Fındık ihracatını etkiliyen en mühim faktörlerden biri piyasadır. Sağlam ve normal bir piyasanın, mahsulün değeri ile ihracedilmesinde en mühim rolü oynıyacağı şüphesizdir.

İç piyasada fındık mahsulünün finansmanında, karşılaşılan güçlükler, piyasa istikrarını bozmakta ve fiyatları anormal şekilde düşürmektedir.

Bu fena neticeleri giderebilecek bir müessese olan Fisko Birlik, vazifesini ifa edebilmek için, gerekli sermayeye muhtaçtır.

Muhterem arkadaşlarım;

Devlet, fındıktan ortalama 400 milyon liraya yakın bir gelir temin etmekte ve ayrıca Hazine, çeşitli vergilerle 150 milyon lirayı aşkın varidat sağlamaktadır.

Fındığı, hakiki değerinde takarrür etmesini temin maksadiyle, başvurulan çarelerden birisi de, fiyat tescilidir.

Fisko Birlik, özel durumu dolayısiyle, tescil fiyatlarına şeklen ve fiilen uymak mecburiyetindedir.

Bu hal, tescil fiyatlarını Fisko Birliğin karşısına bir mânia olarak çıkarmaktadır.

Fındık ihracatına, miktar ve değer bakımından, menfi tesir eden bütün bu vâkıalar karşısında tedbirli olmak lâzımdır.

Birçok meseleleri, muvaffakiyetle neticelendiren, değerli Ticaret Bakanından, bu çok

mühim dâvamızın da hallini betahsis istirham ederim.

Bu konuda alınacak her tedbir, % 250 ye kadar yükselen, faiz altında ezilen fakir Karadeniz köylüsünün ve Hazinenin menfaatleriyle çok yakından ilgilidir.

Hükümetin vakit geçirmeden fındığın piyasada değer fiyatına satışını temin edecek tedbirleri alması gerekmektedir.

Bundan başka, Fisko Birliğin müdahale alımını sıkıntısız ve zamanında yapabilecek imkânlara sahip bir hale getirilmesi gerekmektedir.

İşaret ettiğim fena ihtimallere karşı Hükümetimizin uyanık ve tedbirli bulunmasını bilhassa temenni eder, hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, dünkü birleşimde yapılmış bulunan açık oylamalarda gerekli çoğunluk temin edilememişti. Seçimlerin yenilenmesine geçmeden önce Sayın Ticaret Bakanı söz istemiş bulunuyorlar. Buyurunuz efendim.

TİCARET BAKANI FENNÎ İSLİMYELİ (Balıkesir) — Muhterem arkadaşlar, Sayın Çilesiz 1964 - 1965 kampanyasında fındığın değer fiyatla satılması ve bu istikamette gerekli tedbirlerin alınmasına mütedair bir konuşma yaptılar.

Mutadı veçhile ihracata ve ithalâta mütaallik olan ticaret rejimi 4 Temmuzda ilân edilecektir. Bu rejimin esasları içinde fındığın tâbi tutulacağı özel muamele şüphesiz, hassaten yerini alacaktır. Yine bu istikamette Haziran ayının sonunda Giresun Ticaret ve Sanayi Odasında bir toplantı yapılmak suretiyle fındığın bu seneki rekoltesinin kati olarak tahminî imkân dâhiline girecektir. Bir üçüncü nokta, Türkiye'de ticaretin iktisadi kurallar içinde cereyan etmesini temin edecek tedbirlerin alınması keyfiyetidir. Esas itibariyle 1964 cari plânı ticaretin ve iktisadi hâdiselerin biraz evvel arz etmiş olduğum iktisadi kurallar içerisinde cereyanını emretmiştir. Bu istikamette gerekli tedbirlerin alınmasını da öngörmüştür. Şüphesiz fındık, arz etmiş olduğum bu esaslar içerisinde, gerekli himaye tedbirlerine de kavuşacaktır. Ancak bu vesiyleyle arz etmek isterim ki, 1964 cari plânı müdahale mübayaalarının yapılmasını öngörmektedir. Hakikatte plân ve Hükümetin icraatı mahsullerin maliyetine gerekli sübvansiyonu verme noktasında toplanmakta fakat iktisadi kurallar dışında muayyen bir fiyat üzerinden müdahale mübayaası yapılmasını öngörmemektedir. Bizim alacağımız tedbirler dünya cari fiyatları içinde fındığın değeri ile satışına imkân verecek istikamette olacaktır. Arz ederim. (Alkışlar.)

2. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi.

3. — Muhtelif komisyonlardaki açıklara üye seçimi.

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, dünkü birleşimde yapılan açık oylamalarda gerekli çoğunluk sağlanamadığından bu açık oylamalar yeniden icra edilecektir. Ancak müsaade buyurursanız, Yüce Meclisi fazla işgal etmemek için, gündemde mevcut bütün açık oylamaları bir arada yapmak istiyoruz. Bunun için birinci kısımda Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi ve muhtelif komisyonlardaki açıklara üye seçimi bir kısımda mütalâa edilecektir.

Sayın arkadaşlarımız kendilerine dağıtılmış bulunan ve komisyonlara üye tefrikini tazammun eden listeleri almışlardır. Bunları evvelemirde atacaklar, daha sonra gezdirilen oy kupalarına onu takiben gelmiş bulunan Bütçe Kanunu cetvellerinde değişiklik yapılması, Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarına verilecek aylıklar hakkındaki kanun tasarısının açık oylaması ve İngiliz Kemal namiyle maruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden verilecek aylığın açık oylamasına kendi isimlerini muhtevi oy pusulalarını kullanacaklardır. Sepetleri koyuyoruz.

Kırmızı sepetler, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi için, beyaz sepeteler muhtelif komisyonlardaki açıklara üye seçimi için kullanılacaktır.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Karma Bütçe Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/692) (S. Sayısı: 718) [Dağıtma tarihi : 19 . 6 . 1964]

2. — Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Plân komisyonları raporları (1/607) (S. Sayısı: 716)

3. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İngiliz Kemal namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi hakkında C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plân Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/193; C. Senatosu 2/53) (S. Sayısı: 307 ye 1 nci ek)

BAŞKAN — Birinci kupa 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına tahsis olunmuştur.

İkinci kupa, Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkındaki kanun tasarısı için kullanılacaktır.

Üçüncü kupa, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İngiliz Kemal namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının açık oylamasında kullanılacaktır.

Oylamada, dünkü birleşimde de ifade etmiş olduğum gibi, arkadaşlarımıza dağıtılan matbu listede bir düzeltme, bir değişiklik yapılacaktır.

Millet Partisi adayı olan Sayın Kâmil İnal yerine Memduh Erdemir yazılacaktır. («Düzeltilmiş» sesleri.) Peki o halde mesele yok.

Bağımsız adaylık için bağımsız grup yoktur ama, arkadaşlarımız Ata Topaloğlu'nu tensip buyurmuşlardır. Yalnız, dün de ifade etmiş bulunduğum gibi, İngiliz Kemâl namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair olan kanun tasarısının Yüce Meclisçe kabul edilebilmesi ve kanunlaşabilmesi için 226 müspet oyun çıkması lâzımdır. Bu noktayı da hatırlatmak isterim.

Şimdi Komisyonlardaki boş yerlere üye seçimi için tasnifi icra edecek heyeti seçim için kur'a çekiyoruz:

Sayın Orhan Tuğrul? (Yok sesleri.)

Sayın Atalay Akan? Burada.

Sayın İlyas Seçkin? Burada.

Sayın Mehmet Kazova? («Yok» sesleri.)

Sayın Abdurrahman Gürer? («Yok» sesleri.)

Sayın Mithat Çavdaroğlu? Yok.

Sayın Nadir Yavuzkan? Yok.

Sayın Fethi Gevreci? Burada. Lûtfen Tasnif Heyetine.

Hangi ilden oylamaya başlanacağına dair kur'a çekiyoruz: Bingöl. Sayın arkadaşlarım, komisyon üyeliği seçimi için oylarını hazırladıkları gibi lûtfen diğer oy kupalarına kullanacakları oylarını da şimdiden hazırlamış bulunsunlar. Çünkü Yüce Meclisi fazla işgalden kurtarmış olalım. Kırmızı sepetlere Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi için oy kullanacaksınız. Beyaz sepetlere muhtelif komisyonlardaki açık üyelikler için oy puslaları atılacaktır.

Açık oylamalara oylarını kullanmıyanlar var mı efendim? («Var, var» sesleri.) Biraz acele ediniz lûtfen.

Açık oylamalara oy kullanmıyanlar lûtfen kullansınlar.

4. — 31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı teşkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/632; C. Senatosu 1/405) (S. Sayısı: 616 ya 1 nci ek) (1)

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım daha evvelce Yüce Meclisin aldığı karar gereğince Senatoda ve Karma Komisyonlarda müzakere edilip kararа bağlanan kanun tasarı ve teklifleri gündemin

---

(1) 616 ya 1 nci ek S. Sayılı basmayazı bu birleşim tutanağının sonundadır.

başına geçmekte idi. Bu sebeple 31 . 12 . 1961 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı fıkraların eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye, Ticaret, Tarım, Sanayi, İçişleri ve Plân Komisyonlarından seçilen dörder üyeden kurulan Geçici Komisyon raporları üzerindeki müzakerelere başlıyoruz.

Lûtfen Komisyon yerini alsın.

Sayın Şefik, İnan, zatıâliniz komisyon adına yetkilisiniz.

Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu.)

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz istiyen var mı efendim? Rapor üzerinde söz istiyen yoktur. Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Maddelere geçilmesi hususu kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Aynı kanuna aşağıda yazılı geçici 10 ncu madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 10. — Gelir Vergisine tabi çiftçilerin en geç 1967 yılına ve ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tesbit edilinceye ve Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapılıncaya kadar verecekleri yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinde gösterdikleri zirai kazançlar üzerinden hesaplanan yıllık gelir vergileri (yıllık beyannamelerde çeşitli kaynaklardan kazanç ve irat gösterilmesi halinde yıllık verginin zirai kazanca isabet eden kısmı) aşağıda yazılı birimlere göre bulunan miktarlardan az olamaz. Az olduğu takdirde, bu miktarlara yükseltilir.

1 nci grup: Hububat ziraatinde ekili arazinin;

İlk 300 dönümü için dönümünden 1 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 1,50 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 4 lira.

2 nci grup: Bakliyat, ayçiçeği, afyon, susam, keten ziraatinde ekili arazinin;

İlk 220 dönümü için döünmünden 1,50 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 4 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 5 lira.

3 ncü grup: Pamuk ziraatinde ekili arazinin;

İlk 150 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira.

Kıraç ve sulu arazide yapılan pamuk ziraatinde yukarda yazılı birimleri, mahallî idare heyetlerin müspet mütalâasına dayanılarak üçte bire kadar indirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

4 ncü grup : Pancar, patates, soğan, sarımsak, kavun, karpuz, çeltik, kendir ziraatinde ekili arazinin;

İlk 90 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 5 lira ,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 10 lira,

Sonra gelen dönümler için dönümünden 12 lira.

5 nci grup : Tütün, çay ve sebze ziraatinde ekili arazinin (çayda mahsul verebilecek hale gelmiyenler hariç);

İlk 50 dönümü için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 9 lira,

Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 18 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 20 lira.

6 ncı grup : Meyva verebilecek hale gelmiş bağ, incir ve fındık ziraatinde;

İlk 150 dönüm için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 3 lira.

Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira,

7nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş Antepfıstığı ve zeytinliklerde;

İlk 1 500 ağaç için ağacından 20 kuruş,

Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 30 kuruş,

Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 55 kuruş,

Sonra gelen ağaçlar için ağacından 70 kuruş.

8 nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş narenciyede;

İlk 500 ağaç için ağacından 60 kuruş,

Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 90 kuruş,

Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 180 kuruş,

Sonra gelen ağaçlar için ağacından 200 kuruş,

9 ncu grup : Diğer meyva ve mahsul ziraatinde ekili arazinin (meyva ve mahsul verebilecek hale gelmiyenler ve palamut hariç);

İlk 75 dönüm için dönümünden 4 lira,

Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 12 lira,

Sonra gelen dönümler için dönümünden 14 lira.

10 ncu grup : Büyükbaş hayvanlarda (iş hayvanları ile iki yaşındaki büyükbaş hayvanlar hariç);

İlk 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 6 lira,

Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 9 lira,

Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 18 lira,

Sonra gelen hayvanlar için hayvan başına 20 lira.

11 nci grup : Küçükbaş hayvanlarda (bir yaşındaki küçükbaş hayvanlar ile kümes hayvanları hariç);

İlk 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 1 lira,

Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 2 lira,

Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 4 lira,

Sonra gelen küçükbaş hayvanlar için hayvan başına 5 lira.

Yangın yer sarsıntısı, yer kayması, su baskını, kuraklık, don, muzir hayvan ve haşarat istilası, dolu ve kasırga, hayvanlarda salgın hastalıklar, mantar ve virüs hastalıkları ve bunlara benzer âfetler yüzünden mahsul ve hayvanların en az üçte birinin kaybedilmesi halinde mükellefin o sene için tahakkuk etmiş asgari vergisinin tamamı terkin olunur.

Hasarın varlığını ve zarar derecesini mahallî idare heyetleri yaptıracağı tahkikat üzerine tesbit ederler.

Yukarıda yazılı asgari vergilere tekabül edecek nisbette kazanç sağlamadığını iddia eden mükelleflerin bu iddiaları yapılacak vergi incelemeleri ile sabit olduğu takdirde asgari vergi alınmaz.

Ortaklardan asgari vergi işletme sahibinden alınır.

BAŞKAN — 10 ncu madde hakkında Cumhuriyet Senatosu tarafından verilmiş bulunan kararı okuttuk. Geçici Komisyon 10 ncu maddede Cumhuriyet Senatosunun metnini aynen kabul etmiştir. Geçici Komisyonun kabul ettiği metnin benimsenip, benimsenmemesi hususunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler...

SADRETTİN TOSBİ (Kütahya) — Efendim, söz istiyorum madde hakkında..

BAŞKAN — Buyurunuz efendim, biraz evvel işaret ederseniz memnun olurum.

SADRETTİN TOSBİ (Kütahya) — Muhterem arkadaşlar, bu konuşmamın mâvakaa bir şey değiştireceğini zannetmiyorum. Fakat, bir hakikati tekrar ifade etmek için huzurunuza gelmiş bulunuyorum. O da, geçen defa söylemiş bulunduğum veçhile, burada tatbiki istenilen prensip, ilmî esaslara tamamen aykırıdır. Tekrar ediyorum; Gelir Vergisi tatbikatı bahis mevzuudur. Mükellef beyanname veriyor; bu beyanname ya doğrudur, ya yanlıştır. Eğer yanlış ise, mevzuat mevcut : Vergi kaçakçılığından takibat yapılır ruhsat hakkında.. Beyannameyi alıyoruz, doğruluğunu kabul ediyoruz, ve adamın da geliri yok. Onu da kabul ediyoruz. Ondan sonra da şu kadar vergi vereceksin, diyoruz. Bu, vergi adaletiyle olmadığı gibi, vergi tekniği ile de kabili telif değildir. Eğer Devlet, varidat elde etmek gibi bir zaruret muvacehesinde ise - ki, öyle gözüküyor - O takdirde bu prensibi, Gelir Vergisi prensibi ile yekdiğerine karıştırmamak; bir taraftan Gelir Vergisi tatbik edilirken, diğer taraftan Servet Vergisi na-

mı altında bir vergi ihdas edip bunları cibayet etmek icabeder. Hem Gelir Vergisi, hem de Servet Vergisini bir arada aynı vergi mevzuatı içerisinde olamaz. Demin söylediğim veçhile, beyanname alıyoruz, kaçakçılık bahis konusu değildir. Hakikat olduğunu kabul ediyoruz, o adam para kazanmamıştır, onu da kabul ediyoruz. Ondan sonra yine Gelir Vergisi çerçevesi içerisinde vergi tatbik ediyoruz. Bunu söylemeden geçemediğim için huzurunuza çıktım. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başka söz istiyen? Yok. Komisyonun 10 ncu maddede kabul etmiş olduğu esasın benimsenip benimsenmemesi hususunu oya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Aynı tasarıda geçici 2 nci madde Geçici Komisyon tarafından değiştirilmiş ve C. Senatosunun metni aynen kabul edilmiştir. Geçici 2 nci madde hakkında C. Senatosunun kabul etmiş olduğu metni okutuyorum.

GEÇİCİ MADDE 2. — Devlet Personel Kanunu ile hâkimlerin ve sair yargı mercileri mensuplarının aylık ve ödenekleri hakkında Personel Kanununa muvazi olarak Anayasa gereğince düzenlenmesi gereken kanunların yürürlüğe gireceği tarihe kadar, 4936, 5017, 5027, 6564, 6995, 7197, 7241 sayılı, 5 . 1 . 1961 günlü ve 231 sayılı, 22 . 4 . 1962 günlü ve 44 ve 45 sayılı, 5 . 7 . 1962 günlü ve 60 sayılı, 26 . 10 . 1963 günlü ve 357 sayılı kanunlar ile diğer özel kanunlara göre aylıklardan ayrı olarak ödenen ödenekler muhtelif ücret ödemesi sayılır ve bu kanunun 7 nci maddesi bu ödemeler hakkında uygulanmaz.

BAŞKAN — Cumhuriyet Senatosunun geçici ikinci madde hakkında hazırlamış olduğu maddeyi okuttum. Söz istiyen? Yok. Geçici Komisyon tarafından geçici ikinci madde Cumhuriyet Senatosunun metnine uyularak kabul edilmiştir. Geçici ikinci maddeyi bu şekliyle oyunuza sunuyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı bu şekliyle kanunlaşmıştır. Açık oylamalarda oylarını kullanmıyan arkadaşlarımız var mı? (Var sesleri.) Lütfen oylarınızı kullanınız.

5. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/625; C. Senatosu 1/400) (S. Sayısı : 617 ye 1 nci ek) (1)

BAŞKAN — Senatodan gelmiş diğer bir kanun üzerindeki müzakerelere başlıyoruz. Raporu okutuyorum.

(Rapor okundu.)

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz istiyenler?.. Yok. Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.... Maddlere geçilmesi kabul edilmitşir. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeler aynen kabul edilmiştir. 13 ncü maddede ise, Cumhuriyet Senatosunun metni Geçici Komisyon tarafından kabul edilmiş olduğu için Cumhuriyet Senatosunca kabul edilen metni okutuyorum :

Yürürlük

MADDE 13 — Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Söz istiyen?.. Yok. Geçici Komisyon tarafından Cumhuriyet Senatosunun kabul edilen 13 ncü maddesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler... Aynen kabul edilmiştir ve bu şekliyle bu tasarı da kanunlaşmış bulunmaktadır. Memleket için hayırlı ve başarılı olsun.

Açık oylamada oyunu kullanmıyan arkadaş kaldı mı?... («Yok» sesleri.)

6. — Özel öğretim kurumları kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, hususi eğitim ve öğretim müesseseleri kanunu teklifi ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 55 arkadaşının, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen beşer üyeden kurulan

(1) *617 ye 1 nci ek sıra sayılı basmayazı bu birleşim tutanağı sonundadır.*

Geçici Komisyon raporu (1/539, 2/581, 2/617, 2/618) (S. Sayısı : 495 e 1 nci ek) (1)

BAŞKAN — Rapor üzerindeki müzakerelere devam ediyoruz. Lûtfen komisyon yerini alsın.

Açık oylamada oylarını kullanmıyan kalmadı. Oylama muamelesi bitmiştir. Lûtfen sepetleri kaldırın.

Dünkü birleşimde 8 nci madde üzerinde görüşmelere başlamış ve bâzı arkadaşlarımız beyanda bulunmuşlardı. 6 arkadaşımız konuşmuşlar ve bu arada yeterlik önergesi gelmişti. Ancak komisyon henüz bu hususta bir beyanda bulunmamıştır. Bu bakımdan komisyon söz istemiştir. Bu bakımdan komisyona söz veriyorum. 8 nci madde üzerinde buyurun, komisyon.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ FETHİ ÜLKÜ (Tunceli) — Muhterem arkadaşlarım, Geçici Komisyonunuz 8 nci maddeyi, hükümet tasarısındaki 8 nci maddeyi çıkarmak suretiyle yeni bir şekil getirmiş durumda idi. Sayın İncesulu'nun bir takriri üzerine yeniden 8 nci maddenin görüşülmesine geçilmiş bulunuyor. Bunun nedenini kısaca geçen görüşmede arz etmiştim. Fakat yapılan görüşmeler sonunda bâzı hususlar üzerinde izahlarda bulunmayı lüzumlu ve uygun görüyorum.

Efendim, şimdi maddeyi tekrar okuyalım: «Din işleri amaç veya görevleri arasında bulunan tüzel kişiler yeniden özel okul açamaz, işletemez ve özel okul kurucusu olamazlar» diyor. Şimdi dikkat buyurulur ise, özel okul açmamak veya kurucusu olamamak sıfatını bu madde ancak «din işleri amaç veya görevleri arasında bulunan tüzel kişilere» hasretmektedir. Bu hal doğrudan doğruya şahsı, kişiyi, müteşebbis olacak zatı durduracak bir madde değildir. Yani bir tüzel kişi açamaz amma kendinde yetki bulan filân zat kalkar bakanlığa müracaat ederek, «Ben, şu maddenin mefhumu muhalifinden istifade etmek suretiyle bir din okulu açmak niyetindeyim» der.

Şimdi, bunu durduracak bir imkâna sahip miyiz değil miyiz? Bunun münakaşasını yapmak lâzım. Şahsi kanaatimce buna, bu madde cevaz vermektedir. Yani bakanlık şahsın, şahsi müracaatlarını müspet karşılamak durumunda kalacaktır.

Tevhidi Tedrisattan bahsettiler muhterem arkadaşlarımız. Tevhidi Tedrisat Kanununun bu maddeyi yine durduramıyacağı, bu maddeyi işletmez bir hale getiremiyeceği yine aşikârdır. Çünkü Tevhidi Tedrisat Kanunu yalnız din ile alâkalı okullar için değil, bilumum mekteplere şamildir. Esasen her okul Millî Eğtim Bakanlığının murakabesinde olacağına göre, yine Tevhidi Tedrisat Kanununun şümulü içerisinde faaliyetine devam ediyor mânasını taşımaktadır. Bu maddenin Hükümetçe konulmasındaki gaye, açıkcası, şayet yabancılar tarafından din okulu açılmasına mâni olmak için ise, esasen 5 nci maddede yabancı uyruklu kimselerin herhangi bir özel okul açamıyacağı kaydı mevcuttur. Komisyon olarak bu maddenin bundan sonra birçok yerinde veya yerinde olmayan teşebbüslerle Millî Eğitim Bakanlığını ızrar etmekten başka bir faydası olacağı kanaatinde değiliz ve bu münasebetle komisyonda üç gün cereyan eden tartışmalar sonunda, hükümetin de katılması suretiyle, bu madde çıkarılmış idi. Ama şüphesiz takdir Yüksek Heyetinizindir.

BAŞKAN — «Son söz milletvekilinindir» hükmüne göre, sırada Sayın Hasan Aksay var, ona söz vereceğim. Buyurunuz Sayın Aksay.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İBRAHİM ÖKTEM (Bursa) — Sayın Başkan söz istiyorum

BAŞKAN — Bir dakika Sayın Aksay, Millî Eğitim Bakanı söz istiyor. Buyurun Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İBRAHİM ÖKTEM (Bursa) — Sayın Millî Eğitim Komisyonu sözcüsü arkadaşımız 8 nci maddenin çıkarılması safhasında Hükümetin de görüşünün kendisiyle birlikte olduğunu ifade etti. Ben, bu söze katılacak durumda değilim. Biz sözcülerimize verdiğimiz talimatta bu madde üzerinde ısrarla durmalarını tenbih ettik. Orada bu işi yerine getirdikleri kanısındayız. Bir yanlış anlaşma olduğunu zannediyorum.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, dün de üzerinde önemle durduğumuz bu konu, üzerinde şunu söylemek isterim ki, bugün, Millî Eğitim Bakanlığının elindeki yetki yalnız islâmî din eğitimi ile ilgili değil, özel okul açmayı meneden bir yetkidir. Anayasanın 153 ncü maddesi ve Tevhidi Tedrisat Kanunu bunu âmirdir. Bunun dı-

---

(1) 495 e 1 nci ek S. Sayılı basmayazı 14 . 5 . 1964 tarihli 103 ncü Birleşim tutanağının sonuna eklenmiştir.

şındaki tüzel kişiler ve özel kişiler için din eğitimi müessesesi kapısı açık bulunmaktadır. Bu bakımdan biz Bakanlığın Anayasamızın koyduğu eşitlik prensibini de mahfuz tutarak Türkiye'de mevcut bulunan bütün cemaatlere âm ve şâmil bir hüküm yer almasını son derece önemli bulunmaktayız.

Üzerinde fazla konuşmak istemiyorum. Muhterem Meclis elbette gereğini yerine getirecektir. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurunuz, Sayın Hasan Aksay.

HASAN AKSAY (Adana) — Muhterem arkadaşlarım, üzerinde konuştuğumuz 8 nci madde, Geçici Komisyon metninde bulunmıyan, ancak 8 nci maddenin 9 ncu madde olarak kabul edilmesi suretiyle yeniden 8 nci madde olarak bir madde ilâvesini tazammun eden bir maddedir. Bu, Hükümet tasarısında mevcuttur. Geçici Komisyonun yani müzakeresini ettiğimiz metinde bu tasarı yoktur. İlâvesi istenen 8 nci madde aynen şöyle demektedir: «Din işleri amaç ve görevleri arasında bulunan tüzel kişiler yeniden özel okul açamaz, işletemez ve özel okul kurucusu olamaz.»

Dün üzerinde altı kısa konuşma yapılan mevzu Anayasa, azınlık, tevhidi tedrisat yönlerinden de temas edildi. Bu sebeple konuyu üç yönden ele alarak mâruzatta bulunacağım.

1) Kurmakta olduğumuz düzen yönünden :

2) Anayasamız bakımından;

3) Tevhidi tedrisat yönünden. Fakat önce dünkü konunun dışına çıkan beyanlara kısaca işaretle konuya sarih hudutlar çizmekte fayda vardır, kanaatindeyim.

Dün doğrudan doğruya kurucularla alâkalı olan bu 8 nci maddeden bahsedilirken, imam - hatip okulları mevzuu gibi kanunun 8 nci maddenin dışında olan hususlara da girildi. Meselâ Sayın Millî Eğitim Bakanı: «Bunların ıslahı da o kadar kolay değildir. Bu müesseselerin bu şekilde devamı, dini mübîni islâm için faydalı görülüyorsa» gibi imam - hatip okullarını ve mezunlarını rencide edecek....

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Sadede gel, sadede!

HASAN AKSAY (Adana) — Mevzu, elbetteki imam - hatip ikulları değil. Ben de bu mevzua temas etmiyeceğim zaten. Fakat bunlar bahsedilmiş şeyler. Eğer bunlar bahsedilecek ise bu mevzu hakkında bizim de söyliyecek sözlerimiz var. Söz almamın sebebi, bu konular sık sık konuşulurken tamamen bu mevzu ile alâkasız hususlardan bahsetmek içindir. (Gürültüler).

BAŞKAN — Rica ederim, Sayın Dermancı. Sayın Aksay, dün burada böyle bir yanlışlık ve hata yapılmışsa sizin de bu hataya düşmeniz gerekmez. O bakımdan lûtfen 8 nci madde ile ilgili mâruzatta bulununuz.

HASAN AKSAY (Devamla) — Hayır, 8 nci maddenin sarih hükmüne işaret etmek için. Neden bahsediyor? Okullardan değil, okulların kurucularından ve kurucularına ait bir madde olduğundan bahsediyor. Onun için bilhassa ben bu noktaya temas ettim. Yoksa o konuda konuşmak için ve mevzuun dışında konuşmak için değil. 8 nci maddeyi tekrar okursak: (Din işleri amaç ve görevleri arasında bulunan tüzel kişiler yeniden özel okul açamaz, işletemez, ve özel okul kurucusu olamaz)

Yani din okulu açmak mevzuubahis değildir. Fakat, din işleri amaç ve görevleri arasında bulunan tüzel kişilerin okul açamaması mevzuudur. Okullar yönünden değil, doğrudan doğruya okulları açıcıları, okulların kurucuları ve yöneticileri yönünden ilgili bir hükümdür.

Şimdi esas mevzua girelim:

Bir defa bu yeni kanun özel okulların nasıl açılacağına dair bir düzen getiriyor. Üç yönden konuyu inceliyeceğim demiştim. Özel okulları kimler açabilir? Bu kanunda objektif usullerle bunun objektif tâyini yapılmıştır. Umumi ve hususi çıkışlar hariç, hususi çıkış başta yok zaten - umumi hatları çizilmiştir. Meselâ 8 nci maddede; «Medeni hakları kullanma ehliyetine sahibolmak kötü bir şöhrete sahip bulunmamak» ve saire gibi hükümler dolayısiyle özel okulların kimler tarafından açılabileceği hususu umumi hatlariyle tâyin edilmiştir. Okulun açılma ve okul olma şartları da yine bu kanunda umumi hatlariyle tâyin edilmiştir. Açma izni 9 ncu maddede, öğretime başlama izni 11 nci maddede, ileri sınıfları açma şartları 12 nci maddede sarih olarak umumi ölçülerle belirtilmiştir. Yine kapatma kararı, kapatma hakkı, denkliğin onanması 13 ncü maddede, denkliğin kaldırılması 14 ncü maddede olduğu gibi sarih olarak belirtilmiştir. Elbette bütün işler Maarif Vekâletinin elindedir. Bunları sıkı bir şekilde kontrol etmek hususu ile, kim-

lerin açabileceği, nasıl açılabileceği ve nasıl kapatılabileceği şartları objektif ölçüler ile tesbit edilmiştir. Yalnız burada bu 8 nci maddeyi koyduğumuz takdirde bu objektif ölçülerin dışına çıkıyoruz. Adam meselâ 8 nci maddede tadadedilen medeni hakları kullanma ehliyetine sahip - kötü bir şöhrete sahip değil, ağır bir hapsi gerektiren bir suçtan mahkûm olmamış ve saire - bütün şartları haiz olduğu halde, sadece din amaç ve görevleri arasında bulunan tüzel bir kişi, olduğu için, bu kimse okul açamıyacak. Bu vaziyet karşısında onu bu haktan mahrum eden bir duruma sokuyor.

Anayasa yönünden; Anayasamızın 21 nci maddesinde (Eğitim ve öğretim Devletin gözetim ve denetimi altında serbesttir. Özel okulların bağlı olduğu esaslar Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak kanunla düzenlenir. Çağdaş bilim ve eğitim esaslarına aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılamaz) denmektedir. Bunun kanun çerçevesinde serbest olduğunun umumi şartları Anayasada tesbit edilmiştir. Binaenaleyh, böyle hususi subjektif bir ölçü ile muayyen bir şeyin dışarıya çıkarılmamasına mahal yoktur. Kanun umumi hükümlerini getirmiştir. Bu umumi hükümler içinde mesele halledilecektir ve bunun içerisinde de elbette denetimini gözetimini yapacaktır. Yalnız bunun getirilmesi, Anayasanın 19 ncu maddesindeki: «Kimse dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz.» sözünün ben ruhuna aykırı olduğu kanaatindeyim. Şahsan umumi ölçülerin dışında sadece din işleri amaç ve görevleri arasında bulnmak.... O halde din işleri amaç ve görevleri arasında bulunmak, bir ehliyetsizlik için burada bir sebep olarak gösterilmektedir. Böyle bir ehliyetsizliğe sebep gösterildiğine göre bu kanun ile bir kınama mahiyetinde gibi gelir bana... Zira Anayasanın 11 nci maddesi «Kanun, kamu yararı, genel ahlâk, kamu düzeni, sosyal adalet ve millî güvenlik gibi sebeplerle de olsa, bir hakkın ve hürriyetin özüne dokunamaz.» demektedir.

1) Din işleri amaç ve görevleri arasında bulunan bir dernek olmak. Bu, bir mektep açamamak için bir sebep teşkil etmemelidir.

Tevhidi Tedrisat Kanununa gelince :

Tevhidi Tedrisat Kanununa aykırı şekilde okul açma hususunda bir şey söylemek bence mümkün değildir. Zira yürürlük maddeleri hariç, bir de ek madde hariç, zaten beş maddeden ibaret bulunan Tevhidi Tedrisat Kanununa aykırı olarak gösterilen 4 ncü maddesini okuyayım :

«Maarif Vekâleti, yüksek diniyât mütehassısları yetiştirmek üzere dârülfünunda bir İlâhiyat Fakültesi tesis ve imamet, hitabet gibi hidematı dinîyenin ifası vazifesiyle mükellef memurların yetişmesi için de ayrı mektepler küşadedecektir.» demektedir.

Bu, doğrudan doğruya mekteplerle alâkalı olan kısımdır. Yoksa mektepleri açacak özel okulları açacak şahıslar ile alâkalı Tevhidi Tedrisat Kanununda hiçbir husus yoktur. Halbuki getirilen 8 nci madde sarihtir, mekteplerle alâkalı değildir, mektepleri açacak şahıslarla alâkalıdır. Bu şahısların hangi nitelikte olması. «Din işleri amaç ve görevleri arasında olmaması» gibi hususlar açacak kişi veya tüzel kişilerle alâkalıdır. Tevhidi Tedrisat Kanunu ile bu maddenin uzaktan, akından hiçbir münasebeti yoktur. Bu bakımdan ben, komisyonun getirdiği gibi bu maddenin kanunun dışarısında bırakılmasını teklif ediyorum. Zira kanun umumi bir düzen getirmiştir. Bu maddenin kanun içerisine girmesi belki Anayasaya aykırıdır, halbuki dışarısında bulunmasının hiçbir aykırılığı yoktur.

Sonra, din işleri amaç ve görevleri arasında bulunan tüzel kişileri menediyoruz. Sayın komisyon sözcüsünün buyurdukları gibi, bir şahıs da tutup böyle bir mektep açabilir, onu menetmiyoruz. Bir teşekkül bir şahıstan çok daha ciddî olarak bir mektep açabilir. Böyle teşekkülü menetmekte bence bir mâna yoktur, sadece bunu bir azınlık meselesi olarak telâkki etmekte kanaatimce yerinde değildir. Zira bu memlekette «azınlık, öbürü, beriki» diye bir ayrılma yapılmasına ben şahsan taraftar değilim. Bunun dışında da eğer azınlık bir mektep açabiliyorsa, İslâm Dini sahasında da o zaman bir mektep çılabilir. Yahutta farzedelim; «İlâhiyat Tedrisatına Yardım Edenler Derneği» diye bir dernek vardır ve bu dernek bir ortaokul açacaktır. Bu hükmü getirmekle bunu açmasına dahi mâni oluyoruz. Sadece buna sebep, ilâhiyat tedrisatına yardım eden bir dernek. Bu dernekte kimler vardır? Dindarlar vardır diye mi mâni oluyoruz? Elbette böyle bir şey düşünülmüyor, ama böyle bir şey düşünülmez-

ken böyle bir yanlış maddenin getirilmesi de çok büyük bir hata olacaktır. Bu bakımdan bunun maddeye ithal edilmemesini arz eder, hürmetlerimi sunarım.

BAŞKAN — 8 nci madde üzerinde verilmiş bulunan yeterlik önergesini okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

8 nci madde hakkında yeteri kadar görüşülmüş ve durum aydınlanmıştır.

Yeterliğin oylanmasını arz ve teklif ederim. Saygılarımla.

Tekirdağ
Turhan Kut

BAŞKAN — Yeterlik aleyhinde Sayın Altınsoy, buyurun.

MEHMET ALTINSOY (Niğde) — Muhterem arkadaşlar, 8 nci madde üzerindeki müzakerenin yeterliği hakkındaki önergenin kabul edilmemesini istirham edeceğim. Zira dün Heyeti Aliyede müzakeresi cereyan etmiş olmakla beraber dünkü müzakereyi takibeden arkadaşlarımızın bir çoklarını burada görmemekteyim. Biraz sonra rey vereceğimiz maddenin enine boyuna münakaşa edilmesi iktiza eder.

Sayın Bakan ve Sayın Komisyon sözcüsü sadece dünkü müzakerelerde görüşen arkadaşların noktai nazarlarına cevap verdiler. Bugün bir tek milletvekili arkadaş konuşmuştur. Daha konuşacak bir çok söz almış arkadaşlar da vardır. Reylerimizi verebilmek için lehteki, aleyhteki bütün münakaşaları, münazaraları dinlemek mecburiyetindeyiz. Reylerimizi sâlimen istimal için müzakerenin devamına lûtuf buyurulmasını istirham ederim.

BAŞKAN — Yeterlik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Yeterlik önergesi kabul edilmiştir.

8 nci maddeyi tekrar okutuyorum. Açık oylama talebi var.

MADDE 8. — Din işleri amaç veya görevleri arasında bulunan tüzel kişiler, yeniden özel okul açamaz, işletemez ve özel okul kurucusu olamazlar.

BAŞKAN — Değişiklik önergeleri var, onları da okutuyorum.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Değişiklik olamaz ki. Bu zaten ilâve edilmek üzere verilmiş.

BAŞKAN — Olur Sayın Kırca; maddenin tayyı teklifi var, rica ederim, Riyasetin vazifesine müdahale etmeyiniz. Tay teklifi okunur.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Reis Bey, madde zaten tayyedilmiş, ilâvesi isteniyor.

BAŞKAN — İlâvesi zaten evvelce Meclisçe kabul edildi. Şimdi de tayyı isteniyor. Bu maddenin müzakeresi daha evvel Meclisçe kabul edildi. Hükümet teklifinin müzakeresi kabul edildi. Şimdi o müzakerenin tayyı teklifi var.

Önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Özel okullar kanun tasarısının müzakere edilmekte olan sekizinci maddesinin Geçici Komisyonun kararına uyularak tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kırşehir	Adana
Ahmet Bilgin	Hasan Aksay
Kırşehir	Denizli
Memduh Erdemir	Remzi Şenel

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Kırca.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, Heyeti Umumiye müzakerelerine esas olan metin, komisyon metnidir. Komisyon metninde mevcudolmıyan bir hususun zaten tayyı teklif edilemez, muhaldir. Sayın İncesulu tarafından verilen takrir, Heyeti Umumiyede müzakere edilmiyen komisyon metnine komisyonca esasen çıkartılmış olan Hükümet tasarısında mevcut bir maddenin ilâvesine mütaalliktir. İlâvesi henüz Heyeti Umumiyece kararlaştırılmış olan bir maddenin tayyı için nasıl takrir verilebilir ve bu ayrıca nasıl oylama mevzuu olabilir? Bunu anlamak imkânı yoktur. Halbuki eğer Heyeti Umumiyeniz Sayın İncesulu'nun takririni kabul eder ve neticede komisyonun ısrarı v.s. bütün muameler tekemmül eder ve komisyonca tayyedilmiş olur; binaenaleyh, müzakereye esas olan metinde bulunmıyan metne bunun ilâvesi tekarrür ederse, böylelikle tekarrür etmiş olan bir hususun yeniden tamamiyle aksine karar vermek için bir takrir vermek bahis konusu olamaz. Binaenaleyh, halen mademki müzakere ettiğimiz metin Geçici Komisyon metnidir, bu suretle bu metne bu metinde mevcudolmıyan bu hususun

ademimevcudiyetini istilzam eden bir takririn mânası olamaz arkadaşlar.

BAŞKAN — Sayın arkadaşlar, Sayın Hilmi İncesulu tarafından verilmiş bulunan bir önerge dünkü Birleşimde kabul edilmiş ve komisyon tarafından Hükümetten gelen tasarıdan çıkarılmış bulunan maddenin görüşülmesi ve ilâve edilmesini Yüce Meclis kabul etmiş idi ki; biz iki birleşimdir aynı sekizinci maddeyi esas almak üzere üzerinde müzakerede bulunduk. Ve bu müzakerelerin sonucunda sekizinci maddenin oylamasına sıra gelmişti. Bu arada sayın arkadaşlarımız tarafından sekizinci madde ile ilgili olarak değişiklik önergeleri verilebileceği gibi maddenin tasarıdan çıkarılması, tayyı teklifi de verilebilir. Her iki halde de Yüce Heyetiniz son kararınızı vereceksiniz. Esasen İçtüzüğün de bu tutumla ilgili 61 nci dip notunda; (Birinci görüşme sırasında bir maddenin kanundan çıkarılması teklifi istenmiş ve madde kabul edilmişken ikinci görüşme sırasında o maddenin çıkarılması yine teklif olunabilir.) der.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — İkinci görüşme sırasında değiliz zannedersem Reis Bey.

BAŞKAN — Dikkat ederseniz bu kanunun öncelik ve ivedilikle teklifi Meclisce kabul edildiği için bir defa görüşülecek işler meyanında addedilmiştir.

Bu sebeple tay teklifini okutuyorum. Yüce Heyetiniz kararını verecektir.

Diğer bir önerge ile açık oylama talebedilmiştir, önergeleri okutuyorum.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ FETHİ ÜLKÜ (Tunceli) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Tay teklifi ile ilgili olarak mı söz istiyorsunuz?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ FETHİ ÜLKÜ (Tunceli) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ FETHİ ÜLKÜ (Tunceli) — Efendim, Yüksek Meclisinizce yapılan müzakereler sonunda ve usulî münakaşalarından ve bilhassa Sayın Millî Eğitim Bakanının bu maddenin lüzumuna işaret etmesinden sonra, Komisyon olarak çıkardığımız bu maddenin yeniden Hükümetle beraber müştereken gözden geçirilmesi hususunu faydalı bulmaktayız. Bu münasebetle müsaade buyurulursa bu maddeyi de bundan önceki madde gibi geri alıp, yeniden müzakere yapıp huzurunuza getirmeyi uygun bulmaktayız. Geri verilmesini Sayın Başkandan istirham ediyorum.

BAŞKAN — 8 nci madde Komisyonun talebi üzerine tekliflerle birlikte Komisyona verilmiştir. 9 ncu madde üzerindeki müzakerelere geçiyoruz. Maddeyi okutuyorum.

MADDE 9. — Özel bir öğretim kurumu açacak veya açılmış bir kurumu devralacak olan gerçek kişilerle özel hukuk kişilerinin temsilcilerinde şu şartlar aranır :

1. Medeni hakları kullanma ehliyetine sahibolmak;

2. Ağır hapsi gerektiren bir cürümden mutlak surette, şeref ve haysiyeti muhil bir suçtan veya kasti cürümden dolayı 6 ay veya daha fazla hapis cezası ile mahkûm edilmemiş olmak;

3. Kötü bir şöhrete sahip bulunmamak,

BAŞKAN — Madde numaralarını ileride Komisyondan gelecek olan sekinzici madde ile ilgili olarak söylüyorum. Dokuzuncu madde üzerinde Sayın Çulha, buyurun.

Şimdi okunmuş bulunan Hükümet tasarısındaki dokuzuncu madde üzerinde.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Muhterem arkadaşlarım, tasarıdaki yüksek dereceli özel okulların kuruluş ve çalışmasına ait mevzuatın yetersiz ve Anayasanın 120 nci maddesine aykırı bulunduğunu tümü üzerindeki konuşmalarımda arz etmiştim.

Şimdi 9 ncu maddede yüksek dereceli özel okullara aidolan bir kısım var. Bendeniz bu kısmın da aleyhinde bulunduğum için bu kısmın maddeden çıkartılmasını arz edeceğim. Buna ait de bir önerge veriyorum, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Eren buyurun.

ASIM EREN (Niğde) — Pek muhterem arkadaşlarım, Hükümet tasarısının 9 ncu maddesi olarak ve Geçici Komisyonun evvelce 8 nci madde olarak kabul edip de bundan sonra numarası yeniden tâyin edilecek olan metninde iki noktaya temas etmek istiyorum.

Bu metin bir kıstas koyuyor. Medeni haklarda tasarruf ehliyetini ve ahlâkî durumu bir kıstas olarak koyuyor. Bir de cezai durumda «şu kadar cezayı çekmemiş olan insanlar ancak yeniden bir öğretim kurumu açabilir veya devralabilir» diyor. Bu devralma meselesi bundan ev-

vel kabul edilmiş olan 1 nci sayfadaki bir maddede, «Yabancıların açtıkları kurumların yerli Türk uyruğu vatandaşlara devretme» imkânını gösteren hükme dayanan, ona atfedilmesi gereken bir hükümdür.

Pek muhterem arkadaşlarım; burada eksik olan bir mesele daha var. Aşağı - yukarı özel kurumlar, ilk birleşimde de bunun tümü üzerinde arz ettiğim gibi ticari mahiyette kurumlar oldukları için bunları devralmaya cesaret edecek olan insanların muayyen bir malî sermayeye sahiboldığunu fiilen ispat etmesi lâzımgelir ve şüphesiz ki; bu sermayenin de ticari mahiyette bir sermaye olması bakımından Ticaret Odalarında kayıtları olması icabeden insanlarca ibraz edilmesi gerekir. Aksi takdirde menbaı, menşei meçhul, paralar cebinde bulunan ve fakat kendisinden malî referans istenilmediği için, bu madde metninde malî mesnedin nedir diye Hükümet kanunen kendisinden hesap sormadan devralma yetkisi verdiğine göre yabancı kaynaklardan gelecek paralar öğretim sahamızda meşum roller oynıyabilir. Parası olduğuna inanmadığım bir adama koskoca bir öğretim kurumunu devralma yetkisini kanunla nasıl verebiliriz? Bana o paranın nereden geldiğini, menşeinin ne olduğunu, gelirinden mütevellit vergisini verip vermediğini, hulâsa ben, memleketin umumi emniyeti bakımından bir, malî mevzuat bakımından iki, öğretim müessesesi dahi olsa, bunu kuranlardan aramak mecburiyetindeyim. Özel bir kurum, nihayet ticari mahiyette olan bir kurum, özel öğretim kurumları elbette malî şartlara da dayatılmak gerekir. O teminat aranmalıdır. O teminat yalnız, kaç parası var, şu kadar paran olursa ben sana devretme salâhiyetini veririm demekle de bitmez, menşeini aramak, meçhul kaynaklardan gelmediğine emin olmak lâzımgelir, Hükümetin ve milletin selâmeti namına... Binaenaleyh, metinde bu eksiğin telâfisi lâzımdır, bu bir.

İkincisi; medeni tasarruf meselesi âdeta haşivdir burada. Çünkü, esasen Türk Kanunu Medenisi gereğince; medeni tasarruf ehliyeti olmıyan insanların mektep açabilmesine zaten imkân yoktur, başka tasarruflarına da imkân yoktur. Ya vesayet altındadır, haecredilmiştir, hayatı hususiyesi veyahut tasarruf ehliyetine malik olmıyan bir hastadır, tam mânasiyle. O itibarla tasarruf ehliyeti her vatandaşta olduğuna göre yani olması gerektiğine göre bunu burada zikretmek malûmu ilân kabilinden bir şey olur. Bendeniz «hani bulunsun, zararı yok, fazla da olsa bir teminattır» denilmesine karşılık olmaması kanunlarımıza olan bir hürmetin de ifadesidir, diye cevap verebilirim.

Pek muhterem arkadaşlarım; ceza meselesine gelince: bizde umumiyetle beş sene veya daha fazla hapsi müstelzim suçlarla, ağır suçlar yani ağır cezalı suçlar umumiyetle her türlü medeni tasarrufu meneden bir kıstas olarak kabul edilmiş olduğuna göre o kıstası bozacak daha hafif bir kıstasla burada hareket etmenin de eğitim sahamıza diğer kanunlarımızla kabul edilmiyen insanların idareci olarak, kurucu olarak girmesini sağlıyacaktır. Böyle bir yumuşatma, mevcut müdevvenatı başka bir kanun da yumuşatır şekilde hüküm getirmek de doğru değildir. Yani, tabiî hukukçu arkadaşlarımızın malûmudur; beş sene veya daha fazla hapsi veyahut ağır hapsi mucip her türlü suçlardan dolayı medeni tasarruf ehliyeti olamaz. Ondan dolayıdır ki; buradaki kıstası bendeniz hafif buldum. Bunu ona tevfik edersek, mevcut müdevvenat ile paralel bir hüküm haline ifrağ edersek, ıslah edersek, irca edersek bu daha doğru olur kanaatindeyim. Bu iki.

Pek muhterem arkadaşlarım, bu arada ahlâkî kıstas da üçüncü kıstas olarak konan «kötü şöhreti bulunmamak» meselesine gelince : Bu son derece lâstikli ve her tarafa çekilmesi biz avukatların işine gelebilecek olan bir maddedir. Yani şöhretten murat nedir? Hani mütecavizin tarifi nasıl Cemiyeti Akvamda uzun boylu münakaşa mevzuu olduysa vaktiyle, «kötü şöhret» vasfının neyi ifade ettiğinin de biz avukatlar tarafından lâstik gibi her tarafa çekilmesi mümkündür. Bundan dolayı «kötü şöhreti» daha maddi, daha elle tutulur bir kıstas haline sokmakta fayda vardır. Sizin «kötü şöhret» addettiğinizi başka bir telâkki kötü şöhret kabul etmiyebilir. «Bu, hayatımı kazanmak için ittihaz ettiğim bir meslektir» der, çıkar. Ekmek kazanmıyacağım mı? diyebilir. Her hangi bir iş yapar. Siz onu gayriahlâkî bir iş addedersiniz; öyle telkinler, telâkkiler altında kalmışsınızdır. Öteki «hayır ama ben ekmeğimi kazanıyorum bundan der, gider. O itibarla «kötü şöhret» bir içtimai ve Türk geleneğinde kanunların - kanunlar Türk kanunu olduğuna göre - bizim anlayışımıza, bi-

zim ruhumuza tamamen intibak etmeleri gerekir. Ölçüler tamamen millî gelenek zaviyesinden ele alınmalıdır. O itibarla «kötü şöhret» in tarifinin daha olumlu, daha sarih, kayıtlı, net bir şekle sokulmasını da bilhassa istirham edeceğim. Bu hususlarda arz ettiklerim tamamen temennilerden ibarettir. Üst tarafı beni dinlemiş bulunan pek Muhterem Bakan ve Komisyonun yüksek takdirlerine mevdudur.

Muhterem arkadaşlarım da bu mâruzatımla zannederim ki, bu maddede benim gördüğüm noktalarda kendileri de belki bendenize iştirak edebilirler. Üst tarafı yüksek takdirinize bağlıdır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Çulha, zatıâliniz bir evvelki beyanınızla bu madde ile ilgili değil de bundan sonraki madde ile ilgili beyanda bulunduğunuz ve değişiklik önergeniz bu maddeye ait değil de bundan sonraki maddeye ait beyanda bulundunuz.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Evet, Geçici Komisyonun bundan sonraki maddesine aittir.

BAŞKAN — Değişiklik önergenizi bu madde ile ilgili olarak değil, bundan sonraki madde ile ilgili olarak işleme koyacağım.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Evet efendim.

BAŞKAN — Bu madde hakkında başka söz istiyen var mı? Yok. Madde ile ilgili verilmiş bulunan bir değişiklik energesi de yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Özel öğretim kurumu açma izni belgesinin verilebilmesi için kurumun bina veya binalarının tapu veya sözleşme ile kurucunun tasarrufunda bulunduğunu, kullanılış maksatlarına her bakımdan uygun ve yeterli olduğunun ve belli bir öğrenci sayısı esas alınmak suretiyle, kurumun ihtiyacını karşılıyabileceğinin ilgili merciler tarafından kesin şekilde tesbit edilmiş bulunması gerektir.

Yüksek dereceli okullar için birinci fıkraya dâhil Millî Eğitim Bakanlığı yetkisi, Millî Eğitim Bakanlığınca kendi teşkilâtına dâhil kurumlarla, lüzumu halinde üniversitelerden alınacak öğretim üyelerinden müteşekkil bir uzmanlar heyeti tarafından kullanılır.

Bu heyete dâhil kişilere ifa edecekleri hizmetler için yönetmeliğine göre tâyin edilecek ücretler Millî Eğitim Bakanlığınca ödenir.

Üniversiteler Millî Eğitim Bakanlığınca istenen nitelikte öğretim üyelerini usulüne göre tesbit ve Millî Eğitim Bakanının emrine hazır bulundurmakla ödevlidirler.

Kurum açma izni belgesinin verilmesine esas teşkil eden hususlardan her hangi birinde değişiklik yapılması, açma iznini vermiş olan Millî Eğitim Bakanlığının onayına bağlıdır.

BAŞKAN — Onuncu madde ile ilgili olarak beyanda bulunacaklar? Sayın Ülker, buyurunuz.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Muhterem arkdaaşlar; bu maddenin ikinci fıkrasında «yüksek dereceli okullar için birinci fıkraya dair Millî Eğitim Bakanlığı yetkisi Millî Eğitim Bakanlığınca kendi teşkilâtına dâhil kurumlarla lüzumu halinde üniversitelerden alınacak öğretim üyelerinden müteşekkil bir uzmanlar heyeti tarafından kullanılır...»

Şimdi bu fıkrayı okuduğumuz zaman yüksek dereceli okullar için izin belgesinin verilmesinde üniversitelerin fikri alınacağı mânası çıkıyor; ve sevinç duyuyoruz. Ama, «lüzumu halinde» deniyor ve bu «lüzum» ne gerekçede ve ne de komisyon raporunda ne zaman lüzum olacağı ne zaman lüzum olmıyacağının anlaşılması mümkün değildir, tamamen ihtiyari bir hüküm oluyor. Bu sebeple yüksek dereceli okullarla, muhtar üniversitelerimizin izin belgeleri hususunda fikrinin alınmasında bir zaruret vardır. Millî Eğitim Bakanlığı nasıl bir teşkilât ise, muhtar üniversiteler de, Üniversite Kanunu çerçevesi içerisindeki muhtar üniversitelerde aynı derecede Türkiye'nin menfaatlerini koruyacak, düşüncelerini selâbetle söyliyecek müesseselerdir. Bu sebeple eğer komisyon çok esaslı bir sebep göstermezsse bu «lüzum halinde» kelimesi için çok esaslı bir sebep göstermezse; - gerekçede göremediğim için ısrar ediyorum - bu «lüzumu halinde» ibaresini kaldırarak «üniversitelerden alınacak öğretim üyelerinden müteşekkil bir uzmanlar heyeti tarafından kullanılır» şekline konulmasını arz ve teklif ediyorum efendim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Başka söz istiyen. Buyurun Sayın Akay.

AHMET NİHAT AKAY (Çanakkale) — Efendim, bilhsasa son senelerde yüksek okullar Türkiye'de gittikçe bir gelişme seyri takibetmektedir. Her ne kadar Anayasamız üniver-

sitelerin sadece Devlet tarafından açılacağına dair âmir bir hüküm getirmiş ise de adı yüksek okul, fakülte seviyesinde bir nevi üniversite dejenerasyonuna doğru bir gidiş başlamıştır Türkiye'de. Bu itibarla bendeniz bugün bir yüksek dişçilik okulu, bir yüksek kimya okulu, bir yüksek eczacılık okulu velhasıl üniversite anlayışımıza dâhil fakülte tahsili veren, bunlara denk tahsil veren yüksek okullar memleketimizde almış, yürümüştür.

Diğer bir husus; hâfızamda yanlış kalmamış ise, senelerden beri üniversite kapılarında toplanan binlerce talebeyi kabul edemez hale gelmiş olan üniversiteye Millî Eğitim Bakanlığı bir teklifte bulunmuştu. Çift öğretim veya gece üniversitesi... Üniversitelerimiz haklı olarak bu teklife şöyle bir cevapta bulundular: Bir üniversite öğretim üyesi sadece takrirde bulunan kimse demek değildir. Onun beş veya altı saatlik haftadaki ders saatlerinin dışında birtakım ilmî araştırmaları vardır ve gerçek üniversite hocası asıl mesaisini bu noktaya teksif eden insan demektir. Binaenaleyh, çift öğretime bu esbabı mucibe ile, gece üniversitesine bu esbabı mucibe ile gitmek mümkün değildir. Üniversite hocasının yeniden ikinci tetrisat için ayıracağı bir zamanı yoktur. Halbuki bugün görüyoruz ki, bu esbabı mucibe ile vaktiyle vekâletin karşısına çıkmış olan üniversitelerimizin birçok muhterem üyeleri hususi mekteplerde sadece İstanbul içerisinde değil; Eskişehir'de, İzmir'de ders verme yolunu tercih etmiş bulunmaktadırlar. Bendenizin arzusu şudur: Bu gidiş üniversitelerimiz için bana göre bir tehlike doğuracak gibi görünmektedir. Fakülte ismini bir tarafa bırakıp, «yüksek okul» ismi altında, üniversite dışında, biraz da kontroldan uzak, yeni ve alabildiğine giden bir öğretim yolu inkişâf etmektedir. İstirhamım, vekâletin bu noktada da çok titiz davranması ve buna bir çekidüzen vermesidir.

BAŞKAN — 10 ncu madde üzerinde başka söz istiyen var mı? Buyurunuz Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İBRAHİM ÖKTEM (Bursa) — Sayın Başkan, pek çok değerli arkadaşlarım; 10 ncu madde münasebetiyle arkadaşlarımızın tenkidlerini ve uyarmalarını dikkatle dinledim. Kendilerine yürekten teşekkür ederim.

Evvelâ Reşit Ülker arkadaşım, bu neviden kuruluşların daha ciddî, daha seviyeli bir murakabe düzeni içinde olmasını öngörerek, düşünerek «lüzumu halinde değil» bu neviden kuruluşların başından itibaren üniversitelerimizin yetkili hocaları tarafından kuruluşları anından itibaren murakabe edilebilmesini sağlamak için bu maddede konulmuş olan «lüzumunu» fazla buluyor doğrudan doğruya Bakanlığa bağlı yüksek okullarla, üniversite hocalarından istifade edilmek suretiyle bunların başlangıcından itibaren murakabesini arzu ediyor. Bu görüş hakikaten yerinde bir görüştür. Yalnız madde bu haliyle de çıksa muhterem arkadaşımızın endişesine pek mahal olmıyacağı kanaatindeyim. Fakat ısrar etmiyorum. İşleyiş tarzı şöyledir. Yüksek okul açılacağı zaman, Bakanlığa bağlı bulunan yüksek okullar, benzeri yüksek okulların öğretmenlerinden, profesörlerinden hocalarından istifade etmek suretiyle bu kuruluşları tanzim ediyoruz. Bu kuruluşların niteliğine uygun kendi okullarımıza yakın bir seviyede olup olmadıklarını tetkik ediyoruz. Şayet bizim kurumlarımız içinde yeni açılışlar niteliğinde bir kurumumuz o zaman üniversitelerden alıyoruz. Arkadaşımız bunu alel ıtlâk üniversiteden alarak veyahutta her ikisini iştirak ettirerek temin etmeyi sağlamak istemektedirler. Bu, şayanı arzudur, buna hiçbir itirazım yok.

Nihat Bey arkadaşımız son derece önemli ve üzerinde hassasiyetle durmamızı gerektiren bâzı noktalara işaret ettiler.

Şimdi arkadaşlar, fiilî bir durum var. Üniversitelerimizin kapasiteleri malûm. Yüksek tahsil yapmak istiyen bütün gençlerimizi içine alabilecek bir kapasiteye sahip değiller. Üniversite kuruluşu, üniversiter kuruluşlar, fakülte kuruluşları kadar kolay olmuyor. Bunun için yalnız yatırım değil, aynı zamanda en önemli bir unsur olan hoca yokluğu konusu bu kuruluşları önlemektedir. Nitekim, bugün Yüksek Meclisin Karma Komisyonunda 9 adet üniversite kuruluş kanunu beklemektedir. Bunlar yatırımlar kadar öğretmen noksanlığından, profesör noksanlığından ileri gelen boşluklar yüzünden beklemektedirler. Dikkat buyurursanız bugüne kadar açılmış bulunan yüksek özel okullar daha ziyade üniversite muhitlerinde açılmaktadır. Bunlar İstanbul'dadır, Ankara'dadır ve son zamanlarda da İzmir'de meydana gel-

mektedir. Biz Bakanlık olarak bu neviden kuruluşları faydalı görmekteyiz. Resmî sektörün karşılıyamadığı bir kapasiteyi özel teşebbüsün de yardımı ile karşılama imkânından istifade etmek istiyoruz. Yalnız bunu başıboş bırakmak, düşüncemizin tamamen dışındadır, elimizden geldiği kadar bu kuruluşların en seviyeli bir şekilde kuruluşlarını sağlamak ve buradaki öğretim seviyesinin yüksek seviyede olmasını gözetmek başlıca kaygumuz oluyor. Bu kuruluşların hemen hepsinde üniversite hocalarımız vazife almaktadırlar.

Şimdi Nihat Bey arkadaşımızın söylediği şekilde, üniversitelerimizin çift öğretim yapması, gece öğretimi yapması ayrı bir konudur. Bunun üzerinde zaten biz bakanlık olarak da hassasiyetle durmaktayız, teşebbüs üzerine teşebbüste bulunmaktayız. Fakat, bunun kısa bir zaman içinde imkân safhasına gireceğini de ummuyorum. Nihayet üniversitelerimiz muhtar müesseselerdir. Kendileri bizim telkinlerimize itibar ettikleri takdirde sahiboldukları yetkileri kullanarak bu kuruluşlara giderler. Ama bizim acelemiz var, onları bekliyemiyoruz, bir an evvel yüksek seviyeli okulların açılmasına ihtiyaç vardır. Her geçen yıl lise ve muadili seviyedeki okullarımızdan mezun olan gençlerimiz bizden yüksek okul istemektedirler. Her ne kadar Anayasamız üniversiter kuruluşları tamamen Devletin eline terk etmiş bulunuyor. Ama bir vakıa vardır; o da, bugün bizim kendileri seviyesine yetişmeye gayret ettiğimiz devletlerde üniversiter kuruluşların yüzde 95 i özel kuruluşlardır. Onlarda bugün bizim geçtiğimiz bu merhalelerden geçerek büyük tesislere bu yoldan kavuşmuşlardır. O da başlangıçta bu neviden yüksek okullar kuruluşu ile gitmiştir. Binaenaleyh, ister istemez Devletin imkânları dışında kalan bu sahada özel teşebbüsten de istifade etmek son derece faydalı olacaktır ve olmaktadır. Yarın Türkiye'de de Amerika'da, İngiltere'de, Japonya'da ve diğer ilerlemiş terakki etmiş memleketlerde olduğu gibi, özel teşebbüsler bu sahada gerçekten faydalı kuruluşlar haline gelinceye kadar bu yükü Devletin taşıması ve belli bir merhaleden sonra da, tıpkı oralarda olduğu gibi, bu neviden kurumların da yine özel kurumlar olması safhasını bekliyeceğiz. Bundan dolayı nerede en iyi şartlar mevcutsa orada özel okul açılmasını teşvik etmekten başka yapacak bir şeyimiz yoktur. Şimdi bizim özel okullar ve bilhassa yüksek özel okullar için koyduğumuz son derece ağır kayıtlar vardır. Bunların bir defa yeteri bir sermayeye sahibolmalarını öngörüyoruz. Bugün bu teşebbüslerin bize vâkı müracaatlarında asgari iki milyon lira sermayeye sahibolmalarını kendilerinden istiyoruz, bunu sağlıyorlar. Bu kuruluşların anonim ortaklığı kuruluşu olmasını istiyoruz, bunu sağlıyorlar. Kendilerinden bu kuruluşlarda öğretim görevi yapacak olanların üniversite hocaları olmasını istiyoruz. Bunu sağlıyorlar. Bunun dışında bina durumu, okulun bünyesine uygun lâboratuvar ve malzemesini arıyoruz, bunları temin ediyorlar. Şu iki senelik devre esnasında açılmış bulunan bilhassa teknik plândaki yüksek özel okullar; sizi temin ederim ki muhterem arkadaşlarım ve bilhassa milletvekili ve senatör arkadaşlarımdan da her zaman rica edeceğim, fırsat buldukça bu kurumları görsünler. Göreceklerdir ki başlangıç safhasında olmasına rağmen bu kurumlar endişe verici değil, bilâkis ümit verici ve sevindirici bir nitelik taşımaktadırlar.

Şimdi bizim için esas olan husus; bu kuruluşların başlangıçta ciddî bir kuruluş olmalarını sağlamak ve bunlarda bilhassa öğretim görevlisi bulunan insanların üniversite seviyesinde öğretim görevlisi olmalarını sağlamaktır. Bu iki noktayı temin ettiğimiz zaman bu neviden kuruluşlar, zarar etmeleri şöyle dursun, bilâkis büyük ölçüde fayda getirecektir. Ve müstakbelde özel Türk üniversiteciliğinin çekirdeği olacaktır. Bu bakımdan burada esas olan şey, kuruluşda ciddî davranmak ve bilhassa öğretim seviyesini en geniş ölçüde, en iyi şekilde gözetmektir. Biz de bunu yapıyoruz.

Reşit Bey arkadaşımızın takriri kabul buyrulduğu, iltifat gördüğü takdirde biz bundan memnuniyet duyarız, bunun dışında ayrı bir görüşümüz yoktur, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Dermancı.

YAHYA DERMANCI (İçel) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Bakanı ciddiyetle dinledim, benim konuşmak istediğim mevzua temas etmediler. Umarım ki, hazırlanacak yönetmelikte bu mevzua ciddiyetle temas edilecektir. Madem ki, bugün kültür alanında vazife alacak okulları tamamen devlet olarak karşılamak durumundan uzağız; özel teşebbüsün ister özel okulları, ister

yüksek okulları açma hususundaki gösterdikleri çabalara da teşvik edici ve bunları bu sahada hakikaten başarıya ulaşmaları için iyi karşılıyoruz. Sayın Nihat Akay arkadaşımızın temas ettiği bir nokta var; ben şu açıdan düşünüyorum. Her nimet bir külfetle elde edildiğine göre, özel okulları hakikaten bu memlekette her tarafta teşvik edeceğiz ve bunu yapacak birtakım teşebbüsler de meydana çıkmaktadır. Demek ki, buradan bunlar bir nimet temin edeceklerdir. Kazansınlar, memlekete hizmet etitkleri için helâl olsun, teşvik edeceğiz. Yalnız üniversiteye doğru kayan yüksek okulların eğitim üyelerini istediğimiz şekilde maddî bakımdan tatmin edemezsek bugünkü üniversitelerimizin durumu nasıl acıklı bir manzara almışsa, yarın bu facia büsbütün kendisini gösterecektir. Üniversitelerimizde eğitim üyelerinin durumuna bakacak olursak, bugünkü barem ölçülerinde aldıkları para onların kendi branşlarında, ders saatlerinin haricinde lâboratuvar çalışmaları, ilmî çalışmalar ve dünyada fezaya doğru giden büyük teknik araştırmalar, ilmî araştırmalar alanında kendilerini hazırlamak için ne kitap bulabilirler ve ne de bu sahada zaman bulabilirler. Facia burada toplanıyor, arkadaşlar. Hangi profesörü elimize alırsak alalım ister Teknik Üniversiteyi alalım, oradaki bir hocanın dışarda bir işi olmasın, Hukuk Fakültesini ele alalım. Oradaki profesörlerin bir kısım istişareler ve dâvalar münasebetiyle kendi kendini bu sahaya vermiş olmadığını kabul etmememiz mümkün mü? Ama, bütün bu hocaların vaziyetlerine bakarsak nasıl kendilerini yetiştirmek için gece gündüz çalışıyorlarsa, hocalarının da aynı şekilde çalışmaları iktiza ederken medeniyetin vermiş olduğu birtakım ihtiyaçlar bu hocaları elbette ki, çok çalıştırmaya ve görevler ile hariçten birtakım kazançlar sağlamak suretiyle kendi medeni ihtiyaçlarını tatmin etmek durumunda bulunmaları da gayet tabiîdir. Biz büyük bir fedakârlık yapabiliyor muyuz? Bugünkü öğretmenlerimize ve profesörlerimize tahsis ettiğimiz baremin dışında iki misli kadar bir ücret verebiliyor muyuz? Bunları maddi bakımdan tamamen meslekine ve kürsülerine bağlıyabiliyor muyuz? İşte arkadaşlarım, malî durumumuz ve takatimiz iktisadi bünyemizdeki bu hakikî rahatsızlık bizi bir çırpınmanın içerisine atmış bulunmaktadır. Bu acı gerçekleri böyle gördükten sonra özel okulların yüksek tedrisat kısmında çalışacak olan öğretmenlerin maddeten tatminleri bakımından bugün onlara hakikaten bir tavan çizmek mecburiyetindeyiz, Hükümet olarak.

Onlara beş bin lira aylık vereceğiz. Ve onlar hususi her hangi bir iş kabul etmiyecek. Derecelerini misal olarak söylüyorum. Kendilerini yalnız ilme ve üzerlerine aldıkları vazifeye ve çocuklarımızı yetiştirme yönüne hasredebiliyorlar mı? Bu bakımdan hiç olmazsa biz kendi üniversitelerimizde yapamadığımız bir şeyi özel yüksek okulların açılmasında eğitim üyelerine böyle maddi birtakım imkânları sağladıktan sonra, kendilerini hakikaten ilme vermiş insanlar olarak yetiştirmiş, memleketimizin yarınını hazırlıyacak kıymetli gençlerimizi istediğimiz niteliğe ulaştırmış bulunuruz. Bütün üzerinde durduğum mesele bugünkü hocalarımızın, profesörlerimizin maddi durumlarını bugünkü aldıkları para ile değil, bunun bir kaç mislini vermek ve onların medeni imkânlarını tatmin edecek bir şekilde sağlama yolunda bakanlığın titizlikle bu mesele üzerinde durması yönünden bu konuşmayı yaptım.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Madde üzerinde başka söz istiyen yok. Madde üzerinde verilmiş değişiklik önergeleri vardır. Bunları aykırılık derecesine göre okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tasarıda yüksek dereceli özel okulların kuruluş ve çalışmalarına ait mevzuatı yetersiz ve Anayasanın 120 nci maddesine aykırı bulduğumdan konuşulmakta olan 10 ncu maddedeki yüksek dereceli okullara ait kısımların maddeden çıkartılmasını arz ve teklif ederim.

Bolu
Turgut Çulha

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Özel okullar Kanununun 10 ncu maddesinin ikinci fıkrasındaki, «lüzumu halinde» ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

İstanbul
Reşit Ülker

BAŞKAN — Önergeleri tekrar okutup oylarınıza sunuyorum.

(Bolu Milletvekili Turgut Çulhanın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer bir önergeyi okutuyorum.

(İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ FETHİ ÜLKÜ (Tunceli) — Hayır efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Değişiklik önergesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Anlaşılmadı efendim. Sayın Ülker tarafından verilmiş bulunan değişiklik önergesini tekrar oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

10 ncu maddeyi tekrar okutuyorum.

(10 ncu madde tekrar okundu.)

BAŞKAN — Maddeyi bu şekli ile oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Madde bu şekli ile kabul edilmiştir.

Sayın arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi için yapılan seçimin neticesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu için yapılan seçime (230) zat katılmış ve neticede ilişik listede isimleri yazılı olan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır. Arz olunur.

Üye	Üye
Samsun	Ankara
Fevzi Geveci	İlyas Seçkin

Üye
Urfa
Atalay Akan

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonu üye aday listesidir

Adalet Partisi (13)

Ahmet Topaloğlu (Adana)	226
Mehmet Turgut (Afyon Karahisar)	225
Sabit Osman Avcı (Artvin)	229
Ahmet Türkel (Bursa)	229
Ziya Uğur (Bursa)	228
Abdurrahman Güler (Çorum)	226
Hüsamettin Tiyanşan (İstanbul)	229
Ali Naili Erdem (İzmir)	226
Nihat Kürşat (İzmir)	223
Abdülhalim Aras (Kayseri)	225
Ahmet Gürkan (Konya)	224
Arif Hikmet Güner (Rize)	229
Sadık Tekin Müftüoğlu (Zonguldak)	227

C. H. P. (14)

Kemal Sarıibrahimoğlu (Adana)	230
Ahmet Aydın Bolak (Balıkesir)	228
Nadir Yavuzkan (Burdur)	230
Şefik İnan (Çanakkale)	222
Fahir Giritlioğlu (Edirne)	230
Hürrem Müftügil (Elâzığ)	229
Nureddin Özdemir (Gümüşane)	229
Sabri Vardarlı (İstanbul)	227
Reşit Ülker (İstanbul)	228
Hasan Erdoğan (Kars)	227
Abdurrahman Altuğ (Kırklareli)	230
Rüştü Özal (Konya)	228
Turhan Kut (Tekirdağ)	228
Ahmet Şener (Trabzon)	225

C. K. M. P. (2)

İrfan Baran (Konya)	226
Ramazan Demirsoy (Nevşehir)	227

M. P. (1)

Memduh Erdemir (Kırşehir)	219

Y. T. P. (3)

Mithat San (Gaziantep)	229
Ali Dizman (Tokat)	230
Zeyyat Kocamemi (Tokat)	230

Bağımsız milletvekilleri (2)

Muhlis Ete (Ankara)	225
Y. Ziya Yücebilgin (Zonguldak)	225

BAŞKAN — Bu şekliyle üyeler gerekli çoğunluğu sağlamış ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna seçilmişlerdir. Başarılar dileriz.

Şimdi bir diğer oylama neticesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Millî Eğitim Komisyonunda açık bulunan üyelik için yapılan seçime (238) zat katılmış ve neticede aşağıda isimleri yazılı olan üyeler hiza-

larında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Samsun	Ankara
Fevzi Geveci	İlyas Seçkin

Üye
Urfa
Atalay Akan

Rıza Polat : 238

Yüksek Başkanlığa

Sayıştay Komisyonunda açık bulunan üyelik için yapılan seçime (238) zat katılmış ve neticede aşağıda isimleri yazılı olan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Samsun	Ankara
Fevzi Geveci	İlyas Seçkin

Üye
Urfa
Atalay Akan

Kâzım Arar	:	232
Süleyman Ünlü	:	236
Hürrem Kubat	:	235
Ahmet Kangal	:	236
Kâmuran Ural	:	236
Ata Topaloğlu	:	74
F. Kerim Gökay	:	43

BAŞKAN — Ahmet Kangal ve Kâmuran Ural arkadaşlarımız gerekli çoğunluğu sağlamış ve Sayıştay Komisyonu üyeliğine seçilmişlerdir. Sayın Ata Topaloğlu ve Sayın Fahrettin Kerim Gökay gerekli çoğunluğu sağlıyamadıkları için gelecek birleşimde bir üyelik için seçim tekrarlanacaktır.

BAŞKAN — Bir diğer mazbatayı da okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Bayındırlık Komisyonunda açık bulunan üyelik için yapılan seçime (238) zat katılmış ve neticede aşağıda isimleri yazılı olan üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Samsun	Ankara
Fevzi Geveci	İlyas Seçkin

Üye
Urfa
Atalay Akan

F. Nuri Yıldırım : 238

BAŞKAN — Nuri Yıldırım arkadaşımız gerekli çoğunluğu sağlamış ve üyeliğe seçilmiştir. Başarılar.

1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının yapılan açık oylamasına (246) sayın üye katılmış (3) çekinser, (4) ret, oya karşılık (238) kabul oy çıkmıştır. Tasarı kanunlaşmıştır.

Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkında kanun tasarısının yapılan açık oylamasına (248) sayın üye katılmış (3) çekinser, (245) kabul oy çıkmıştır.

Tasarı kanunlaşmıştır.

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in İngiliz Kemal namıyla mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının Senatodan gelmiş bulunan metnin yapılan açık oylamasına (230) zat katılmış, (5) çekinser, (5) ret oyuna mukabil (228) kabul oyu çıkmıştır. (Alkışlar)

Senato tarafından mezkûr kanun tasarısı salt çoğunlukla reddedilmişti. Meclisimizce de (228) oy almak sureti ile salt çoğunlukla kabul edilmiş olduğundan tasarı kanunlaşmıştır.

Sayın arkadaşlarım, Yüce Meclisimizin daha evvel almış olduğu bir karar gereğince her hafta Cuma günleri saat onyediden itibaren sözlü sorulara geçilmesi gerekmektedir. Bu suretle sözlü sorulara geçiyoruz. («Bakanlar yok» sesleri)

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

4. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, sözlü soruların görüşüleceği gün bakanların Mecliste bulunmaları icabettiği hususunda demeci

BAŞKAN — Efendim, Sayın Millî Eğitim Bakanı buradalar. Eğer Sayın Millî Eğitim Bakanı da salonu terkederlerse o zaman Meclisi tatil ederiz.

Soruları okutuyorum :

RUHİ SOYER (Niğde) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Usul hakkında mı?

RUHİ SOYER (Niğde) — Sözlü sorular hakkında.

BAŞKAN — Buyurun.

RUHİ SOYER (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım, sözlü soruların Yüce Meclisin denetleme görevlerinden bir tanesi olduğu yüksek malûmlarınızdır. Muhtelif vesileler ve sözlü sorular haklı olarak birçok defalar tehire uğramıştır. Ama, bugün hiçbir icabolmadığı halde Sayın Bakanlarımızın, muhatabolan Bakanlarımızın burada bulunmadıkları görülmektedir. Muhterem arkadaşlarım, sözlü sorular vermişizdir ve burada aylarca ve aylarca beklemektedir. Vatandaşlar, benim derdim için bir sözlü soru verilmişti, gazeteler de yazdı, idi, acaba ne oldu diye bekler. Meselâ; bendeniz Trakya Türkleri hakkında bir sözlü soru vermişimdir. Memleketimizde mevcut evkâf mevzuları üzerinde bir sözlü soru vermişimdir, hâdiseler cereyan eder, realite olan ve aktüel bir mevzuu olan sözlü soru günlerce Meclis programında kalır ve cevaplandırılmasına imkân olmaz. Böyle bir denetleme işleyişi olamaz sevgili arkadaşlarım. Ben bunun Bakanlarımızın birçok meşguliyetleri arasında dahi olsa yerine getirilmesi icabeden bir görev olduğuna kaaniim. Binaenaleyh, bugün de görüyorum ki, bakanlık koltuklarında sözlü sorulara muhatabolan birçok arkadaşım yoktur. Olmaz sevgili arkadaşlarım kendilerinden Yüksek Huzurlarınızda istirham ediyorum. Ya bu denetleme mercii vardır, görevi vardır; geleceklerdir, milletvekillerinin sordukları sorulara cevap vereceklerdir. Yahut da yoktur, o halde bunu ortadan kaldırmamız lâzımdır. Bu müesseseyi ortadan kaldırmamız lâzımdır. Binaenaleyh, bu alâkasızlığın huzurunuzada son olmasını istirham ediyorum.

Hürmetlerimle. (Alkışlar).

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — Sözlü soruları okutuyorum.

KUDRET MAVİTAN (Gaziantep) — Söz istiyorum, bakanların alâkasızlığı hakkında. Söz vermiyecek misiniz?

BAŞKAN — Söz Riyasetin takdirine bağlıdır. İki Sayın Bakan mevcut. Soruları okuyoruz.

KUDRET MAVİTAN (Gaziantep) — İki Sayın Bakan mevcut ama, burada 10 tane sayın bakanlık hakkında iş var.

1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697)

BAŞKAN — Sayın Eren? Buradalar. İmar ve İşkân Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

2. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapılıp yapılmadığına ve tabiî âfetler dolayısiyle mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan soru önergesi ve Devlet Bakanı Nüvit Yetkin'in sözlü cevabı (6/698)

BAŞKAN — Sayın Eren? Buradalar. Başbakan adına Sayın Nüvit Yetkin cevap verecekler. Sözlü soruyu okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sayın Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

28 . 8 . 1963

Niğde Milletvekili
Asım Eren

Soru :

1. Beş Yılık Kalkınma Plânına göre, 1963 yılı programında Niğde ilinin payı, eski D. P. devriminin o zamanın siyasi etkisine göre düzenlenmiş olan bâzı projelerinin hemen tatbikata kabulünden ibaret kalmış denebilir. Bu sebeple, Niğde'ye şifa verecek nitelik ve genişlikte, ihtiyaçları ile orantılı bir program henüz yapılmamıştır. Şu hale göre; Sayın Hükümet Başkanı, geçen 1963 yılı gibi, gelecek yılların da heder olmaması için, lûtfen ne gibi (keşif,

etüt ve proje hazırlatma) çalışmalarını hemen düzenlemeyi düşünmektedir?

Keşifsiz ve projesiz hiçbir işin, sadece rica ve sözle plâna aldırılması mümkün olmadığına ve eldeki hazır projelerin ise, Niğde'nin ana ihtiyaçlarını hiç ilgilendirmediklerine göre, çok âcil bu gibi keşif, etüt ve proje tedbirlerine hemen başlatacaklar mıdır? Buna ait hangi bakanlara emirler verilmiştir veya verilecektir? (Tarım, Bayındırlık, Ticaret, Ulaştırma, Sanayi, İmar ve İskân ve Sağlık Bak.)

2. 1963 yılı baharının dolu ve sel âfetiyle, bâzıları tamemen gelirsiz ve borçlu kalan Niğde (Bağ, bahçe, tarla, canlı hayvan) sahiplerini hemen koruyup kuvvetlendirerek hem bu kışın açlığına hem de gelecek ekim mevsimine gereken güç verilecek midir? Maalesef Niğde'de T. C. Ziraat Bankası, yalnız hububatla ilgilenmiş; meyva zararını ve bağ zayiatını (ki Aksaray, Ulukışla ve Bor ilçelerinde bâzı dağ köylerinin tekmil meyva ve bağları dolu ve selden mahsulsüz duruma düşmüşlerdir.) hâlâ hesap ve tetkik ve buna göre gereken kredi, borç tecili ve aynı yardımlarla Tarım Kredi Kooperatifinin ortak yardımlarını organize etmemiştir. Sayın Başbakan, bu hususun âcilen ele alınıp düzelticeğini bekliyen halkımızın bu ıstırabını hangi âcil tedbirlerle karşılamayı düşünmektedirler ve mahallî halkın hakikaten % 70 derecesinde mahsul kayıbına uğramışlarına bile ve banka heyetlerinin tetkik ve tesbit raporlarına rağmen, Niğde Ziraat Bankamızın (mahsülünüz iyidir, tecil yoktur, borcunuzu ödeyiniz,) şeklindeki amansız tebligatının isabetsizliği tesbit ve bunların tecil haklarını da kabul buyuracaklar mıdır?

BAŞKAN — Başbakan adına Devlet Bakanı Sayın Nüvit Yetkin, buyurunuz.

BAŞBAKAN ADINA DEVLET BAKANI NÜVİT YETKİN (C. S. Malatya Üyesi) — Niğde Milletvekili Sayın Asım Eren'in sözlü sorusuna cevaplarımı arz ediyorum:

1. — Birinci soruya cevabım, Sayın Asım Eren, 1963 yılı programında Niğde'de yapılan yatırımların, daha çok eskiden başlanmış işlerin devamı veya projesi eskiden hazırlanmış işlerin yapımına başlanması mahiyetinde olduğu üzerinde durmakta ve Niğde'nin ihtiyaçlarına cevap verecek yatırımlara girişebilmesi için etüt ve proje çalışmalarının ne safhada olduğu hususunda bilgi istemektedir.

1963 yılı programında Niğde ilinde yapılması öngörülen yatırımların toplamı 25 milyona ulaşmaktadır. Bu toplam yatırım içinde Ulurmak projesine ayrılan 4 milyon 650 bin, Niğde Çimento Fabrikasına ayrılan 9 milyon 800 bin, ilkokullar yapımına ayrılan 1 milyon 200 bin lira gibi büyük kalemlerin yanında, zirai sulama, drenaj, toprak muhafaza meteoroloji istasyonu, Hükümet konağı, ceza evi, spor salonu, trafo merkezi, Kemerhisar, Koyunlu, Gelveri, Aksaray, Balcı Elektrik tesisat ve şebeke tevsii işleriyle, Ulukışla, Balcı, Kitreli içmesuyu işleri gibi çok çeşitli yatırımlar yer almaktadır.

Bu yatırımların bir kısmının yeni başlanmış işler olduğu, bir kısmının da geçen yıllarda başlanmış işlerin tamamlanmasıyla ilgili oldukları bir vakıadır. Plânlı dönemde eldeki kıt kaynakların en iyi şekilde kullanılması ve değerlendirilmesi ana ilkelerden biri olduğuna göre, yapılan yatırımın memleket ekonomisi için doğuracağı verimli sonuçların biran önce alınabilmesi bakımından, önceki yıllarda başlanmış işlerin bitirilmesine önem vermek gerekmektedir. Özellikle, plânlı dönemin ilk uygulama yılını içine alan 1963 programında, bu sebeplerle önceki yıllarda başlanmış işlerin tamamlanmasına öncelik verilmiş ve bu durum 1963 yılı programının bâriz hususiyeti olmuştur.

Sayın soru sahibinin de belirttiği gibi plânlı dönemde yıllık programlarda ancak projeleri hazırlanmış olan yatırımlara yer verilmesi söz konusudur. Bu bakımdan icracı dairelerin programda yer verilmek üzere teklif edecekleri yatırımların projelerini hazırlamaları gerekmekte ve proje hazırlama çalışmaları eski yıllarda başlanmış işler tamamlanıp yeni yatırımlar daha büyük ölçüde ele alınmaya başladıkça yıldan yıla daha çok önem kazanmaktadır.

Öte yandan bütün gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi Memleketimizde de bu projeleri hazırlıyacak gerekli nitelikte ve sayıda eleman bulmada güçlükle karşılaşılmakta; özellikle kamu sektöründe kendisini hissettiren teknik personel sıkıntısı, bu çalışmaların; eldeki imkânlar en iyi değerlendirilerek yürütülmesini gerektirmektedir. Bu durum göz önünde tutularak konunun önemi 1963 yılı programında belirtilmiş, bu-

nunla yetinilmiyerek yapılan tamimlerle icracı daireler proje yapmaya teşvik edilmiştir.

Bunun sonucu olarak proje hazırlama çalışmalarının geçmiş yıllara göre önemli ölçüde hızlandığı, programda yer verilmek üzere daha çok sayıda proje teklif edildiği ve bu projeler arasında plânın hedefine uygun bir seçme yapmak imkânının genişletildiğini memnunlukla ifade etmek gerekir. İcracı dairelerin proje hazırlama imkân ve kapasiteleri geliştikçe, plân uygulamasının daha ilerki yıllarında daha çok proje hazırlanması, programda yer alacak projelerin daha çok teklifler arasında seçilmesi de mümkün olacaktır.

Sayın soru sahibi Niğde ili için hangi konularda proje hazırlanmak üzere hangi makamların görevlendirildiğinin de cevaplandırılmasını istemektedir.

Proje hazırlama çalışmaları memleketin bütününün ihtiyaçlarını göz önünde tutarak, plânda kabul edilmiş olan ilkelere uygun şekilde ve tüm olarak yürütülmektedir. Bu çalışmaların her bir ilin özel ihtiyaçlarına göre daha ayrıntılı olarak yapılabilmesi için Türkiye'nin bütün illerini içine alan Bölge Plânlama projeleri yapılması ve sonuçlarının alınması lâzımdır.

Bölge plânlama çalışmaları, gelişmiş ülkelerde bile büyük güçlükler arz eden çalışmalardır. Halen yurdumuzda, bu çalışmaları yürütebilmek için sağlanabilen teknik yardımla sınırlı olarak ve çok hızlı gelişme potansiyelleri göz önünde tutularak, Marmara, Zonguldak, Antalya ve Çukurova bölgelerinde bölge plânlama uygulamasına girişilmiş bulunmaktadır. İlerki yıllarda kazanılacak tecrübe ve artacak imkânlarla bu çalışanlar yurdumuzun bütün illerini içine alacak bir şekilde genişletildiğinde bu proje hazırlama işlerine bölge plânlama çalışmalarının sonuçlarına göre yön vermek mümkün olacaktır.

Bu ideal seviyeye ulaşılıncaya kadar, icracı dairelerin gittikçe daha çok sayıda proje hazırlamaları ve böylece programda yer alacak yatırımların illerin özel ihtiyaçları bakımından daha ayrıntılı bir incelemeye tabi tutulması sağlanmış olacaktır.

İkinci suale cevaben :

Ticaret Bakanlığından alınan bilgiye göre;

T. C. Ziraat Bankasınca, Niğde ilinde 1963 te hüsule gelen sel ve dolu âfetinden hububat mahsulleri meyva bahçeleri ve bağları zarar gören müstahsılların ihtiyaçlarının banka mevzuatına göre karşılanması hususunda bu il merkez ve ilçelerindeki şube ve ajanslara evvelce gerekli talimat verilmiştir.

Bakanlık bu talimat üzerine selden zarar gören Niğde merkez ilçesine bağlı 4 köyde 245 hububat müstahsılının 117 054 liralık, Bor ilçesinde bir köyle 18 hububat müstahsılının 20 949 liralık, bir köyde 38 hububat müstahsılının 20 383 ve bir köyde 34 bağ yetiştiricisinin 15 183 liralık ve Bor ajansına bağlı 2 Tarım Kredi Kooperatifi ortaklarından hububat, meyva ve bağ yetiştiricilerinin 235 208 liralık borçlarının tescili talebi teşkilâtça Banka Genel Müdürlüğüne intikal etmiş olup, 3202 sayılı Kanun esasları dâhilinde gereği yerine getirilmektedir.

Niğde merkez ilçesi müstahsılının hububatla birlikte bağ ve meyva ziraati hasarlarının da göz önünde bulundurularak ilgililer hakkında buna göre muamele ifası hususunda Banka Genel Müdürlüğünce Şube Müdürlüğüne verilen talimat üzerine de elma mahsulünün dolu ve yağmurdan zarar görmediği ancak sel sebebiyle husule gelen moloz vesair birikintiler yüzünden bir kısım meyva bahçelerinin hasara uğradığı anlaşılmıştır. T. C. Ziraat Bankası Niğde Şubesince bahçelerinin temizlenmesi ve onarılması için, müstahsıla mevcut borçları ve verilen krediler dışında, munzam krediler de dağıtılmaya başlanılmıştır. Arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Eren, buyurunuz.

ASIM EREN (Niğde) — Pek muhterem arkadaşlarım; millî murakabenin en etkili bir aracı olması gereken sözlü soru müessesesi, muhterem Mecliste şüphesiz haklı sebeplerle, bu yıl gereği kadar işliyememiş ve Türk Milletine gereği kadar faydalı olamamıştır. Nitekim, bendenizin bu sözlü sorum, geçen yaz memleket gezilerinden edinilen intibaların birer aynası idi. Bunları Sayın Hükümetle görüşerek yerinde taze taze tesbit ettiğim dertleri bir an evvel temin ve tedavi etmek için arz etmiştim. Şimdi aşağı yukarı bir seneye yakın bir zaman aradan geçmiştir. Hâdiseler benim sözlü sorumun önüne geçmiştir.

Ve şüphesiz bu hâdiseler içinde kalkınma hususunda Niğde Vilâyetinin bugünkü durumu başta gelmektedir. Ayrıca âfetler devam edegelmektedir.

Binaenaleyh, sözlü sorumun o günkü durumuna değil, memleketin bugünkü durumuna, Niğde ilinin bugünkü durumuna bakarak, konuyu konuşmakta daha çok fayda vardır, kanaatindeyim.

Evvelâ şunu arz edeyim ki, Niğde Vilâyeti, bugün mevcut illerimiz içinde hakikaten valisiyle, Hükümet makanizması ile ve bütün halkı ile, köydeki çobanından, en münevver insanına ve vazifeli Devlet adamlarına kadar gayet ahenkli, son derece verimli bir toplum kalkınması, köy kalkınması faaliyetine girmiş bulunmaktadır.

Bu işte muhterem Hükümetin 5 Yıllık Plâna uyan uyarmaları, hareketleri, desteklemeleri de şüphesiz bir pay taşımakla beraber asıl şeref payını halkın şuuruna hitabeden idareci valinin ve o valinin makul ve yol gösterici irşatlarını derhal iyi niyet taşıyan muhterem halkımızın işbirliğine atfetmek gerekmektedir.

Muhterem Lebit Yurdoğlu, Köy Bakanı olarak, teşrif ettiği zaman Niğde ilinde Vali, bendeniz ve diğer ilgili arkadaşlarımız, Sayın Köy Bakanının ne kadar mütehassis olduğunu gördük. Örneğin, 1 yıl içinde 312 köyden ibaret olan Niğde ilinin her köyü telefonla bütün dünyaya bağlanmıştır. Marmara, Zonguldak, Antalya ve Çukurova ve Maraş olarak 5 pilot bölgeye şimdi Niğde ilinin de dâhil edildiğini sevinçle görüyoruz. Zira bunu Sayın Bakana teklif ettik ve Devlet Plânlama Teşkilâtı ile Hükümet de bunu derhal kabul etti. Sağ olsun. Niğde şimdi kalkınma gayretleri bakımından aşağı - yukarı en başta ilerliyen bir il olarak vaziyetini, mevkiini aldı. Bundan dolayı diyorum ki hâdiseler benim sözlü sorumun çoktan önüne geçmiştir. Yalnız demin arz ettiğim gibi âfetler yakamızı bırakmıyor. Bu tabiî âfetler konusunda Sayın Bakanı müsaade ederlerse bir noktada düzeltmek istiyorum. Meyva bahçelerine Ziraat Bankasının kredi vermediğinden şikâyet etmiştim. Sözlü sorumda yalnız hububat müstahsıllarının ele alındığını diğerlerinin gözetilmediğini söylemiştim.

Bir köyde 130 müstahsıldan bahsettiler. «Başka yerde bağ ve bahçelere bir de Bor merkezine verdik.» dediler. Fakat hububat müstahsılından gayriye benim sözlü sorumdan sonra, şöyle bir hakkı sükût kabilinden, 1 - 2 aileye meyve kredisi vermişlerdir ama, dondan meyve ağaçları zarar görmemiştir, dediler. Onu tashih etmek istiyorum. Geçen sene, bu sene de öyle oldu maalesef, Ocak, Şubat, Nisan ve Mayıs aylarının don'u daha evvelki kışın da çok şiddetli devam eden üç aydaki vâkı bâzı donlar Niğde ilinin bilhassa dört ilçesinde çok büyük elma müstahsıllarının yüzde elliden fazla mahsulünün yanmasına, kavrulmasına, soğuktan büzülüp bir daha meyve vermemesine sebebolmuştur. Yani don geçen sene de, bu sene de çok büyük hasara, meyve hasarına, bağ hasarına sebebolmuştur. Bundan dolayı muhterem Bakanım T. C. Ziraat Bankasının verdiği rapora istinadeden bilgisi ile realite arasında açık bir çelişme vardır.

Pek muhterem arkadaşlarım; şimdi âfetler hususunda evvelâ kısaca bir mâruzatta bulunup ondan sonra kalkınma meselesinde proje meselesine temas edeceğim. Çünkü en büyük derdimiz odur. Âfetler bu sene de yakamızı bırakmadı. Bizzat Mamasun Barajı olarak yüz milyona yakın para sarf edilen barajımızın tanzim ettiği su akımı, Uluırmak akımı dahi şaşırdı. Barajın tanzim edici faaliyetini aşarak bizzat Aksaray kasabasının içinde iki gün evvel Sayın Hüdai Oral'a gösterdiğimiz şekilde mahallinde, o derenin kenarındaki bütün kerpiç evleri yıktı, ahırlar yıkıldı ve eli böğründe kalan fakir halk bugün gözlerini bize çevirmiş, ne yapacağım, diye yardım ve imdat beklemektedir. Parası yok, dededen kalma kerpiç evleri de yıkılınca kerpici dahi yapacak kudreti olmıyan fakir halk bugün Aksaray'ın fakir bölgesi dere boyunda bile evsiz barksız kalmıştır. Bütün bunlar, ki 150 - 200 e yakın aile, bizzat kasabanın içinde, şehrin içinde felâketzede bir hale girmiştir. Aynı şey hariçte, tarlalarda da büyük ziyan yapmıştır. Buna rağmen Cenabıhakkın bol rahmeti, mahsulü bir kısım yerlerde çok bereketli vermek ve bâzı yerlerde de böyle sele mâruz bırakarak tahribetmek suretiyle yine kısmen bir ilâhi telâfi olmuştur. Fakat hakikatte kendi tarlası selden, âfetten harabolup da başkasının tarlasında bol mahsul aldığını gören köylünün o başkasından ancak borç alma imkânı vardır. Binaenaleyh, felâketzede vatandaşlar bol mahsule rağmen yine mevcuttur. Ve bu sene don meyvalarda da geçen seneden az olmak üzere, zâyiatı vücuda

getirmiştir. Yalnız hububatta değil, hattâ hububattan daha fazla olarak meyve ve bağlarda zarar vardır. Onun için bendenizin istirhamım, geçen seneye mâtuf olan bir sözlü sorumu, bu seneki hasara da mâtuf olarak, telâkki buyursunlar; yeni bir genelge ile Niğde'den sorsunlar. Geçen sene benim sözlü sorumdan sonra sayın Hükümeti yaptığı genelgelerle Niğde kasaba ve köylerindeki felâketzede ihtiyaç erbabına nasıl mehmaemken T. C. Ziraat Bankası, kredi ihtiyacını temin etmek suretiyle yardım elini uzattı ise asıl bu seneki felâkete uğrıyanlara da aynı şekilde zirai kredileri aynen hemen vermek üzere lâzımgelen Hükümet elini harekete getirmelerini istirham ederim.

Şimdi asıl projemiz meselesine geliyorum : Pek muhterem arkadaşlarım; Niğde'nin de pilot bölge olarak kabul edilmesi ve toplum kalkınmasının hattâ bu kabulden evvel bizzat vali ve halk tarafından ele alınarak kendi azimleriyle ortaya atılmış ve Köy Bakanına bir emrivaki altında bu varlığı, bu azmi kabul ettirmiş bulunmaları dolayısiyle proje ihtiyacı çok artmıştır. 5 Yıllık Kalkınma Plânına göre bize ayrılmış olan ödenekler, il üzerine ayrılmadığı için, ödenekler bölge plânlaması yapıldıktan sonra herkesin hissesi belli olacak tarzda uzak hesaplara dayatıldığı için 5 Yıllık Kalkınma Plânında il üzerine değil, ancak konu üzerine para ayrıldığı için, Niğde'nin işi hep askıda idi. Evet askıda idi mübrem ihtiyaçları! Ve bu ihtiyaçları karşılıyacak ödeneğin ne miktarda olacağının tesbiti kaprislere, takdirlere kalıyordu. Mahallî takdirlere değil de merkezî takdirlere kalıyordu ki, işte bizim en büyük şikâyetimiz zaten şu, merkezdeki takdirin şu veya bu etki altında her hangi bir ödeneğin, ihtiyacı olmıyan yerlere ihtiyacından fazla isabet etmesi ve buna mukabil bizim gibi öteden beri Devletin belkemiğini teşkil eden Orta - Anadolu illerinden biri olarak harbde, sulhte, malî işlerde velhâsıl her şeyde, her şeyini daima verme mevkiinde olup da Hükümetten çok az bir şey alabilen bir il olarak bizim bugünkü durumumuz toplum kalkınması içinde daha büyük proje ihtiyacına rağmen maalesef yine sayın Bakanın burada ifade ettiği şekilde bölge plânlaması yapıldıktan sonra ancak proje meselesini tesbit edebiliriz demek suretiyle eski durumun devam edeceği meselesi göz önüne gelmiş oldu. Bundan dolayı çok üzüldüm. Benim beklediğim cevap şu idi ve bunda haklıydım. Evet, sözlü soru sahibi haklıdır. Biz idari taksimat dolayısiyle bâzı noktaların proje ihtiyacına adam yetiştiremiyoruz. Belki bunda bâzı indî telâkkilerin de tesiri oluyor. Eğer tasarruflar varsa, bunları tasrih eder ve Niğde ilinin proje ihtiyacını mehmaemken temine çalışırız, denmeli idi.

Bakınız arkadaşlarım, Niğde ilimizin karayolları işlerimiz ta Mersin ili merkezinde bulunan Karayolları Bölge Müdürüne bağlıdır. Niğde'de karayollarının bir şubesi yoktur. Bizim Devlet Su İşlerine aidolarak, en büyük ihtiyacımız, zirai sulamadır. Halbuki Niğde ili olarak Devlet Su İşleri Bölge Müdürü de Konya'dadır. Yani Niğde ili içerisinde bu genel müdürlüklerimizin bir bölge müdürü yoktur, ya da yetkili bir makamları yoktur ve biz kendi ilimiz Konya'ya, Mersin'e nazaran çok daha uzak bir il olduğu için ve mahallindeki illerin elbette yetkilileri kendi yanıbaşlarında bulunan bölge müdürlerine daha fazla etki imkânına daimî surette sahip bulundukları için ellerindeki 2 - 5 tane bölge müdürlüğü emrindeki mühendisle, daima Konya'nın, Mersin'in şu, bu, yol, su ihtiyaçlarını keşfe giderler, onların projeleriyle meşgul olurlar ve bizim ilden Bakanlığa, Bakanlıktan o iki genel müdürlüğe intikal edip de projelerini hazırlayın diye, tetkik edin, keşfedin diye emirleri verilmiş olan işlerimiz Konya ve Mersin bölge dosyalarında iki sene durur, ele alınmaz.

Ben size 10 tane misal söyliyeyim; dosyaları gideli iki sene olmuştur ve daha ele alınmamıştır. Halbuki keşif ve proje yapılmadıkça Devlet Plânlama Dairesi, fennî olarak böylece kıymetlendirilmemiş olan bir işi ağızdan ricamızla kabul etmiyor ve plâna sokmuyor.

Demekki her işin başı projeyi yaptırmakta. E... projeyi yapan makam da başka ilin merkezinde oturuyor. Ve benim ilimle pek ilgilenmiyor; hani, demiyeyim üvey evlât muamelesi yapıyor, fakat başka yerlere, zaten mahdudolan teknik elemanını tahsis ederek uzun müddet oralarda bırakınca bize tabiatiyle bu fen adamları gelemiyor. Ve Niğde ili projesiz il olarak, Devlet Plânlama Dairesinin kapısın-

dan içeri giremiyor, mahcur ve mağdur kalıyor!

BAŞKAN — Bir dakikanız var.

ASM EREN (Devamla) — Sağ olun efendim.

Bundan dolayıdır ki, muhterem arkadaşlarım, benim proje derdim çok büyüktür ve Sayın Bakanın beyanı beni tatmin etmedi. Bölge plânlaması ne vakit yapılacak, bunun zamanı nedir? Katî olarak bir zaman da söylemiş değildir. Çok rica ediyorum. Bizim âfetlerden devamlı olarak mutazarrır olan halkımız var ve âfet Niğde vilâyetinde daima Demokles'in kılıcıdır. Her sene bir veya birkaç tabiî âfet vardır. İlde âfetten kurtulmuş bölgemiz pek azdır. Her sene ilin bir kısmında, don ve sel ve dolu ile kuraktan elmamız, bağlarımız, hububatımız zarar görür. Bu arada yıkılan yerlerde hayvanlar ölür, hayvan hastalıkları ürer ve bunlar Hükümetçe ele alınmaz.

T. C. Ziraat Bankası tapusu olmıyana kredi vermem diyor. Orta - Anadolu, Anadolu'nun diğer bölgeleri gibi burada yaşıyan vatandaşlarım hemen hepsi tarihî serüven gelişi zilyedlikle tasarruf sahibi olan kimselerden müteşekkildir. Zilyedlik, tapusuz ve zamanla müktesep bir hak ve bir tasarruftur. Tapusuz tasarrufa T. C. Ziraat Bankası kredi vermeyince bir köyde üç tane tapu sahibi kredi alır, üst tarafı alamaz. Bankanın buna çare arayıp bulması ve köylüye tapusuz zilyedler de dâhil olarak, kredi vermesi hayati bir zarurettir.

BAŞKAN — Vaktiniz tamam olmuştur, Sayın Eren.

ASIM EREN (Devamla) — Bu derde de deva bulmalarını Sayın Bakandan rica ediyorum. Başka mâruzatım yoktur. Bütün istediklerimi arz ettim kanaatinde olarak bir mâruzatımla kendi kendime tatmin edilmiş bir şekilde kürsüden iniyorum. İnşallah muhterem Bakan, arz ettiklerimden lâyık gördüklerini not almışlardır. Ve bunları lâzımgelen makamlar nezdinde Sayın Bakan adına, emirler vererek, genelgeler göndererek temin ederler ve daha sık bir şekilde mühendisler bizim bölgemize gelerek projeleri vaktinde hazırlayıp, gelecek senenin programına daha büyük bir şekilde ihtiyaçlarımız inikâs eder. Hürmetlerimi sunarım.

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/710)

BAŞKAN — Soru sahibi Sayın Balım buradalar mı? Burada. Sayın Bakan? Yoklar. Gelecek soru gününe kalmıştır.

4. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/717)

BAŞKAN — Soru sahibi Sayın Soyer buradalar mı? Burada. Sayın Bakan? Yoklar. Gelecek soru gününe kalmıştır.

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720)

BAKAN — Soru sahibi Sayın Osma buradalar mı? Buradalar. Sayın Başbakan olmadıkları için gelecek soru gününe kalmıştır.

6. — Erzurum Milletvekili Nihat Diler'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/726)

BAŞKAN — Sayın Diler? Buradasınız.

Bayındırlık Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

7. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu, ilçe ve köylerinde 5 Yıllık Kalkınma Plânında ne gibi yatırımlar yapılacağına dair, Başbakandan soru önergesi ve Devlet Bakanı Nüvit Yetkin'in sözlü cevabı, (6/727)

BAŞKAN — Sayın Çulha? Burada.

Başbakan adına cevap verecek Devlet Bakanı Nüvit Yetkin buradalar. Sözlü soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ve talebederim. Bolu Milletvekili Turgut Çulha

1. Beş Yıllık Kalkınma Plânında Bolu ve ilçeleriyle köylerinin kalkınması için ne gibi yatırımlar yapılacaktır.?

2. Vilâyete bağlı ilçe ve bölgelerin siyasi kanaatlerinden dolayı bir tefrik yapılmakta mıdır?

BAŞKAN — Başbakan adına Devlet Bakanı Sayın Nüvit Yetkin bu soruyu cevaplandıracak. Buyurun efendim.

BAŞBAKAN ADINA DEVLET BAKANI NÜVİT YETKİN (C. Senatosu Malatya üyesi) — Bolu Milletvekili Sayın Turgut Çulha'nın sorusuna cevaplarımı arz ediyorum.

1. Birinci sorusuna cevabımı arz ediyorum: Kalkınma plânında bilindiği gibi, özelliği olan Keban dışında hiçbir proje ismi yer almamıştır. İhtiyaçlara ve plân çalışmaları sırasında Devlet Plânlama Teşkilâtına bildirilen ön projelere göre, sektörlerde yatırım hacimleri ve yıllara göre dağılışları tesbit edilmiş, yapılması öngörülen yatırım miktarı ile ele alınacak projelerin seçilmesi yıllık programlara bırakılmıştır. Plânda kabul edilen bu esasa uygun olarak hazırlanan ve toplam olarak 9,6 milyar lira yatırımı içine alan 1963 yılı programı 8 Şubat 1963 tarihli Resmî Gazetede yayınlanmış bulunmaktadır. Sözü geçen programa eklenmiş olan yatırım projeleri listesi, program döneminde kamu sektörünce yapılacak 5,7 milyar yatırım hakkında projeler itibariyle gerekli bilgiyi ihtiva etmekte olup, bu arada yatırımın yapılacağı mahal de gösterilmiştir.

Aynı şekilde hazırlanmış olan 1964 programı da 21 Eylül 1963 tarihinde Bakanlar Kurulunca kabul edilmiş ve 15 Ekim 1963 tarihinde Resmî Gazete ile yayınlanmıştır. 1964 yılı içinde öngörülen 11,3 milyar liralık yatırımdan kamu sektörü tarafından yapılacak 6,8 milyar liralık yatırımın projeler itibariyle illere göre dağılımı da bu programa eklenen proje listesinde gösterilmektedir.

2. İkinci sorularına cevabım: Bilindiği gibi yatırımların mahal ve bölgeler itibariyle dağılımı konusunda plânda hizmet yatırımları alanında geri kalmış bölgelere öncelik tanınmış, iktisadi yatırımlarda da millî gelire yapılacak ilâve esas alınmakla beraber, eşitlik halinde geri kalmış bölgelerin tercih edilmesi öngörülmüştür. Devlet Plânlama Teşkilâtınca 1963 ve 1964 poragramları bu anlayış içinde hazırlanmış olup, soruda temas edildiği gibi «Vilâyete bağlı ilçe ve bölgelerin siyasi kanaatlerinden dolayı» her hangi bir tefrik yapılması bahis konusu olmadığını arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Çulha, buyurun.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Muhterem arkadaşlar, Baş Yıllık Kalkınma Plânında derpiş olunan yatırımların hangi üniteler dâhilinde yapıldığı, her ne kadar her vesile ile tekrarlanırsa da yine de bâzı aksaklıklar ve plânlama hataları olduğu aşikârdır.

Bolu'nun ilçeleri dâhil, 700 küsür köyünün yolları, içme suları, okul, öğretmen, sağlık tarım ve diğer yönlerinden ne kadar ihmal edilmiş olduğu, Cumhuriyetin kuruluşundan beri gelen hükümetlerce nasıl nasipsiz bırakıldığı yürekler acısıdır.

İstanbul, Ankara gibi iki büyük şehrin ortasında bulunan bu şirin bölgenin birçok yerlerindeki yaşayış halen ortaçağ hayatından farksızdır.

Bundan bir müddet evvel Sanayi Bakanına ait bir evvelki sözlü sorumda da kâğıt ve selüloz sanayii fabrikasının Bolu'da inşa edilmeyişi dolayısiyle bâzı açıklamada bulunmuştum.

Yani demek istiyorum ki, plânlama faktörleri tam tesbit edilemiyor ve dolayısiyle plânlamadan umulan fayda, kısmen de olsa, yerine getirilmiyor.

Ve birde şüphemiz zail olmamıştır. Hâlâ siyasi kanaatlerinden dolayı vatandaşlara ve bölgelerine tesir yapılmakta mıdır? Sayın Bakan biraz evvel ifade buyurdular. Fakat ben aynı kanaatte değilim.

Kendi bölgemden bir misal vereyim; Mengen'in bâzı bölgeleriyle Dilgine bölgesinde Devrek kaymakamının vatandaşları, alenen tehdidettiği, muhtar seçiminde de ve bundan evvelki mahallî idareler seçimlerinde de bâzı ihsaslarda bulunulduğu bana ihbar edildi. Kaymakam o bölgeye gelmiş ve kendi arzularına riayet edilmediği takdirde bâzı yatırımların yapılamıyacağını, zirai kredilerin kesileceğini söylemiş.

Durumu telgrafla Dahiliye Vekiline bildirdim. Bana bugüne kadar cevap ve bir malûmat verilmedi. Tasavvur buyurunuz ki, seçim gibi kanuni müeyyideleri de ağır olan, hem de çok ağır olan bir mevzuda siyasi baskı, tesir ika ediliyor, bunun vukuu sabit olmasa dahi artık şu zamanda iddiası dahi vârit olmamalıdır.

Filyos'ta kurulacak olan kraft kâğıdı fabrikasının da önce Bolu için düşünüldüğünü arz etmek isterim, (Çünkü biz 4 - 5 sene evvelinden beri bu işi etüdedip gayret sarf etmiştik.) Ama bu etüdü yapan zat ve müşavirin Bolu'ya bâzı küskünlükleri olduğu ve işi hissi sebeplere bağladığı için de durumun gerçekleşemediği söylenmektedir.

Muhterem arkadaşlarım, Sayın Maliye Bakanı 14 Nisan 1964 tarihinde Meclisteki vergi mevzuunda konuşurken Devlet yatırımlarının hepsinin rantabl olmadığını (yerini hatırlıyamıyorum) bir bölgede yapılan fabrikanın zarar edeceğinin belli olduğu halde bunun sosyal sebeplerle yapıldığını söylemiştir. Şu son seçimlerde de Van ve Trabzon vilâyetlerinde, plânda olmadığı halde, birer çimento fabrikasının yapılacağı ve bunun içinde teşebbüse geçildiği gazetelerden öğrenilmiş bulunmaktadır. Bunun gibi plâna teknik ve mantığa uymıyan daha birçok yatırımların yapıldığı bizzat Hükümet sözcüsü tarafından ifade edildiğine göre Bolu gibi birçok bakımlardan sayısız yatırım yapılabilecek bir bölgenin neden nasipsiz bırakılmak istendiğinin sebebini bir türlü anlıyamıyorum.

Bolu'nun partili partisiz bütün gençleri, köylü şehirli bütün halkı Hükümetin bir parça da kendilerine bakmasını arzuluyor.

Köylerimiz susuz, yolsuz, okulsuz, her türlü sosyal hizmetten mahrumdur. Tarihî eserlerimiz, camilerimiz ve turistik yerlerimiz bakıma, onarılmıya, tamire muhtaçtır. Köylerimizin elektirifikasyonu evvelce tanzim olunan plâna göre yürütülmemiş ve nura kavuşturulmamıştır.

Arzumuz sadece şudur: Mademki plân günde en fazla telâffuz ettiğimiz kelimelerden biri haline gelmiştir, istihza konusu olmuştur. Eğer plân ilkelerine ve plân ruhuna hürmet edilecekse bu prensibin Bolu'ya da aynı ölçüler dâhilinde tatbikini istiyoruz. Bu fikri daima müdafaa edecek ve Hükümetin murakabe etmeyi vazifelerimizin en mukaddesi sayacağız.

Şimdi yüksek müsaadenizle baş tarafta temas ettiğim bir noktaya tekrar döneceğim.

Daha evvel bu kürsüden Bolu'ya bir kâğıt fabrikasının kurulması lâzımgeldiğine dair dokûmanları arz etmiş ve Sanayi Bakanlığının bu apaçık ilmî, teknik, plâna uygun hakikatler karşısında ne düşündüğünü söylemesini, Hazinenin milyonlarca zarara gireceğini, sorumun cevaplandırılmamış olduğunu belirtmiştim. Sayın Başkan o tarihte Yüce Meclisin müsamahasına ve İçtüzüğün bugüne kadar tatbik edilen teamülüne aykırı olarak sözlerimin devamına engel olmuşlardı. Bu konu bugünkü önergemle de ilgili bulunduğu için vaktim dolana kadar yüksek müsaade ve müsamahanıza sığınarak kısaca aydınlatmaya çalışacağım.

Sanayi Bakanlığı Bolu'da kâğıt fabrikası kurulmaması hususunda yanılmıştır. Bu sanayiin şartları Bolu'da mevcuttur. Evvelce bunlardan:

1. Evsafa uygun, berrak iyi suyun bol miktarda bulunduğunu ve yerlerini saymıştım.

2. Ham maddeleri, çeşitli maddelerini ve miktarlarını vaktin müsaadesi nisbetinde arz etmiştim.

Şimdi geriye kalan kısımları söylüyorum. Kâğıt ve selüloz sanayii için enerji ve yakıt durumu olarak ta büyük avantajlara sahiptir Bolu. Bolu'da Ankara'lı birçoklarının kullandığı zengin linyit ocakları vardır. Elektrik enerjisi ise hali hazır Çatalağzı Kuzey - Batı enerji hattından temin edilmektedir. Bunun yanı sıra Bolu'nun hemen her tarafında etüdü tamamlanan barajlar vasıtasiyle yeni kaynaklar elde edilmektedir. Umumi yol ve irtibat durumu itibariyle de Bolu Türkiye'nin en büyük istihlâk ve piyasa merkezi olan İstanbul - Ankara ana yolu üzerinde olup İstanbul'a 253, Ankara'ya193 km. mesafede bulunmaktadır. Zonguldak limanına olan uzaklığı ise 153,kâğıt sanayii merkezi olan İzmit'e uzaklığı 159 km.dir. Ayrıca civar il ve ilçelerle tali yollarla bağlıdır. Bu durumu Bolu'ya her yönden merkezî bir vaziyet bahşetmektedir.

Müsait arazi temini de mümkündür ve ucuzdur. Bu hususlar belirtildikten sonra hiç olmazsa kraft selüloz fabrikasının Bolu'da kurulmasına gerekli şartlar ve icaplar mevcuttur. Bu hususlar ayrıca rantabilite hesaplariyle de tahkik edilebilir. Yerli ve yabancı mütehassısların işi yerinde ve entansif olarak incelemeleri ve rantabilite şartlarının kurulması mutasavver yerle Bolu'da kurulması halinde elde edilecek hesap neticeleriyle kıyas edilmesi şarttır. Görülecektir ki, Bolu lehinde müsbet puvan alınacaktır.

Bu hususta netice olarak söylemek isterim ki, Türkiye'nin en fakiri sayılabilecek, dağlık

mıntakada yaşıyan binlerce insana iş temin edecek onarılan ve yolları yapılan ormanlarla orman mahsulleri istihsali artacak, dolayısiyle orman gelirleri fazlalaşacak Bolu'nun turistik bakımdan kalkınmasına yardım edilmiş bulunacak ve en mühimmi Türkiye'nin kâğıt ihtiyacı en ekonomik ve en mükemmel şekilde elde edilmiş bulunacak, dolayısiyle her yıl dışarıya çıkan milyonlarca lira dövizimiz yurtta kalacatır.

Burada bütün teknik dokûmanları tekrar ortaya sermeye imkân yoktur. Gerekirse bunları Hükümete ve bakanlığa arza hazırım, Son olarak şunu arz etmek isterim ki, yatırımlar plâna ve Bakanın demin ifade buyurdukları esaslara göre yapılmamaktadır.

Plânın gerektirdiği şartlar mı işte biraz evvel kısmen, kısada olsa verilen zaman içinde önünüze serdim. Millet kürsüsünden, yine Millete, Sanayi Bakanlığını ve Hükümeti şikâyet ediyorum. Eğer ilme, tekniğe ve plâna hürmetiniz varsa, Bolu'nun, başta kâğıt ve selüloz fabrikaları olmak üzere, hakkı olan yatırımlar verilmelidir. Aksi takdirde bu yatırımlarda başka tesirler rol oynamaktadır. Bu sebepler siyasi sebepler değilde, nedir, izah buyurulsun.

Bendeniz kürsüden tatmin olmamış olarak üzüntü içinde iniyorum, fakat bir muhalafet mensubu olarak murakabe vazifemi yaptığıma ve Hükümeti uyardığıma kaaniim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Nüvit Yetkin.

BAŞBAKAN ADINA DEVLET BAKANI NÜVİT YETKİN (C. Senatosu Malatya Üyesi) — Pek muhterem arkadaşlarım, sayın soru sahibi sorunun ikinci maddesinde sadece yatırımlar konusunda siyasi kanaatlerin bir tefrik sebebi olup olmadığını sordukları halde buradaki şifahi ifadelerinde bir kaymakamın mahallî seçimler münasebetiyle partizanlık yapmış olduğu sorusunun delili olarak dile getirdiler. Evvelemirde bir idare adamının, bir Devlet memurunun seçim sırasında her hangi bir partizanlık yapmış olması, seçim kanunlariyle kesin olarak menedilmiş ve cezai müeylilere bağlanmış bir husustur. Hattâ o derecede ki, Seçim Kanunu, seçim suçu işliyen Devlet memurunu Memurin Muhakemat Kanununa tabi olmaksızın savcıların takibine mâruz bırakmıştır. Eğer böyle bir vakıa tesbit etmişler ise bunu savcılığa intikal ettirselerdi hiçbir zaman tasvibedilmiyen böyle bir partizanca davaranıştan dolayı bu suçu işlemiş olan memur cezasını görür ve âmme müessesesi de böyle partizan hareket eden memurdan kurtulmuş olurdu. Ve biz o zaman kendisine sadece teşekkür ederdik. Hükümetin icraatında ve anlayışında partizanlık hiçbir zaman rol oynamamıştır. Bu cihetten bilhassa Sayın Çulha arkadaşımın ve arkadaşlarımın emin olmalarını istirham ederim.

Yatırımlar konusundaki kıymetli mütalâalarında çimento fabrikasının şurada veya burada kurulmasında birtakım indî ölçüler ifade ettiler. eğer yanlış anlamadımsa.

BAŞKAN — Kağıt Fabrikasında...

DEVLET BAKANI NÜVİT YETKİN (Devamla) — Bütün sanayi müesseselerinin kuruluşunda plânlama o müessesenin en verimli olarak ve en rantabl surette kurulacağı yeri tâyin ve tesbit etmektedir.

Beş Yıllık Kalkınma Plânı nasıl T. B. M. Meclisinin, gerek Millet Meclisi gerek Senato kurullarında görüşülüp kesinleştikten sonra Türk Milletinin, T. B. M. Meclisinin malı olmuşsa, her yılın uygulama programı Yüksek Plânlama Kurulundan geçtikten sonra, onu sağlıyacak bütçelerle birlikte Meclislerimizin tasdikine iktiran etmektedir. Bu itibarla hiçbir yatırımın her hangi bir tefrik konusundan, açısından ele alınmadığını ve ancak şayet aynı şartları haiz ise, geri kalmış bir bölge olarak Doğu'nun öngörüldüğünü demin de arz etmiş bulunuyorum.

Bunlardan başka, muhterm arkadaşım, millî eğitimden ve diğer hizmetlerden Bolu ilinin mahrum kaldığını ifade ettiler. 1963 uygulama programına ve 1964 uygulama programına bağlı olan sektörlerin hizmet listelerinde Bolu'nun böyle bir mahrumiyete mâruz kalmadığı açıkça görülmetkedir. Bolu'da 1963 programında Millî Eğitim konusunda ilkokul yapımı için sadece, iki milyon dört yüz on bin; erkek ilk öğretmen okulu binası için 3 milyon; ayrıca millî eğitimin bir kolu olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün spor salonu ve trübünü için de 750 bin lira tahsisat konmuştur. 1964 yılında Millî eğitimin ilkokul yapımı

için 3 milyon, erkek sanat enstitüsü öğretim binası ve atelye inşaatı için 2 milyon, Düzce Ortaokul ikmali için 1,5 milyon, erkek öğretmen okulu yatakhane ve derslik inşaatı için 1,5 milyon lira para konmuştur.

1962 den; yani plânlı devreden evvelki yılları sayın soru sahibi mukayese ederse bu hususta Bolu'nun ihmal edilmemiş olduğunu kendilerinin de teslim edeceşleri kanısındayım.

Sözlerimi bitirirken sayın soru sahibi arkadaşım, bâzı dokûmanlara sahip bulunduklarını, gerekirse Hükümete vermeye hazır olduklarını ifade ettiler. Bu suretle her hangi bir yatırımın daha verimli olabileceği hususunda kendilerinin teknik bilgilere ve dökûmanlara sahipseler Hükümete vermelerinden ancak müteşekkir kalırız. Sadece kendi bölgeleri için arkadaşlarımız çok verimli telâkki ettikleri teklifler, temenniler, düşünceler; teknik bir açıdan tetkika tabi tutuldukları zaman gerek maliyetleri, gerek neticeleri itibariyle umulduğu gibi neticeler vermediği görülmektedir.

Bu itibarla yatırımlarımızın asıl teknik kademede rantabilite hesaplariyle verimliliğiyle ve memleketin ilerki kalkınmamızda imkânlarımızı artırıcı yönlere tevcih edilmiş bulunduğunu bu vesile ile bir defa daha arz etmek isterim.

BAŞKAN — Sayın Çulha, buyurunuz.

TURGUT ÇULHA (Bolu) — Efendim, yatırımlar dolayısiyle yapılacak siyasi baskılar mevzuundaki açıklamam, Sayın Bakan taradan yanlış anlaşılmış veya bendeniz izahımı yanlış yapmış olmalıyım. İzah ediyorum.

Ben küçük bir misal verdim. Oradaki kaymakam iddiaya göre seçimlere çok kısa bir zaman kala geliyor, zaten iki vilâyet arasında ihtilâflı bir bölgedir. Ve diyor ki, «Siz reylerinizi şu mealde kullnmazsanız size yatırım yapılmıyacaktır. Efendim, zirai kredileriniz kesilecektir, Devletle olan işleriniz sekteye uğrayacaktır», şeklinde beyanda bulunuyor. Ben durumu gece yarısı haber aldım. O esnada savcılığa müracaat etmek imkânları yoktu, en emin vasıta olarak durumu Dahiliye Vekiline bildirdim. Dahiliye Vekilinin yapacağı iş de her halde kanunun gerektirdiği formaliteleri yerine getirmek idi. Savcılığa Dahiliye Vekili de pekâlâ havale edebilirdi. Binaenaleyh durumu bir vatandaş olarak da, bir milletvekili olarak da o anda vazifemi yapmış durumdayım.

İkincisi: Millî Eğitim bakımından hakikaten Bolu'ya arzu ettiğimiz şekilde bir yatırım yapılmak üzeredir. Benim bu sözlü soruyu verdiğim tarihten bu yana bir seneye yakın bir zaman geçmiştir. Benim temenni ettiğim nokta daha ziyade köy okullarının tamiri ve bâzı köylerde bulunmıyan okullara yeni okullar yapılması mealinde idi. Bunu da kıymetli Millî Eğitim Bakanı biraz evvel arz ettiler. Gerekli müzahereti gösterdikleri için kendilerine arzı teşekkür ederim. Sadece bir noktayı arz edeceğim.

Yine kendileri ve Müsteşar Bey bir sene evvel Bolu'ya bir ticaret lisesi yapılacağını vaat buyurmuşlardı. Müteaddit müracaat ve taleplerimize rağmen bundan müpet bir netice elde edemedik. Eğer ticaret lisesini de lûtfederlerse kendilerine minnettar kalırız.

Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

8. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

BAŞKAN — Sayın Osma, buradalar. Millî Savunma Bakanı yok. Soru Gelecek soru gününde görüşülecektir.

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel ilân ve reklâm prodüktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/737)

BAŞKAN — Sayın Turgut Çulha buradalar. Turizm ve Tanıtma Bakanı bulunmadığı için gelecek soru gününe bırakılmıştır.

10. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)

BAŞKAN — Sayın İlhami Erten mazeretli bulunduğundan gelecek soru gününe bırakıldı.

11. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, inşaatı üç sene önce tamamlanan Sultanhisar ilçesi Ortaokulunda, bugüne kadar, öğrenime başlanmaması sebebine dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Öktem'in sözlü cevabı (6/742)

BAŞKAN — Sayın Özarda burada, Bakan burada. Soruyu okutuyorum.

Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki hususların Millî Eğitim Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına yüksek tavassutlarınızı arz ve istirham ederim.

8 . 10 . 1963

Aydın Milletvekili
Reşat Özarda

1. İnşaatı üç sene evvel tamamlanan ve 360 000 liraya malolan Sultanhisar kazası Ortaokulunda bugüne kadar tedrisata başlanmaması sebepleri nelerdir?

2. Esas menşeleri öğretmenlik olup da halen Millî Eğitim Bakanlığı teşkilâtında (Millî Eğitim müdürlük ve memurlukları dâhil) öğretmenlik dışındaki vazifelerde çalıştırılan memur adedi kaçtır?

BAŞKAN — Sayın Millî Eğitim Bakanı, buyurunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI İBRAHİM ÖKTEM (Bursa) — Sayın Reşat Özarda arkadaşımızın 11 . 10 . 1963 tarihinde tevdi etmiş bulunduğu sorusuna ancak bugün cevap vermek durumunda olduğum için üzüntü ile sözüme başlıyorum.

Aydın'ın Sultanhisar ilçesi merkezinde mahallen ve Bakanlığımız bütçesinden yapılan yardımlarla, dernek tarafından inşa ettirilen ortaokul binası filhakika ikmal edilmiş bulunmaktadır. Ortaokul bulunmıyan ilçe ve bucaklar ilkokul ve ilkokul öğrenci sayılariyle bölge özellikleri bakımından puanlanmış ve bir ortaokul açılma sıra cetveli düzenlenmiştir. Buna göre Sultanhisar ilçemiz 71 nci sıradadır. Yüksek malûmunuz olduğu veçhile, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı 1964 yılı programında genel, orta öğretimde yeniden az miktarda bir kapasite yaratmış ve bu az miktardaki kapasite ile de az miktarda ortaokul açılması gerekli bulunmuştur. Bununla beraber içinde bulunduğumuz bu yıl içinde Sultanhisar'da ortaokul açılması imkânları araştırılmaktadır. Bu imkân sağlandığı takdirde arkadaşımızı da ve fazlasiyle Bakanlığımızı da memnun edecek mutlu netice elde edilecektir. Fakat kati olarak Sultanhisar'da ortaokul açılması için şu dakikada her hangi bir imkân mevcut değildir. Millî Eğitim Bakanı olarak Türkiye'de henüz ortaokula sahip bulunmıyan kazalarımızın mevcut bulunması ancak üzüntü yaratır. Fakat arkadaşımızın da pek iyi bildiği veçhile bir ortaokulun açılması yalnız yatırım, yalnız mektep binasının temin edilmesi meselesi değildir. Bu her şeyden önce öğretim görevlisi öğretim üyesinin azlığındandır. Bugün Türkiye'de mevcut 440 ortaokulumuzun öğretmen sayısı eksiği % de 44 dür.

İkinci sorularımın cevabını arz ediyorum : Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında öğretmenlik dışında bir görevde çalıştırılan öğretmen adedi 1051 dir. Bunlardan 66 sı Millî Eğitim müdür yadımcısı, 330 u 5439 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince Millî Eğitim müdürlükleri emrinde, 539 u da Bakanlık merkez teşkilâtında vazife görmektedirler. Son aylarda aldığımız bir prensip kararı gereğince okul dışı hizmetlerde öğretmenlerin çalışmaları mümkün olduğu kadar kısmayı hedef tutmaktadır. Bu miktarın içinden son zamanlarda aldığımız tedbirlerle 77 arkadaşımızı okullara iade etmiş bulunuyoruz. Mutlaka öğretmen gerektiren hizmetlerde öğretmeni kullanmak fakat onun dışında öğretmenin göreceği vazifeyi diğer menşeden gelen insanların görmesi mümkün olabilenleri de diğer menşelerden gelenlerle doldurmak niyetindeyiz. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Reşat Özarda.

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın arkadaşlar, kıymetli Millî Eğitim Bakanımızın vermiş olduğu izahattan dolayı kendilerine teşekkür ederim.

Ancak, Sultanhisar'da 1959 senesinde bedelinin belki % 80 den fazla nisbeti halk tarafından ödenmek suretiyle bir ortaokul yapılmış ve bu ortaokul 1960 senesi tedrisat başlangıcında tamamlanmış bulunmaktadır.

Vaktiyle mekteplere talebe göndermek için cebir, şiddet kullanmak zorunda kalan Hükümet bugün halkımızın ilim, irfan ve kültüre verdiği değer sebebiyle kendi okulunu kendisi yapmakta ve Hükümeti, bu okullara öğretmen bulmak hususunda zorlamaktadır.

Şahsi kanaatime göre bir orta okulun açılması plânla ilgili olmakla beraber, plâna alınmasının esas hedef ve gayesi daha ziyade bu okulların lüzum gösterdiği ağır külfeti maddî bakımdan karşılamaktır ve bu bakımından plânla ilgili bulunmaktadır. 1960 senesinde üçyüz küsur bin lira para sarfı ile inşaatı tamamlanmış olan bir okulun hiç olmazsa Devlete olan külfeti bina yaptırmak bakımından tamamen bertaraf edildiği cihetle ortada yalnız bir kaç öğretmen kadrosu verilmek suretiyle bu okulun bir an evvel tedrisata açılması mevzuu kalıyor ki meselenin müşkül tarafı halledilmiş bulunduğundan bu ikinci hususun o kadar ağır bir külfet olmadığı kanaatindeyim. Şimdi bir kaza merkezi tasavvur ediniz. Kaza halkı çocuklarını kendine bağlı bir nahiyedeki orta okula göndermek mecburiyetinde kalıyor. Pek tabiî ki halü vakti yerinde olmıyan aileler çocuklarını tahsile gönderemiyorlar. Bu sebeple ancak halü vakti yerinde olan kimseler tahsil imkânından faydalanıyor, fakir olan kimseler ise maalesef bütün arzusuna rağmen çocuğunu okutamıyor. Büyük bir külfetle bir ortaokul binası yaptırmış olmasına rağmen. Şimdi bu okul, takririmizi verdiğimiz zaman üçüncü senesini doldurmuş bulunuyordu, bugün dördüncü senesini tamamlamış bulunmaktadır. Yani okul yapılıp tamamlandıktan sonra aradan dört sene geçmiş tedrisata açılmamıştır. Sultanhisar, kaza merkezi olduğu için, başta kaymakamı ve bir çok daire müdürleri olmak üzere tahsilli bir çok elemana sahip bulunmaktadır. Sultanhisar öteden beri «yapılmış olan okula Maarif Vekâleti hiç olmazsa bir müdür tâyin etse, diğer öğretmen kadrosunu Vekâletin imkânı nisbetinde tamamlanıncaya kadar Devlet devairinde vazife gören yüksek tahsilli memurlardan ve kısmen de ilkokul öğretmenlerinden istifade etmek suretiyle bir an evvel tedrisatımızı yapsak» arzusu defaatle izhar edilmiş bulunmaktadır. Bununla beraber Sayın Bakanın bu sene içinde tedrisata açılması ihtimalinden bahsetmesini, bir teminat değilse de, ele alınmış bir mevzu olarak, hiç olmazsa bu dördüncü sene boş kalan binanın beşinci senesini de boş geçirmiyeceğinin delili olarak düşünmekteyim. Cidden yazıktır. 300 küsur bin lira para sarfedilmiş, gayet güzel bir bina meydana getirilmiş; 4 sene gidenin gelenin karşısında bomboş durmakta istifade edilemiyor. Bu bina bu şekilde bakımsızlıktan harab da olur.

Bir memlekette bugün yatırımın en önemlisi maariftir, diyoruz. Herşeyden önce memleketi cehaletten kurtarmak lâzımdır. En büyük yatırımı bu sahaya hasretmek lâzımdır diye üzerinde hassasiyetle duruyoruz. Fakat diğer taraftan halkın fedakârlığı ile bir abide gibi yükselmiş koskoca bir okul binası 4 sene bomboş durur ve bundan istifade edemeyiz. Bu, hakikaten ve cidden acıdır.

Sorumun ikinci maddesini bu konu ile ilgili olarak sormuştum. Bugün Sayın Bakanın da ifade ettikleri gibi bin küsur öğretmen meslekten ayrılmış, Maarif Vekâletinde memuriyetlerde vazifelendirilmiştir. Hiç şüphesiz bu memuriyetlerden bir kısmı mutlaka öğretmenlik meslekinden gelmeyi icabettirir; bunu kabul ediyoruz. Ama ancak bu üçyüz, beşyüz memuriyete inhisar edebilir. Öğretmen sıkıntısının bu kadar şiddetle hissedildiği, bir ortaokul açabilmek için dört sene müddetle bir öğretmenin tefrik edilemediği bir zamanda yüzlerce yetişmiş öğretmenin şunun veya bunun tavsiye veya tavassutu ile esas meslekinden alınıp Maarif Vekâleti teşkilâtında kayıt kâtipliği gibi alelâde ilkokul mezunu memurların da yapabilecekleri vazifelerde istihdam edilmeleri ve diğer taraftan bunların hizmetinden memleketin mahrum kalmaları cidden acıdır. Bu sorumun pek tabiî ki, Sayın Bakanın şahsı ile ilgisi yoktur, bugünün işi değildir. Eskiden beri âdet haline gelmiş, kim iltimasını bulursa mümkün mertebe köylerde öğretmenlik yapmak külfetinden kurtulup kapağı Ankara'da bir Vekâlete atmak, orada bir ek vazife ve saire bulmak suretiyle gününü gün etmek hevesine kapılanlar olmuştur.

Sayın Bakanın yine son günlerde bu memurlardan yetmiş kadarının bu vazifelerden alınıp öğretmenliğe iade edilmiş olduklarını söylemelerinden de ayrıca kendilerine teşekkür ederim.

Şayet Sayın Bakanın halen Maarif Vekâleti teşkilâtında memur olarak vazifeli bulunan 1 100 küsur öğretmenden 3 - 5 tanesini de daha fedakârlık yapmak ve bunları da öğretmenlik meslekine iade etmek yoluna giderlerse Sultanhisar'ın 4 senedenberi öğretmen bekliyen okulunun da hiç olmazsa bu önümüzdeki ders yılında öğretmene kavuşavağını ve bu kazamızın da en mühim derdi olan okuluna kavuşma ihtiyacının bertaraf

edileceğini ümidetmekteyim. Sultanhisar bir çok mahrumiyetlere mâruz olan bir kazamızdır. Buna rağmen «Başka bir şey istemiyoruz. Hiç olmazsa çocuklarımızı cehaletten kurtaracak bu ilim yuvasını bir an evvel açınız, çocuklarımız cehaletten kurtulsun. Biz çalışalım, fedakârlık yapalım, çocuklarımızı okutalım» diye kıvranıyorlar.

Halkın gösterdiği bu hassasiyet, esasen yaptığı maddî fedakârlıklar da meydandadır. Bu itibarla sayın Bakanın sözlerinin bir ümit değil, bir vait şeklinde tecelli etmesini ve hiç olmazsa bu sene içinde, önümüzdeki ders yılından itibaren okulun tedrisata açılmasını temenni eder ve kendileri bu yolda bir vaitte bulunurlarsa Sultanhisarlıların çok memnun olacaklarını söylemekle sözlerimi bitiririm. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

Sayın arkadaşlarım, vakit gecikmiş bulunduğundan, birleşimi, 29 Haziran 1964 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere kapatıyorum.

Kapanma Saati : 18,30

7. — DÜZELTİŞ

616 ya 1 nci ek S. Sayılı olup tutanağın sonuna bağlı bulunan basmayazıdaki «(1) numaralı» tabiri «(2) numaralı» olacaktır.

1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanunu verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	450
Oy verenler	:	246
Kabul edenler	:	239
Reddedenler	:	4
Çekinserler	:	3
Oya katılmıyanlar	:	193
Açık üyelikler	:	11

[Kabul edenler]

ADANA
Yusuf Aktimur
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Kemal Sarıibrahimoğlu
Ahmet Savrun
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN
Mahmut Deniz

AFYON KARAHİSAR
Asım Yılmaz
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Rıza Polat

AMASYA
Reşat Arpacıoğlu
İsmail Sarıgöz

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Nihat Berkkan
Muhlis Ete
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
İhsan Köknel
Mehdi Mıhçıoğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
Ahmet Üstün
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA
Etem Ağva
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVİN
Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
Saffet Eminağaoğlu

AYDIN
Orhan Apaydın
Melâhat Gedik
Nedim Müren
Reşat Özarda
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolak
Mithat Şükrü Çavdaroğlu
Süreyya Koç
Mehmet Tiritoğlu
Cihat Turgut

BİTLİS
Müştak Okumuş

BOLU
Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
İbrahim Öktem
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
İsmail Yılmaz
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Süreyya Endik
Şefik İnan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Kâzım Arar
Rahmi İnceler
Şaban Keskin

ÇORUM
Nuri Ahıskalıoğlu
Hilmi İncesulu

DENİZLİ
Sinan Bosna
İsmail Ertan
İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Adnan Aral
Şehmus Arslan
Yusuf Azizoğlu
Recai İskenderoğlu
Vefik Pirinççioğlu
Alp Doğan Şen

EDİRNE
Talât Asal
Süleyman Bilgen
İlhami Ertem
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Hürrem Müftügil

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli

ERZURUM
Ertuğrul Akça
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Mithat San

GİRESUN
Ali Cüceoğlu
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necmeddin Küçüker
Nureddin Özdemir

HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan

HATAY
Şekip İnal

İÇEL
Mazhar Arıkan
Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermancı

Celâl Kılıç
Sadık Kutlay

İSPARTA

Ali İhsan Balım

İSTANBUL

Cihad Baban
Mahmut Rıza Bertan
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Tahsin Demiray
Orhan Eyüboğlu
Fahrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırca
Hüsamettin Tiyanşan
Reşit Ülker
Zeki Zeren

İZMİR

Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
İhsan Gürsan
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Necmettin Akan
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU

İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Mehmet Göker
Hüsamettin Gümüşpala
Vedat Âli Özkan
Bahri Yazır

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Memduh Erdemir

KONYA

İrfan Baran
Ömer Kart
Mekki Keskin
Abdüssamet Kuzucu
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Sezai Sarpaşar
Sadrettin Tosbi

MALATYA

H. Avni Akşit
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatiboğlu
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneştan
Talât Oğuz

MUĞLA

Cevdet Oskay

MUŞ

Sait Mutlu
Sami Öztürk

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Asım Eren
Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Ferda Güley
Orhan Naim Hazinedar
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
Cevat Yalçın

SAKARYA

Burhan Akdağ
Nuri Bayar
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Fevzi Geveci
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç

SİİRT

Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Cemil Karahan
Haşim Tarı

SİVAS

Adil Altay
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT

Mehmet Kazova
Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

İhsan Bedirhanoğlu
Şükrü Kösereisoğlu

YOZGAT

Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Ramiz Karakaşoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Reddedenler]

ADANA

Hasan Aksay

AĞRI

Nevzat Güngör

ERZURUM

Tahsin Telli

NİĞDE

Oğuzdemir Tüzün

[Çekinserler]

ERZURUM

Nihat Diler

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

İSTANBUL

Saadet Evren

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Ali Bozdoğanoğlu
Cavit Oral (İ.)
İbrahim Tekin

ADIYAMAN
Arif Atalay
Mehmet Özbay (İ.)
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Veli Başaran
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Mehmet Turgut

AĞRI
Kerem Özcan (İ.)

AMASYA
Mustafa Kemal Karan
Nevzat Şener

ANKARA
Raif Aybar
Osman Bölükbaşı
Fuat Börekçi
Bülent Ecevit (B.)
Mustafa Kemal Erkovan
İbrahim Sıtkı hatipoğlu (İ.Ü.)
Ferhat Nuri Yıldırım

ANTALYA
Ömer Eken

AYDIN
Mustafa Şükrü Koç
Hilmi Aydınçer

BALIKESİR
Kaya Bulut
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli (B.)
Ahmet İhsan Kırımlı
Cevat Kanpulat

BİLECİK
Şadi Binay
Orhan Tuğrul

BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BİTLİS
Nafiz Giray

BOLU
Kemal Demir (B.)
Kâmil İnal
Fuat Ümit

BURDUR
Mehmet Özbey

BURSA
Hikmet Akalın
Ekrem Paksoy
Cevdet Perin
Ziya Uğur

ÇANAKKALE
Burhan Arat (İ.)

ÇANKIRI
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Muzaffer Dündar
Abdurrahman Güler
Necmi Ökten (İ.)
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Mehmet Çobanoğlu (İ.)
Hüdai Oral (B.)

DİYARBAKIR
Hilmi Güldoğan

ELÂZIĞ
Naci Güray
Ömer Faruk Sanaç
Kemal Satır (B.)

ERZİNCAN
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM
Turhan Bilgin

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
Celâlettin Uzer (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen (İ.)
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş (B.)
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
Süleyman Ünlü (İ.)

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu

HATAY
Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu (İ.)
Abdullah Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Saki Zorlu

İÇEL
Burhan Bozdoğan
İhsan Önal

İSPARTA
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
Mustafa Gülcigil

İSTANBUL
İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Başk. V.)
Ömer Zekâi Dorman (İ.)
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
Vahyi Özarar
İlhami Sancar (B.)
Selim Sarper (İ.)
İsmail Hakkı Tekinel
Faruk Küreli
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç (B.)

İZMİR
Şükrü Akkan
Muzaffer Döşemeci
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Ragıp Gümüşpala
Nihat Kürşat
Necip Mirkelâmoğlu
Kadri Özek
Lebit Yurtoğlu (B.)

KARS
Lâtif Aküzüm

KASTAMONU
Avni Doğan
Fethi Doğançay (İ.)

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Sağlam
Mehmet Yüceler (B.)

KIRKLARELİ
Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Kemal Ataman
Selçuk Aytan
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kaflı
Rüştü Özal
Fakih Özlen
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Mehmet Kesen
Rauf Kıray

MALATYA
İsmet İnönü (Başbakan)

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Muammer Erten (B.)
Hilmi Okçu

MARAŞ
Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt

Ali Hüdayioğlu
Enver Kaplan

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Turan Şahin (B.)
İlhan Tekinalp

NEVŞEHİR

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Haydar Özalp

ORDU

Ata Bodur
Arif Hikmet Onat (B.)
Şadi Pehlivanoğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Ekrem Alican
Muslihittin Gürer
Hami Tezkan

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Hüseyin Özalp (İ. Ü.)
Osman Şahinoğlu

SİİRT

Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen

SİNOP

Mustafa Kaptan

SİVAS

Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı
Orhan Öztrak (B.)

TOKAT

Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Selâhattin Güven (İ.)
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Kemal Badıllı
Celâl Öncel

UŞAK

Ahmet Tahtakılıç

VAN

Muhlis Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
İsmet Kapısız
Celâl Sungur

ZONGULDAK

Feyzi Fırat
Suphi Konak

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İsparta	1	Zonguldak	1
İstanbul	1		---
İzmir	1	Yekûn	11
Kocaeli	1		

Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı :	450
Oy verenler :	247
Kabul edenler :	245
Reddedenler :	
Çekinserler :	2
Oya katılmıyanlar :	192
Açık üyelikler :	11

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Kemal Sarıibrahimoğlu
Ahmet Savrun
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN

Mahmut Deniz

AFYON KARAHİSAR

Asım Yılmaz
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI

Nevzat Güngör
Rıza Polat

AMASYA

Reşat Arpacıoğlu
İsmail Sarıgöz

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Nihat Berkkan
Muhlis Ete
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
İhsan Köknel
Mehdi Mıhçıoğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
Ahmet Üstün
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
İhsan Ataöv
Hasan Fehmi Boztepe
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

AYDIN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
Saffet Eminağaoğlu

AYDIN

Orhan Apaydın
Melâhat Gedik
Nedim Müren
Reşat Özarda
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolak
Mithat Şükrü Çavdaroğlu
Süreyya Koç
Mehmet Tiritoğlu
Cihat Turgut

BİTLİS

Müştak Okumuş

BOLU

Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
İbrahim Öktem
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
İsmail Yılmaz
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Süreyya Endik
Şefik İnan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Rahmi İnceler
Şaban Keskin

ÇORUM

Nuri Ahıskalıoğlu
Hilmi İncesulu

DENİZLİ

Sinan Bosna
İsmail Ertan
İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR

Adnan Aral
Şehmus Arslan
Yusuf Azizoğlu
Recai İskenderoğlu
Vefik Pirinççioğlu
Alp Doğan Şen

EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen
İlhami Ertem
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Hürrem Müftügil

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP

Hüseyin İncioğlu
Mithat San

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE

Necmeddin Küçüker
Nureddin Özdemir
Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Şekip İnal

İÇEL
Mazhar Arıkan
Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermancı
Celâl Kılıç
Sadık Kutlay

İSPARTA
Ali İhsan Balım

İSTANBUL
Cihad Baban
Mahmut Rıza Bertan
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Tahsin Demiray
Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Fahrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırca
Hüsamettin Tiyanşan
Reşit Ülker
Zeki Zeren

İZMİR
Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
İhsan Gürsan
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS
Necmettin Akan
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ
Abdülhalim Aras
Mehmet Göker
Hüsamettin Gümüşpala
Vedat Âli Özkan
Bahri Yazır

KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ

KIRŞEHİR
Ahmet Bilgin
Memduh Erdemir

KONYA
Ömer Kart
Mekki Keskin
Abdüssamet Kuzucu
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA
Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Sezai Sarpaşar
Sadrettin Tosbi

MALATYA
H. Avni Akşit
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Halit Ziya Özkan

MANİSA
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatipoğlu
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ
Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karaküçük

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneştan
Talât Oğuz

MUĞLA
Cevdet Oskay

MUŞ
Sait Mutlu
Sami Öztürk

NEVŞEHİR
Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Asım Eren
Ruhi Soyer
Oğuzdemir Tüzün

ORDU
Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Ferda Güley
Orhan Naim Hazinedar
Ata Topaloğlu

RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
Cevat Yalçın

SAKARYA
Burhan Akdağ
Nuri Bayar
Yusuf Ulusoy

SAMSUN
Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Fevzi Geveci
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç

SİİRT
Adil Yaşa

SİNOP
Mahmut Alicanoğlu
Cemil Karahan
Haşim Tarı

SİVAS
Adil Altay
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ
Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Mehmet Kazova
Bekir Şeyhoğlu

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Fethi Ülkü

URFA
Osman Ağan
Atalay Akan
Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç
Ali Rıza Akbıyıkoğlu
İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç

VAN
İhsan Bedirhanoğlu
Şükrü Kösereisoğlu

YOZGAT
Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Ramiz Karakaşoğlu
Sadık Tekin Müftüoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Çekinserler]

ERZURUM
Nihat Diler

MALATYA
Ahmet Fırat

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Ali Bozdoğanoğlu
Cavit Oral (İ.)
İbrahim Tekin

ADIYAMAN
Arif Atalay
Mehmet Özbey (İ.)
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Veli Başaran
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Mehmet Turgut

AĞRI
Kerem Özcan (İ.)

AMASYA
Mustafa Kemal Karan
Nevzat Şener

ANKARA
Raif Aybar
Osman Bölükbaşı
Fuat Börekçi
Bülent Ecevit (B.)
Mustafa Kemal Erkovan
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (İ. Ü.)
Ferhat Nuri Yıldırım

ANTALYA
Ömer Eken

AYDIN
Hilmi Aydınçer
Mustafa Şükrü Koç

BALIKESİR
Kaya Bulut
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli (B.)
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırımlı

BİLECİK
Şadi Binay
Orhan Tuğrul

BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BİTLİS
Nafiz Giray

BOLU
Kemal Demir (B.)
Kâmil İnal
Fuat Ümit

BURDUR
Mehmet Özbey

BURSA
Hikmet Akalın
Ekrem Paksoy
Cevdet Perin
Ziya Uğur

ÇANAKKALE
Burhan Arat (İ.)

ÇANKIRI
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM
Muzaffer Dündar
Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
Necmi Ökten (İ.)
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Mehmet Çobanoğlu (İ.)
Hüdai Oral (B.)

DİYARBAKIR
Hilmi Güldoğan

ELÂZIĞ
Naci Güray
Ömer Faruk Sanaç
Kemal Satır (B.)

ERZİNCAN
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM
Turhan Bilgin

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
Celâlettin Uzer (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen (İ.)
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş (B.)
Kudret Mavitan
Süleyman Ünlü (İ.)

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu

HATAY
Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu (İ.)
Abdullah Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Sâki Zorlu

İÇEL
Burhan Bozdoğan
İhsan Önal

İSPARTA
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç

İSTANBUL
İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Bşk. V.)
Ömer Zekâi Dorman (İ.)
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
Vahyi Özarar
İlhami Sancar (B.)
Selim Sarper (İ.)
İsmail Hakkı Tekinel
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç (B.)

İZMİR
Şükrü Akkan
Muzaffer Döşemeci
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Nihat Kürşat
Necip Mirkelâmoğlu
Kadri Özek
Lebit Yurtoğlu (B.)

KARS
Lâtif Aküzüm

KASTAMONU
Avni Doğan
Fethi Doğançay (İ.)

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Sağlam
Mehmet Yüceler (B.)

KIRKLARELİ
Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Kemal Ataman
Selçuk Aytan
İrfan Baran
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kaflı
Rüştü Özal
Fakih Özlen
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA
Mehmet Kesen
Rauf Kıray

MALATYA
İsmet İnönü (Başbakan)

MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Muammer Ertem (B.)
Hilmi Okçu

MARAŞ
Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt
Ali Hüdayioğlu
Enver Kaplan

MARDİN
Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan

MUĞLA
Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Turan Şahin (B.)
İlhan Tekinalp

NEVŞEHİR
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE
Haydar Özalp

ORDU
Ata Bodur
Arif Hikmet Onat (B.)
Şadi Pehlivanoğlu

RİZE
Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA
Ekrem Alican
Muslihittin Gürer
Hami Tezkan

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Hüseyin Özalp (İ. Ü.)
Osman Şahinoğlu

SİİRT
Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen

SİNOP
Mustafa Kaptan

SİVAS
Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ
Fethi Mahramlı
Orhan Öztrak (B.)

TOKAT
Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON
Selâhattin Güven (İ.)
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ
Vahap Kışoğlu

URFA
Kemal Badıllı
Celâl Öncel

VAN
Muslih Görentaş (İ.Ü.)

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
İsmet Kapısız
Celâl Sungur

ZONGULDAK
Feyzi Fırat
Suphi Konak

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İsparta	1	Zonguldak	1
İstanbul	1		
İzmir	1	Yekûn	11
Kocaeli	1		

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in İngiliz Kemal namı ile mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanuna verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	:	450
Oy verenler	:	238
Kabul edenler	:	228
Reddedenler	:	5
Çekinserler	:	5
Oya katılmıyanlar	:	201
Açık üyelikler	:	11

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Melih Kemal Küçüktepepınar
Kemal Sarıibrahimoğlu
Ahmet Savrun
Ahmet Topaloğlu

ADIYAMAN
Mahmut Deniz

AFYON KARAHİSAR
Asım Yılmaz
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI
Nevzat Güngör
Rıza Polat

AMASYA
Reşat Arpacıoğlu
İsmail Sarıgöz

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Nihat Berkkan
Muhlis Ete
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
İhsan Kökmel
Mehdi Mıhçıoğlu
Emin Paksüt
Zühtü Pehlivanlı
İlyas Seçkin
Ahmet Üstün
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA
Etem Ağva
Rafet Eker
Hasan Fehmi Boztepe
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVİN
Nihat Ata
Sabit Osman Avcı

AYDIN
Orhan Apaydın
Melâhat Gedik
Nedim Müren
Reşat Özarda
İsmet Sezgin

BALIKESİR
Cihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolak
Mithat Şükrü Çavdaroğlu
Süreyya Koç
Mehmet Tiritoğlu
Cihat Turgut

BİTLİS
Müştak Okumuş

BOLU
Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Turgut Çulha

BURDUR
Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
İbrahim Öktem
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
İsmail Yılmaz
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Kâzım Arar
Rahmi İnceler
Şaban Keskin

ÇORUM
Nuri Ahıskalıoğlu
Hilmi İncesulu

DENİZLİ
Sinan Bosna
İsmail Ertan
Remzi Şenel
Âtıf Şohoğlu

DİYARBAKIR
Adnan Aral
Şehmus Arslan
Yusuf Azizoğlu
Recai İskenderoğlu
Vefik Pirinççioğlu
Alp Doğan Şen

EDİRNE
Talât Asal
Süleyman Bilgen
İlhami Ertem
Nazmi Özoğul

ELÂZIĞ
Nurettin Ardıçoğlu
Hürrem Müftügil

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli

ERZURUM
Ertuğrul Akça
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnen Şenyurt
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Ertuğrul Gazi Sakarya

GAZİANTEP
Kudret Mavitan
Mithat San

GİRESUN
Ali Cüceoğlu
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Ali Köymen

GÜMÜŞANE
Necmeddin Küçüker
Nureddin Özdemir

İÇEL
Mazhar Arıkan
Mehmet Ali Arslan
Yahya Dermancı
Celâl Kılıç
Sadık Kutlay

İSTANBUL
Cihad Baban
Mahmut Rıza Bertan
Nurettin Bulak
Ratip Tahir Burak
Tahsin Demiray
Saadet Evren

Orhan Eyüboğlu
Fehrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırca
Hüsamettin Tiyanşan
Reşit Ülker
Zeki Zeren

İZMİR

Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Şeref Bakşık
İhsan Gürsan
Ziya Hanhan
Şinasi Osma
Saim Kaygan
Mustafa Uyar

KARS

Necmettin Akan
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Sırrı Öktem
Bahtiyar Vural
Rıza Yalçın

KASTAMONU

İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Mehmet Göker
Hüsamettin Gümüşpala
Vedat Âli Özkan
Bahri Yazır

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Memduh Erdemir

KONYA

İrfan Baran
Ömer Kart
Abdüssamet Kuzucu
Fakih Özfakih
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Sezai Sarpaşar
Sadrettin Tosbi

MALATYA

H. Avni Akşit
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Süleyman Çağlar
Yakup Kadri Karaosmanoğlu
Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAŞ

Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneştan
Talât Oğuz

MUĞLA

Cevdet Oskay

MUŞ

Sait Mutlu
Sami Öztürk

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy

NİĞDE

Mehmet Altınsoy
Asım Eren
Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Ferda Güley
Orhan Naim Hazinedar
Ata Topaloğlu

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
Cevat Yalçın

SAKARYA

Burhan Akdağ
Nuri Bayar
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Fevzi Gevecî
Hamit Kiper
İlyas Kılıç

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Cemil Karahan
Haşim Tarı

SİVAS

Adil Altay
Cevad Odyakmaz

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT

Mehmet Kazova
Bekir Şeyhoğlu

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Atalay Akan
Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Sabri Kılıç

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıkoğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

İhsan Bedirhanoğlu
Şükrü Kösereisoğlu

YOZGAT

Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Sadık Tekin Müftüoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Reddedenler]

EDİRNE

Fahir Giritlioğlu

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

İSPARTA

Ali İhsan Balım

KARS

Kemal Okyay

NİĞDE

Oğuzdemir Tüzün

[Çekinserler]

ANTALYA
İhsan Ataöv

ÇANAKKALE
Süreyya Endik

ERZURUM
Nihat Diler

HATAY
Şekip İnal

ZONGULDAK
Ramiz Karakaşoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Ali Bozdoğanoğlu
Kasım Gülek
Cavit Oral
İbrahim Tekin

ADIYAMAN
Arif Atalay
Mehmet Özbay
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Veli Başaran
Hasan Dinçer
Şevki Güler
Mehmet Turgut

AĞRI
Kerem Özcan

AMASYA
Mustafa Kemal Karan
Nevzat Şener

ANKARA
Raif Aybar
Osman Bölükbaşı
Fuat Börekçi
Bülent Ecevit (B.)
Mustafa Kemal Erkovan
İbrahim Sıtkı Hatipoğlu (İ. Ü.)
Ferhat Nuri Yıldırım

ANTALYA
Ömer Eken

ARTVİN
Saffet Eminağaoğlu

AYDIN
Hilmi Aydınçer
Mustafa Şükrü Koç

BALIKESİR
Kaya Bulut
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli (B.)
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırımlı

BİLECİK
Şadi Binay
Orhan Tuğrul

BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BİTLİS
Nafiz Giray

BOLU
Kemal Demir (B.)
Kâmil İnal
Fuat Ümit

BURDUR
Mehmet Özbey

BURSA
Hikmet Akalın
Ekrem Paksoy
Cevdet Perin
Ziya Uğur

ÇANAKKALE
Burhan Arat

ÇANKIRI
Nurettin Ok (Bşk.V.)

ÇORUM
Muzaffer Dündar
Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
Necmi Ökten
İhsan Tombuş

DENİZLİ
Mehmet Çobanoğlu
İbrahim Kocatürk
Hüdai Oral (B.)

DİYARBAKIR
Hilmi Güldoğan

ELÂZIĞ
Naci Güray
Ömer Faruk Sanaç
Kemal Satır (B.)

ERZİNCAN
Zeynel Gündoğdu
Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM
Turhan Bilgin

ESKİŞEHİR
Seyfi Öztürk
Celâlettin Uzer (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen
Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş (B.)
Hüseyin İncioğlu
Süleyman Ünlü

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE
Halis Bayramoğlu
Sabahattin Savacı

HATAY
Bahri Bahadır
Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Saki Zorlu

İÇEL
Burhan Bozdoğan
İhsan Önal

İSPARTA
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç

İSTANBUL
İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Suphi Baykam
Ferruh Bozbeyli (Bşk. V.)
Ömer Zekâi Dorman
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
Vahyi Özarar
İlhami Sancar (B.)
Selim Sarper
İsmail Hakkı Tekinel
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç (B.)

İZMİR
Şükrü Akkan
Muzaffer Döşemeci
Ali Naili Erdem
Arif Ertunga
Nihat Kürşat
Necip Mirkelâmoğlu
Kadri Özek
Lebit Yurtoğlu (B.)

KARS
Lâtif Aküzüm

KASTAMONU
Avni Doğan
Fethi Doğançay

KAYSERİ
Turhan Feyzioğlu
Mehmet Sağlam
Mehmet Yüceler (B.)

KIRKLARELİ
Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA
Kemal Ataman
Selçuk Aytan
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kaflı
Mekki Keskin (Bşk. V.)

Rüştü Özal
Fakih Özlen
Faruk Sükan
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen
Rauf Kıray

MALATYA

İsmet İnönü (Başbakan)

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Muammer Erten (B.)
Şevket Raşit Hatipoğlu
Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt
Ali Hüdayioğlu
Enver Kaplan

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Turan Şahin (B.)
İhsan Tekinalp

NEVŞEHİR

Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Haydar Özalp

ORDU

Refet Aksoy
Ata Bodur
Arif Hikmet Onat (B.)
Şadi Pehlivanoğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Ekrem Alican
Muslihittin Gürer
Hami Tezkan

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Hüseyin Özalp (İ. Ü.)
Osman Şahinoğlu

SİİRT

Cevdet Aydın
Süreyya Öner
Hayrettin Özgen
Adil Yaşa

SİNOP

Mustafa Kaptan

SİVAS

Rahmi Çeltekli
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı
Orhan Öztrak (B.)

TOKAT

Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder
Ali Rıza Ulusoy

TRABZON

Selâhattin Güven
Nazmi Öktem
Kâmuran Ural
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Kemal Badıllı
Celâl Öncel

UŞAK

Ahmet Tahtakılıç

VAN

Muslih Görentaş (İ. Ü.)

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
İsmet Kapısız
Celâl Sungur
Veli Uyar

ZONGULDAK

Feyzi Fırat
Suphi Konak

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İsparta	1	Zonguldak	1
İstanbul	1		
İzmir	1		
Kocaeli	1	Yekûn	11

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

YÜZ ONDÖRDÜNCÜ BİRLEŞİM

26 . 6 . 1964 Cuma

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Karma Komisyonuna üye seçimi

2. — Muhtelif komisyonlardaki açıklara üye seçimi

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — 1964 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı (M. Meclisi 1/692) (S. Sayısı: 718)

× 2. — Kıbrıs'a gönderilecek Türk Askerî Birliği mensuplarının aylık ve ücretleriyle çeşitli istihkakları ve Birliğin başka giderleri hakkında kanun tasarısı (1/607) (S. Sayısı : 716)

× 3. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İngiliz Kemal namiyle mâruf Nizamettin'e vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısı (M. Meclisi 2/193, C. Senatosu 2/53) S. Sayısı : 307 ye 1 nci ek)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinde büyük zarara sebebiyet veren dolu ve sel âfeti dolayısiyle meydana gelen hayvan hastalıklarını önlemek ve meskenleri yıkılan halka yardım yapmak hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/697)

2. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Niğde İlinin ana ihtiyaçlarını karşılamak için bir program yapılıp yapılmadığına ve tabiî âfetler dolayısiyle mağdur olan halka bir an evvel yardım yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/698)

3. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, bir köre sıhhi muayene kurulunun tam sağlam raporu verdiği haberinin doğru olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/710)

4. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Niğde ili çevrelerindeki sulama tesisi projelerine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/717)

5. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Büyük Ata'nın ismi ortaya konularak yapılan maçlardaki hasılata ve seyircilerin durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/720)

6. — Erzurum Milletvekili Nihat Dilek'in, Erzurum ili ve dolaylarındaki yolların ne zaman karayolları programına alınacağına dair, Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/726)

7. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, Bolu, ilçe ve köylerinde 5 yıllık Kalkınma Plânında ne gibi yatırımlar yapılacağına dair, Başbakandan sözlü sorusu (6/727)

8. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Trakya'da yapılan SOUTHEX - 63 NATO tatbikatına muhalefet partileri ileri gelenleri ile Millî Savunma Komisyonu üyelerinin neden davet olunmadıklarına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/734)

9. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, özel İlân ve reklâm prodüktörlüğü müessesesinin kuruluş ve görevlerinin hangi esaslar dâhilinde düzenlendiğine dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/737)

10. — Edirne Milletvekili İlhami Ertem'in, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce, Edirne Kırkpınar er meydanının onarımı için, 1963 yılı programına konulan ödeneğin tenkis edilip edilmediğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/740)

11. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, inşaatı üç sene önce tamamlanan Sultanhisar ilçesi Ortaokulunda, bugüne kadar, öğrenime başlanmaması sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/742)

12. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya Belediye sınırları dâhilinde, Evkafa ait, ne kadar boş arazi bulunduğuna ve satılan gayrimenkullerden ne kadar gelir sağlandığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/747)

13. — Bolu Milletvekili Ahmet Çakmak'ın, Zonguldak İli Devrek ilçesine bağlı Dirgine köyünün Bolu ili Mengen ilçesine bağlanması için yapılan plebisit sırasında vatandaşlara baskı yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/748)

14. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Sıkıyönetim komutanlıklarınca, sıkıyönetimin tatbik edilmekte bulunduğu bölgelerde, kaç gazete ve dergi kapatıldığına dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/749)

15. — Kocaeli Milletvekili Süreyya Sofuoğlu'nun, Ulus Gazetesi matbaa ve tesislerinin halen kimin veya kimlerin tasarrufunda olduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/750)

16. — Muğla Milletvekili Adnan Akarca'nın, Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin, Hükümetimize, eski yardımın devam edeceği hakkında bir garantisi bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/751)

17. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesi elektrik işinin ne zaman yapılacağına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/752)

18. — Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'de inşa edilen İmam - Hatip Okulunun neden öğretime açılmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/753)

19. — Zonguldak Milletvekili Mehmet Ali Pestilci'nin, İstanbul Teknik Okulunda bir maden ihtısas bölümünün, bugüne kadar faaliyete geçirilmemesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/754)

20. — İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türkiye'de Türk vatandaşlarına tahsis edilen sanat ve hizmetler hakkındaki 2007 sayılı Kanunun, günün şart ve icaplarına göre, kaldırılması veya tadili hakkında ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/755)

21. — İzmir Milletvekili Nihat Kürşat'ın, Türk vatandaşlarının seyahat serbestîsini tahdideden tedbirlerin müstenidatının ne olduğuna dair İçişleri ve Maliye bakanlarından sözlü sorusu (6/756)

22. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, bilim ve sanat hürriyetinin sağlanması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/757)

23. — Kastamonu Milletvekili Sabri Keskin'in, plâna ve programa alınıp ödeneği de ayrılan Kastamonu kapalı spor salonunun ihalesinin geri bırakılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/758)

24. — Kütahya Milletvekili Sezai Sarpaşar'ın, münhal bulunan Altıntaş ilçesi kaymakamlığına ne zaman tâyin yapılacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/759)

25. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'ın Karacasu ilçesi Yazır köyü halkı tarafından gönderilen 80 imzalı dilekçe üzerinde bir işlem yapılıp yapılmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/760)

26. — Kütahya Milletvekili Ali Erbek'in, Türkiye köy elektrifikasyonu 1964 programı hazırlanırken köylerin seçiminde ne gibi esasların göz önünde tutulduğuna dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/761)

27. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, Trabzon Limanının hinterlândı ile irtibatını sağlıyacak münakale tesislerinin ıslah ve ihyası konularında ne gibi tedbirler alındığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/762)

28. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Atatürk Üniversitesi Dekanının görevine son verilmesi sebebine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/763)

29. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Devlet Demiryolları memurlarına her sene verilmekte olan iki maaş tutarındaki ikramiyenin bu sene ödenip ödenmediğine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/764)

30. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Almus baraj gölü içerisinde kaldığı için istimlâk edilen arazilerin bedellerinin ne zaman verileceğine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/765)

31. — Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal'ın, Doğu-Karadeniz Bölgesi Kâğıt Hamuru Fabrikasının kuruluş yeri hakkında yapılan etütlerin tamamlanıp tamamlanmadığına dair Tarım ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/766)

32. — Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu'nun, Amasya'da bir şeker fabrikası ile bir çimento fabrikası kurulması hususunda ne düşünüldüğüne dair, Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/767)

33. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Bor ile Adana asfaltı arasında bulunan toprak yolu, Karayollarınca, 1964 yılında inşası suretiyle trafik kazalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/769)

34. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Aksaray ilçesi ile Adana asfaltı arasındaki 3 kilometrelik yolun ne zaman yapılacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/770)

35. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Toprak Mahsulleri Ofisinin mûtadolan yerlerde alım yeri açmaması ve aldığı mahsullerin bedelini vaktinde ödememesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/771)

36. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, 5 Yıllık Kalkınma Plânında ihraç maddeleri arasında bulunan elmanın istihsal ve ihracı hususlarında ne gibi tedbirler alındığına dair Ticaret ve Tarım bakanlarından sözlü sorusu (6/772)

37. — İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, Demirci İlçesinde yapılan A. P. kapalı salon toplantısında 27 Mayısa ve yeni demokratik rejime tecavüz eder mahiyette konuşmalar olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet bakanlarından sözlü sorusu (6/773)

38. — Rize Milletvekili Cevat Yalçın'ın, Doğu - Karadeniz Bölgesinde kurulacak kâğıt hamuru fabrikasının kurulacağı yerin katî olarak tesbit edilip edilmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/774)

39. — İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, yurdumuz ormanlarının yüzölçümüne ve bu ölçümün nasıl yapıldığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/775)

40. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Türkiye'de bir Millî Gıda Kodeksi Komitesi kurulup kurulmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/776)

41. — Gümüşane Milletvekili Sabahattin Savacı'nın, Kalkınma Plânında derpiş edilen zirai teknik teçhizatın sağlanmasında vâkı zorluğun giderilmesinde bir tedbir alınıp alınmadığına dair Tarım ve Ticaret bakanlarından sözlü sorusu (6/777)

42. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, vazife mahallerine gitmediği halde, gitmiş gibi gösterilerek, yolluk ve yevmiye ödenen kimse olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/778)

43. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Kıbrıs Adasının taksimi konusunda ne düşünüldüğüne dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/779)

44. — Bilecik Milletvekili Şadi Binay'ın, Bilecik ili İnönü bucağının Eskişehir iline bağlanması sebebine dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/780)

45. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Türkiye Esnaf Dernekleri Konfederasyonundaki kota yolsuzluğu tahkikatının ne safhada olduğuna ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası eski Genel Müdürünün kanunsuz ve usulsüz tutumu hakkında ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/782)

46. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Et ve Balık Kurumu Umum Müdürünün ne gibi bir görevle ve hangi lüzuma binaen Amerika'ya gittiğine ve Kurumun sair işlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/783)

47. — Aydın Milletvekili Orhan Apaydın'ın, ATAŞ Rafinerisi işçilerinin kanuna uygun grevlerinin durdurulmasının dayandırıldığı mucip sebebin hakikatlere ne dereceye kadar uygun olduğuna dair Başbakandan ve Çalışma Bakanından sözlü sorusu (6/784)

48. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisince hakkında son tahkikatın açılmasına karar verilerek Anayasa Mahkemesine sevk edilen Bonn Büyükelçisi Mehmet Baydur'a dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/785)

49. — Erzurum Milletvekili Ertuğrul Akça'nın, Beden Terbiyesi Merkez Ceza Heyeti kararlarının, muhatabına ne yollarla tebliğ edileceği hakkında bir hüküm olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/786)

50. — Ağrı Milletvekili Nevzat Güngör'ün, Ağrı ve Van illerine, 1964 yılında, ayrı ayrı ne

miktar yatırım yapılacağına ve İstanbul - Ağrı uçak seferlerine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/787)

51. — Tekirdağ Milletvekili Turhan Kut'un, orak ipi, kota dışı bırakıldığına göre, 1964 hasat mevsiminde, bu ipin yeter ölçüde imal ve stoku için tedbir alınıp alınmadığına dair Tarım ve Sanayi bakanlarından sözlü sorusu (6/788)

52. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Millet Meclisine bağlı organların teşkilâtında çalışıp da, vazife mahallinden ayrılmadıkları halde, yolluk ve yevmiye alanlar olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/790)

53. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, basında çıkan bâzı iddia ve isnatların, doğru olup olmadığına dair Millet Meclisi Başkanlığından sözlü sorusu. (6/791)

54. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, fakirlikleri belge ile sabit olanlardan Trabzon Nümune Hastanesindeki tedavileri sonunda, bir ücret talebedilip edilmediğine dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/792)

55. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, kadrolarına nazaran noksan olan polis mevcudunun artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/793)

56. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, Türkiye'de oturan ve çalışmakta olan Yunan uyruklu kişilerin miktarına ve bunlardan ne kadarının Gelir Vergisi ödediğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/794)

57. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, 15 Ekim 1961 Genel seçimlerine kaç vali ve kaymakamın, hangi partilerden aday olarak, katılmış olduklarına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/795)

58. — Giresun Milletvekili İ. Etem Kılıçoğlu'nun, Giresun ilinde yapılması kararlaştırılan kâğıt hamuru fabrikasının inşa yerinin kati olarak tâyin olunup olunmadığına dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/796)

59. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, kaç ilde il radyosu olduğuna ve bu radyoların nasıl kurulduğuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/797)

60. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, İstanbul Mithatpaşa Stadyomunun ışıklandırma tesisatının hangi firmaya ihale edildiğine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/798)

61. — Giresun Milletvekili İbrahim Etem Kılıçoğlu'nun, 1963 yılı içinde kaç belediyenin hudutlarında değişiklik yapıldığına dair İçişleri Bakanının sözlü sorusu (6/799)

62. — Manisa Milletvekili Hurrem Kubat'ın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/800)

63. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, NATO kuvvetlerinin Kıbrıs'a çıkmaması sebebine ve ne zaman çıkacağının umulduğuna dair Başbakandan sözlü sorusu (6/801)

64. — Ordu Milletvekili Şadi Pehlivanoğlu'nun, Türk Kültür Derneğine ve onun devamı olan Halkevlerine, şimdiye kadar, ne miktar yardım yapıldığına dair sözlü soru önergesi, Başbakan ve İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/802)

65. — Rize Milletvekili Arif Hikmet Güner'in, İstanbul'da, şirketlerle sair ticaret erbabının kuruluş, fesih, işe başlama ve işi bırakma işlemlerinin süratlendirilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/803)

66. — Trabzon Milletvekili Ali Rıza Uzuner'in, su ürünlerimizin üretimi, toplanması ve tüketimi konularındaki çalışmaların ne safhada olduğuna ve balıkçılara, uygun şartlarla, kredi sağlanıp sağlanmadığına dair Ticaret ve Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/804)

67. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Antalya, İçel, Konya illerinin, Gazipaşa, Anamur ve Ermenek ilçeleri arasında hudut ihtilâfı olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/805)

68. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Yozgat'ta temeli atılan Bira Fabrikasının 10 milyon litre üzerinden hesabedilen kapasitesinin, Devlet Plânlama Teşkilâtınca, 5 milyon litre üzerinden hesabedilmesi sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/806)

69. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Beş Yıllık Kalkınma Plânının, Yerköy - Sorgun arası 80 kilometrelik yolun onarılmasını kapsa-

yıp kapsamadığına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/807)

70. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Teşkilât Kanununun, bugüne kadar, Meclise sevk edilmemesi sebebine dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/808)

71. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, Milletlerarası kuvvetin Kıbrıs'a gönderilmesi gecikmekte bulunduğuna göre Hükümetin ne yapmak niyetinde olduğuna dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/809)

72. — Eskişehir Milletvekili Seyfi Öztürk'ün, Anayasa Mahkemesince iptal edilen bir kanun sebebiyle bir kısım Hazine mallarının, karar geriye yürütülmek suretiyle, C. H. Partisine nasıl verildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/810)

73. — Kastamonu Milletvekili İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'nun, Kastamonu iline, 1963 yılında sulama, onarım, ıslah ve içme suyu için kaç lira tahsis edildiğine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/811)

74. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, General Elektrik Lokomotiflerinin ihalesinden sonra kredinin son mehil süresi olan 31.3.1964 tarihinin, münasip bir müddet daha sonraya bırakılmasının mümkün olup olmadığına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/812)

75. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, bir karış toprağı olmıyan Meriç ilçesi Saatağacı köyü halkının durumu hakkında ne gibi bir tedbir düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/813)

76. — Edirne Miletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, kooperatifçiliğimizin geliştirilmesi için yeni bir mevzuatın hazırlanmakta bulunduğunun doğru olup olmadığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/814)

77. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Taşköprü'deki Kendir Fabrikasının yerli kendirlerimizi işlemesi için ne gibi tedbir düşünüldüğüne dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/815)

78. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, İşçi Sigortaları Kurumunun, işçilerin tedavilerini bir elden, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı kanaliyle yaptırmasının daha istifadeli olup olmıyacağına dair Çalışma ve Sağlık ve Sosyal Yardım bakanlarından sözlü sorusu (6/816)

79. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, artan şeker fiyatları karşısında pancar fiyatlarının da yükseltilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/817)

80. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Çankırı'nın Tepe, Alagöz köyündeki tapulu arazileri cebren işgal edilen ve mahsulleri ile tarım ağaçları yağma olunan şahısların durumlarının ne olacağına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/818)

81. — Aydın Milletvekili Reşat Özarda'nın, bir Alman gencinin, yapılan ihbar üzerine, İstanbul Emniyet makamları tarafından nezarete alınıp işkence yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri ve Adalet bakanlarından sözlü sorusu (6/819)

82. — Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Haymana Savcısının Mihalıççık'a naklinde her hangi bir sebep bulunup bulunmadığına dair Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/820)

83. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, Toprak Reformunu, kalkınma yönünden, ön şart olarak kabul eden 1963 yılı programı ile 1964 programı arasındaki çelişik durumun düzeltilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Başbakandan sözlü sorusu (6/821)

84. — Trabzon Milletvekili Zeki Yağmurdereli'nin, Kızılay Kurumu depolarında saklanan sıhhi malzeme, ilâç ve edevatın kaç yılda bir muayene edildiğine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/822)

85. — Yozgat Milletvekili Turgut Nizamoğlu'nun, Yozgat'ta kurulmakta olan bira fabrikasının kapasitesinin 10 milyon litreden 5 milyon litreye indirilmesi sebebine dair Başbakandan sözlü sorusu (6/823)

86. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Rum Ortadoks Patriği Athenagoras'ın dış memleketlere seyahate çıktığından ve Papa ile temaslarda ve müzakerelerde bulunduğundan haberdar olunup olunmadığına dair İçişleri, Dışişleri ve Devlet Bakanlarından sözlü sorusu (6/824)

87. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İçtüzüğün yürürlükte bulunan 137 nci maddesinin, teamülden bahsile, tatbik edilmemesi se-

bebine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/825)

88. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, yabancı bir memlekette, mühim bir kaçakçılığa ismi karışan bir ticaret müşavirimiz hakkındaki, itham edici, haberlerin hangi tarihte Bakanlığa geldiğine ve ne işlem yapıldığına dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/826)

89. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Öğretmen Dernekleri Federasyonunun öncülüğünde, bâzı aydın çevrelerce, gerici akımların önlenmesi hususunda alınmış olan kararın sebeplerine dair, Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/817)

90. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesinde, bu yıl, Zirai Donatım Kurumunun bir şubesinin açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/828)

91. — Kırklareli Milletvekili Hasan Tahsin Uzun'un, Türk köylüsünün büyük derdi olan orak ipi ihtiyacının temini için ne gibi tedbirler alındığına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/829)

92. — İzmir Milletvekili Şükrü Akkan'ın, Yüksek Seçim Kurulunun, ara seçimlerinin yapılamıyacağı hususundaki 16 3 1964 tarih ve 1333 sayılı Kararı hakkında ne gibi bir işlem yapıldığına dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu (6/830)

93. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Batı - Trakya'da Lozan Andlaşmasının imzası sırasında, Türk ve Yunan nüfuslarının miktarı ile bugünkü miktarlarına ve iktisadi durumlarına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/831)

94. — Ankara Milletvekili Burhan Apaydın'ın, Adalet Partisi Genel Başkanının, Bursa il kongresinde, Kıbrıs meselesi hakkında verdiği demece dair Başbakandan sözlü sorusu (6/832)

95. — Çorum Milletvekili Muzaffer Dündar'ın, Beden Terbiyesi Merkez İstişare Kuruluna atanan Vildan Aşir Savaşır hakkındaki iddiaların doğru olup olmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu. (6/833)

96. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat'ın Kerburan (Dargeçit) nahiyesinin ilçe haline getirilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/834)

97. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat Askerlik Şubesinin eski binasından ne zaman ne sebeple tahliye edildiğine ve ikamet ettiği binanın kime aidolduğuna dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/835)

98. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Dış Ticaret Dairesinde görevli, yüksek dereceli, üç memurun vazifelerinin değiştirilmesi sebebine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/836)

99. — Erzurum Milletvekili Adnan Şenyurt'un, Erzurum ilinde Askerî Dikimevi açılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Millî Savunma Bakanından sözlü sorusu (6/837)

100. — Yozgat Milletvekili İsmet Kapısız'ın, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde çalışan taksi ve dolmuş şoförlerinden, 1962 malî yılı başından bugüne kadar, ne miktar para cezası alındığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/838)

101. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, 1963 yılında yapılması kabul edilen Bitlis Kapalı Spor Salonunun programdan çıkarılması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/839)

102. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, Aydın'da bir Duralit Fabrikası kurulması konusunda ne düşünüldüğüne dair Sanayi, Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/840)

103. — Aydın Milletvekili Hilmi Aydınçer'in, incir tarımının bekası ve müstahsılının himayesi konularında ne düşünüldüğüne dair Ticaret ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu. (6/841)

104. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, toprak dağıtımı esnasında, mevcut arazileri de ipotek edilmiş bulunan köylerin tapu karşılığı kredi alamamalarının önlenmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/842)

105. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da, 5 Yıllık Plân devresi içerisinde, kurulması düşünülen bir sanayi tesisi

bulunup bulunmadığına dair Başbakandan sözlu sorusu (6/843)

106. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'da hayvan besiciliği ile uğraşan ve 15 milyon lira sermayeye sahip bulunan, kimselerin kredi ihtiyaçlarının nereden sağlanacağına dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/844)

107. — Burdur Milletvekili Nadir Yavuzkan'ın, Burdur'un Ağlasun ilçesine bağlı Yumrutaş köyü ile Bucak ilçesine bağlı Datalanı köyünde, tarım arazisi ağaçlandırılan köylülere, başka yerden toprak verilmesi ve el sanatı öğretilmesi konularında, bir çalışma yapılıp yapılmadığına dair Tarım, İmar ve İskân ve Sanayi Bakanlarından sözlü sorusu (6/845)

108. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, Üniversitelerimizin Arkeoloji kısmından, şimdiye kadar kaç talebe mezun olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/846)

109. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, İdil'in Hanik köyünde, bir ağanın köyden çıkardığı vatandaşların evlerinin yağma edilmiş olup olmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/847)

110. — Mardin Milletvekili Mehmet Ali Arıkan'ın, Mardin'in av sahası avcılar kulübü bulunmıyan bölgelerinde av silâhlarının ve barutun serbestçe satılıp satılmadığına dair, İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/848)

111. — Bitlis Milletvekili Müştak Okumuş'un, Diyarbakır - Bitlis şosesinin Duhan - Bitlis arasının yapımına ne zaman başlanacağına dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/849)

112. — Konya Milletvekili Rüştü Özal'ın, Devlet Tiyatrosu Genel Müdürlüğünün, Konya'da temsiller verilmiyeceği hakkında, bir kararı bulunup bulunmadığına dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/850)

113. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in İller Bankasınca, 1963 icra plânına konulmuş olan işlerden ne kadarının tamamlandığına dair İmar ve İskân Bakanından sözlü sorusu (6/851)

114. — Kocaeli Milletvekili Haldan Kısayol'un, hakkında adlî takibat yapılmakta olduğu için teşekkül emrine alınmış bulunan Devlet Demiryolları eski Maliye ve Muhasebe Dairesi Reisinin bir göreve atanması sebebine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/852)

115. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, il ve ilçe müftüleri ile vali ve kaymakamların sık temasta bulunmaları hakkındaki gizli tamime dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/853)

116. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, cami gibi herkese açık bir mahalde yapılan konuşmaların, önceden, ağır bir sansüre tabi tutulması sebebine dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/854)

117. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, il merkezlerinde ibadete kapatılmış cami bulunup bulunmadığına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/855)

118. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, Türkiye'de Halkevi adında kaç dernek bulunduğuna ve kurucularının ve halen başkanlarının kimler olduğuna dair Adalet ve Maliye bakanlarından sözlü sorusu (6/856)

119. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, bugüne kadar, yabancı devletlerin aleti olmak suçu ile tevkif edilmiş ve hüküm giymiş kaç din adamı bulunduğuna dair Millî Eğitim ve İçişleri bakanlarından sözlü sorusu (6/857)

120. — Adana Milletvekili Hasan Aksay'ın, İmam - Hatip okullarında ıslahat yapılması lüzumunu duyuran sebeplerin neler olduğuna dair Millî Eğitim Bakanından sözlü sorusu (6/858)

121. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ulukışla ilçesi içerisinde yapılması icabeden 3 - 4 kilometrelik yolun ele alınmaması sebebine dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/859)

122. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Bor ilçesi ve Kızılca nahiyesine su temin etmek için açılan 14 aded yeraltı su kuyusunun ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/860)

123. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Bahçeli ilçesinde bulunan, Romalılardan kalma, yüzme havuzu ve köşk mesiresi turistik tesisinin, bir senedir, kapalı tutulması sebebine dair İçişleri ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/861)

124. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde ilini, en kısa mesafe ile Adana asfaltına bağlıyacak yolun inşasına önem verilmemesi sebebine dair Bayındırlık ve Turizm ve Tanıtma Bakanlarından sözlü sorusu (6/862)

125. — Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Niğde'nin Ortaköy ilçesi Hıdırlı ve Karaman köyleri muhtarlarını, seçimlerinin kesinleşmesine rağmen, görevlerine başlatmıyan vali hakkında ne düşünüldüğüne dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/863)

126. — Bolu Milletvekili Turgut Çulha'nın, İktisadi Devlet Teşebbüsleri Genel müdürlükleriyle yönetim kurullarına yapılan tâyinlere dair Başbakandan sorusu (6/864)

127. — İstanbul Milletvekili Şahabettin Orhon'un, valiler ve emniyet teşkilâtı mensupları arasında geniş ölçüde nakil ve tâyin yapıldığı hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/865)

128. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/866)

129. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde, yıllardan beri, Tarım Teşkilâtının gereken şekilde ikmal edilmemesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/867)

130. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, memleketimizde mevcut Rum Cemaatine ait, kaç aded vakıf bulunduğuna dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/868)

131. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlunun, Yüksekova ilçesi Birelik köyündeki Birdik suyu üzerinde yapımına başlanan sulama tesislerine dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/869)

132. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'den Çeşme İlçesine giden turistik asfalt yolun yarım kalan kısmının en kısa zamanda yapılması için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık Bakanından sözlü sorusu (6/871)

133. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, İzmir'in Çeşme İlçesi Ilıca Plâjlarında Turizm Bankası tarafından yapımına başlanan otelin en kısa zamanda bitirilmesi ve işler duruma getirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü sorusu (6/872)

134. — İzmir Milletvekili Osman Sabri Adal'ın, Çeşme Limanında yıllarca önce inşasına başlanan ve yarım kalmış olan iskelenin en kısa zamanda bitirilmesi için ne düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlarından sözlü sorusu (6/873)

135. — Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Yüksekova ilçesine bağlı Oramar bucağının beş köyü halkının il ve ilçeleriyle irtibatlarının sağlanması için ne düşünüldüğüne dair İçişleri ve Bayındırlık Bakanlarından sözlü sorusu (6/874)

136. — İzmir Milletvekili Şinasi Osma'nın, tüccar ve sanayicilerin, 27 Mayıstan sonra, Cumhuriyet Halk Partisine nakdî yardımda bulundukları hakkındaki neşriyatın doğru olup olmadığına dair Başbakandan sözlü sorusu (6/875)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

× 1. — 31 . 12 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/632; C. Senatosu 1/405) (S. Sayısı : 616 ya 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 6 . 1964]

× 2. — 4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu. (M. Meclisi 1/625; C. Senatosu 1/400) (S. Sayısı : 617 ye 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 24 . 6 . 1964]

× 3. — Özel öğretim kurumları kanunu tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Ferit Alpiskender'in, hususi eğitim ve öğretim müesseseleri kanunu teklifi ve Kırşehir Milletvekili Memduh Erdemir'in, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğretmenlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ile Adana Milletvekili Kemal Sarıibrahimoğlu ve 55 arkadaşının, Âmme menfaatine hizmet gayesiyle kurulan dernekler tarafından açılan özel okul öğret-

menlerinin sosyal güvenlikleri hakkında kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonlarından seçilen beşer üyeden kurulan Geçici Komisyon raporu (1/539, 2/581, 2/617, 2/618) (S. Sayısı : 495 e 1 nci ek) [Dağıtma tarihi : 15 . 1 . 1964]

× 4. — Devlet personeli meslek teşekkülleri kanunu tasarısı ve Anayasa, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından üçer üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (1/546) (S. Sayısı : 543) [Dağıtma tarihi : 28 . 12 . 1963]

5. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıibrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

Dönem : 1
Toplantı : 3 **MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 616 ya | nci ek**

31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (1) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/632; C. Senatosu 1/405)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 454)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 3750

15 . 5 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15 . 4 . 1964 gün ve 7931 - 44267 sayılı yazınıza karşılıktır :

31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 14 . 5 . 1964 tarihli 73 ncü Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş, dosya ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Enver Aka
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not :
Açık oya arz edilen maddeler :
Madde 10. Oy sayısı 114, kabul 76, ret 34, çekinser 3, boş 1.
Geçici madde 2. Oy sayısı 104, kabul 101, ret 1, çekinser 1, boş 1.
Tümü: Oy sayısı 94, kabul 71, ret 22, çekinser 1.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/632
Karar No. 13

22 . 6 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 14 . 5 . 1964 tarih ve 73 ncü Birleşiminde değiştirilerek kabul edilen «31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı», Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunun madde 10 da ve geçici madde 2 de yaptığı değişikliği benimsemiş ve aynen kabul etmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Geçici Komisyon Başkanı	Başkanvekili	Sözcü	
Çanakkale	Sakarya	Konya	Adana
Ş. İnan	*N. Bayar*	*R. Özal*	*Y. Aktimur*
Burdur	Bursa	Bursa	İstanbul
N. Yavuzkan	Geçici 2 nci maddeye muhalifim *A. Türkel*	Söz hakkım mahfuz *Z. Uğur*	*V. Özarar*

Konya
K. Ataman

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
MADDE 10. — Aynı kanuna aşağıda yazılı geçici 10 ncu madde eklenmiştir :	**MADDE 10.** — Aynı kanuna aşağıda yazılı geçici 10 ncu madde eklenmiştir :
GEÇİCİ MADDE 10. — Gelir Vergisine tabi çiftçilerin en geç 1967 yılına ve ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tesbit edilinceye ve Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapılıncaya kadar verecekleri yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinde gösterdikleri zirai kazançlar üzerinden hesaplanan yıllık gelir vergileri (yıllık beyannamelerde çeşitli kaynaklardan kazanç ve irat gösterilmesi halinde yıllık vergi-	**GEÇİCİ MADDE 10.** — Gelir Vergisine tabi çiftçilerin en geç 1967 yılına ve ortalama kâr hadlerinin tesbitine dair komisyonlar kurulup bu hadler tesbit edilinceye ve Gelir Vergisi Kanununun bünyesinde bu bakımdan gerekli değişiklikler yapılıncaya kadar verecekleri yıllık Gelir Vergisi beyannamelerinde gösterdikleri zirai kazançlar üzerinden hesaplanan yıllık gelir vergileri (yıllık beyannamelerde çeşitli kaynaklardan kazanç ve irat gösterilmesi halinde yıllık vergi-

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Kesinleşmiştir.

MADDE 2. — Kesinleşmiştir.

MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

MADDE 4. — Kesinleşmiştir.

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.

MADDE 6. — Kesinleşmiştir.

MADDE 7. — Kesinleşmiştir.

MADDE 8. — Kesinleşmiştir.

MADDE 9. — Kesinleşmiştir.

MADDE 10. — Cumhuriyet Senatosunun metni aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

nin zirai kazanca isabet eden kısmı) aşağıda yazılı birimlere göre bulunan miktarlardan az olamaz. Az olduğu takdirde, bu miktarlara yükseltilir.

1 nci grup : Hububat ziraatinde ekili arazinin;

İlk 300 dönümü için dönümünden 1 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 1,50 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 4 lira.

2 nci grup : Bakliyat, ayçiçeği, afyon, susam, keten ziraatinde ekili arazinin;

İlk 220 dönümü için dönümünden 1,50 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 4 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 5 lira.

3 ncü grup : Pamuk ziraatinde ekili arazinin;

İlk 150 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira.

4 ncü grup : Pancar, patetes, soğan, sarımsak, kavun, karpuz, çeltik, kendir ziraatinde ekili arazinin;

İlk 90 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 5 lira,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 10 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 12 lira.

5 nci grup : Tütün, çay ve sebze ziraatinde ekili arazinin (çayda mahsul verebilecek hale gelmiyenler hariç);

İlk 50 dönümü için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 9 lira,

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

nin zirai kazanca isabet eden kısmı) aşağıda yazılı birimlere göre bulunan miktarlardan az olamaz. Az olduğu takdirde, bu miktarlara yükseltilir.

1 nci grup : Hububat ziraatinde ekili arazinin;

İlk 300 dönümü için dönümünden 1 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 1,50 lira,

Sonra gelen 300 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 4 lira.

2 nci grup : Bakliyat, ayçiçeği, afyon, susam, keten ziraatinde ekili arazinin;

İlk 220 dönümü için dönümünden 1,50 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 220 dönümü için dönümünden 4 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 5 lira.

3 ncü grup : Pamuk ziraatinde ekili arazinin;

İlk 150 dönümü için dönümünden 2 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 150 dönümü için dönümünden 6 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira.

Kıraç ve sulu arazide yapılan pamuk ziraatinde yukarda yazılı birimleri, mahallî idare heyetlerinin müspet mütalâasına dayanılarak üçte bire kadar indirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

4 ncü grup : Pancar, patates, soğan, sarımsak, kavun, karpuz, çeltik, kendir ziraatinde ekili arazinin;

İlk 90 dönümü için dönümünden 3 lira,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 5 lira,

Sonra gelen 90 dönümü için dönümünden 10 lira,

Sonra gelen dönümleri için dönümünden 12 lira.

Geçici Komisyonun değiştirişi

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin
Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 18 lira,	
Sonra gelen dönümleri için dönümünden 20 lira.	
6 ncı grup : Meyva verebilecek hale gelmiş bağ, incir ve fındık ziraatinde;	
İlk 150 dönüm için dönümünden 2 lira,	
Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 3 lira,	
Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 6 lira,	
Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira,	
7 nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş Antepfıstığı ve zeytinliklerde;	
İlk 1 500 ağaç için ağacından 20 kuruş,	
Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 30 kuruş,	
Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 55 kuruş,	
Sonra gelen ağaçlar için ağacından 70 kuruş.	
8 nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş narenciyede;	
İlk 500 ağaç için ağacından 60 kuruş,	
Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 90 kuruş,	
Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 180 kuruş,	
Sonra gelen ağaçlar için ağacından 200 kuruş,	
9 ncu grup : Diğer mevya ve mahsul ziraatinde ekili arazinin (meyva ve mahsul verebilecek hale gelmiyenler ve palamut hariç);	
İlk 75 dönüm için dönümünden 4 lira,	
Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 6 lira,	
Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 12 lira,	
Sonra gelen dönümler için dönümünden 14 lira.	
10 ncu grup : Büyükbaş hayvanlarda (iş hayvanları ile iki yaşındaki büyükbaş hayvanlar hariç);	
İlk 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 6 lira,	
Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 9 lira,	
	5 nci grup : Tütün, çay ve sebze ziraatinde ekili arazinin (çayda mahsul verebilecek hale gelmiyenler hariç);
	İlk 50 dönümü için dönümünden 6 lira,
	Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 9 lira,
	Sonra gelen 50 dönümü için dönümünden 18 lira,
	Sonra gelen dönümleri için dönümünden 20 lira.
	6 ncı grup : Meyva verebilecek hale gelmiş bağ, incir ve fındık ziraatinde;
	İlk 150 dönüm için dönümünden 2 lira,
	Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 3 lira,
	Sonra gelen 150 dönüm için dönümünden 6 lira,
	Sonra gelen dönümleri için dönümünden 7 lira,
	7 nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş Antepfıstığı ve zeytinliklerde;
	İlk 1 500 ağaç için ağacından 20 kuruş,
	Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 30 kuruş,
	Sonra gelen 1 500 ağaç için ağacından 55 kuruş,
	Sonra gelen ağaçlar için ağacından 70 kuruş.
	8 nci grup : Meyva verebilecek hale gelmiş narenciyede;
	İlk 500 ağaç için ağacından 60 kuruş,
	Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 90 kuruş,
	Sonra gelen 500 ağaç için ağacından 180 kuruş,
	Sonra gelen ağaçlar için ağacından 200 kuruş,
	9 ncu grup : Diğer mevya ve mahsul ziraatinde ekili arazinin (meyva ve mahsul verebilecek hale gelmiyenler ve palamut hariç);
	İlk 75 dönüm için dönümünden 4 lira,
	Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 6 lira,
	Sonra gelen 75 dönüm için dönümünden 12 lira,
	Sonra gelen dönümler için dönümünden 14 lira.

Geçici Komisyonun değiştirişi

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin
Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 18 lira, Sonra gelen hayvanlar için hayvan başına 20 lira.	10 ncu grup : Büyükbaş hayvanlarda (iş hayvanları ile iki yaşındaki büyükbaş hayvanlar hariç) ; İlk 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 6 lira, Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 9 lira, Sonra gelen 50 büyükbaş hayvan için hayvan başına 18 lira, Sonra gelen hayvanlar için hayvan başına 20 lira.
11 nci grup : Küçükbaş hayvanlarda (bir yaşındaki küçükbaş hayvanlar ile kümes hayvanları hariç) ; İlk 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 1 lira, Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 2 lira, Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 4 lira, Sonra gelen küçükbaş hayvanlar için hayvan başına 5 lira.	11 nci grup : Küçükbaş hayvanlarda (bir yaşındaki küçükbaş hayvanlar ile kümes hayvanları hariç) ; İlk 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 1 lira, Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 2 lira, Sonra gelen 250 küçükbaş hayvan için hayvan başına 4 lira, Sonra gelen küçükbaş hayvanlar için hayvan başına 5 lira.
Yangın yer sarsıntısı, yer kayması, su baskını, kuraklık, don, muzir hayvan ve haşarat istilası, dolu ve kasırga, hayvanlarda salgın hastalıklar, mantar ve virüs hastalıkları ve bunlara benzer âfetler yüzünden mahsul ve hayvanların en az üçte birinin kaybedilmesi halinde mükellefin o sene için tahakkuk etmiş asgari vergisinin tamamı terkin olunur. Hasarın varlığını ve zarar derecesini mahallî idare heyetleri yaptıracağı tahkikat üzerine tesbit ederler.	Yangın yer sarsıntısı, yer kayması, su baskını, kuraklık, don, muzir hayvan ve haşarat istilası, dolu ve kasırga, hayvanlarda salgın hastalıklar, mantar ve virüs hastalıkları ve bunlara benzer âfetler yüzünden mahsul ve hayvanların en az üçte birinin kaybedilmesi halinde mükellefin o sene için tahakkuk etmiş asgari vergisinin tamamı terkin olunur. Hasarın varlığını ve zarar derecesini mahallî idare heyetleri yaptıracağı tahkikat üzerine tesbit ederler.
Yukarıda yazılı asgari vergilere tekabül edecek nisbette kazanç sağlamadığını iddia eden mükelleflerin bu iddiaları yapılacak vergi incelemeleri ile sabit olduğu takdirde asgari vergi alınmaz. Ortaklıklarda asgari vergi işletme sahibinden alınır.	Yukarıda yazılı asgari vergilere tekabül edecek nisbette kazanç sağlamadığını iddia eden mükelleflerin bu iddiaları yapılacak vergi incelemeleri ile sabit olduğu takdirde asgari vergi alınmaz. Ortaklıklarda asgari vergi işletme sahibinden alınır.

Geçici Komisyonun değiştirişi

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin
GEÇİCİ MADDE 2. — 4936, 5017, 5027, 6564, 6995 sayılı kanunlarla 5 . 7 . 1962 tarih ve 60 sayılı Kanunla ve diğer özel kanunlarda veya bu kanunlarla ilgili tefsir kararlarında vergilendirme bakımından aylıklarla birleştirilmiyeceği açıklanmış olan ödemeler hakkında bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden ayın başından itibaren 7 nci madde hükmüne göre işlem yapılır.	**GEÇİCİ MADDE 2.** — Devlet Personel Kanunu ile hâkimlerin ve sair yargı mercileri mensuplarının aylık ve ödenekleri hakkında Personel Kanununa muvazi olarak Anayasa gereğince düzenlenmesi gereken kanunların yürürlüğe gireceği tarihe kadar, 4936, 5017, 5027, 6564, 6995, 7197, 7241 sayılı, 5 . 1 . 1961 günlü ve 231 sayılı, 22 . 4 . 1962 günlü ve 44 ve 45 sayılı, 5 . 7 . 1962 günlü ve 60 sayılı, 26 . 10 . 1963 günlü ve 357 sayılı kanunlar ile diğer özel kanunlara göre aylıklardan ayrı olarak ödenen ödenekler muhtelif ücret ödemesi sayılır ve bu kanunun 7 nci maddesi bu ödemeler hakkında uygulanmaz.

Geçici Komisyonun değiştirişi

GEÇİCİ MADDE 1. — **Kesinleşmiştir.**

GEÇİCİ MADDE 2. — **Cumhuriyet Senatosunun metni aynen kabul edilmiştir.**

GEÇİCİ MADDE 3. — **Kesinleşmiştir.**

GEÇİCİ MADDE 4. — **Kesinleşmiştir.**

MADDE 11. — **Kesinleşmiştir.**

MADDE 12. — **Kesinleşmiştir.**

Dönem : 1
Toplantı : 3 MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 617 ye 1 nci ek

4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair Ç. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi (2) numaralı Vergi Reform Geçici Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/625; C. Senatosu 1/400)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 617)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı: 3723

16 . 5 . 1964

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 10 . 4 . 1964 gün ve 7932 - 44268 sayılı yazınıza karşılıktır :

4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul edilen metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 15 . 5 . 1964 tarihli 74 ncü Birleşiminde değişerek kabul edilmiş, dosya ilişkte sunulmuştur.

Arz ederim.

Enver Aka
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not :
Açık oya arz edilen maddeler :
Madde 13. Oy sayısı 109, kabul 97, ret 11, çekinser 1.
Tümü : Oy sayısı 121, kabul 81, ret 36, çekinser 4.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/625
Karar No. 14

22 . 6 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 15 . 5 . 1964 tarihli ve 74 ncü Birleşiminde değiştirilerek kabul edilen «4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı», Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosunun madde 13 de yaptığı değişikliği benimsemiş ve aynen kabul etmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmesi dileğiyle Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Geçici Komisyon Başkanı	Başkanvekili	Sözcü	
Çanakkale	Sakarya	Konya	Adana
Ş. İnan	*N. Bayar*	*R. Özal*	*Y. Aktimur*
Burdur	Bursa	Bursa	İstanbul
N. Yavuzkan	*A. Türkel*	*Z. Uğur*	*V. Özarar*

Konya
K. Ataman

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	C. Senatosunun kabul ettiği metin	Geçici Komisyonun değiştirişi
		4 . 1 . 1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun bâzı madde ve fıkralarının değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler eklenmesi hakkındaki Kanun
		MADDE 1. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 2. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 3. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 4. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 5. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 6. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 7. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 8. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 9. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 10. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 11. — Kesinleşmiştir.
		MADDE 12. — Kesinleşmiştir.
Yürürlük	*Yürürlük*	
MADDE 13. — Bu kanun 1 Mart 1964 tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 13. — Bu kanun yayınlandığı tarihte yürürlüğe girer.**	**MADDE 13. — Cumhuriyet Senatosunun metni aynen kabul edilmiştir.**
		MADDE 14. — Kesinleşmiştir.